Serie nouă
iunie 2011
6
(CXX)
36 pagini
9 lei

ACTUALITATEA MUZICALĂ

REVISTĂ LUNARĂ A UNIUNII COMPOZITORILOR ȘI MUZICOLOGILOR DIN ROMÂNIA

Din sumar:

Recenzii
Săptamâna Internațională a Muzicii Noi, ediția a XXI-a
În dialog cu Bianca Ionescu
Iulia Buciuceanu - 80
“Cerbul de aur” la... Brăila!
Discuri
Premiile Radio România Actualități

În imagine:
Valentin Doni

Fățuirea diamantului

Liviu DĂNCEANU

În *Cugetările* sale, Nicolae Iorga spunea că ”recunoaşterea posterităţii e un giulgiu de aur pe trupul celui asasinat”. Iar posteritatea este, îndeobşte, accesată nu atât cu farmec ori cu tâlc, nici din curiozitate ori din sete de cunoaştere, cât din nevoie sau, pur şi simplu, din interes: câte un critic în căutare de subiect pentru un articol sau un profesor scormonind în tolba cu teme pentru vreo teză revoluționară, critic ori profesor care, după dispoziție ori circumstanțe, când urcă posteritatea în slăvi, când o târăsc în noroi.

Şi totuşi, lumina gloriei nu străluceşte aproape niciodată decât pe mormântul oamenilor cu adevărat importanți. Căci adevărul poate să aştepte, el fiind totdeauna tânăr, şi este sigur că într-o bună zi va fi recunoscut. Se vede treaba că un muzicolog autentic ştie că posteritatea aduce cu un tribunal a cărui structură, tendință şi competență nu poți să le ignori. Dar fără pasiune orice cercetător nu este decât un automat care lucrează în gol. Este motivul pentru care analistul trebuie să pună mult patos în demersurile sale teoretice, dovedind un soi de schivnicie profană, la fel de aspră ca ascetismul religios. Fiecare pagină se cade a respira aerul încărcat de pasiunea ardentă în raport cu subiectul abordat, dovedind astfel cititorului că dragostea față de tema aleasă reprezintă tot ce poate fi mai interesant, pentru că în ea totul este neprevăzut, iar purtătorul îi e, într-un anume fel, victimă.

Dincolo de pasiune se impun acribia şi probitatea investigatorului, privilegii care îşi trag esența din raritatea lor, dar şi din acea înțelepciune care face ca pasiunea să se împace cu rațiunea şi plăcerea cu datoria. Trebuie să crezi în bine pentru a-l putea face! Pentru cercetătorul eficient valorificarea moştenirii artistice este temeiul şi scopul prospecțiilor sale muzicologice. Este, fără îndoială, binele pe care îl livrează artei sunetelor. Unde mai pui că atunci când subiectul livrat se identifică, integral, cu viața şi opera unui muzician, întreprinderea e de dorit să primească deopotrivă un caracter ştiințific şi unul beletristic. Atu-ul ştiințific va fi jucat de dorința autorului de a se pune de acord cu universul unei biografii şi a unei creații ale cărei legi nu numai că le descoperă prin angajare minuțioasă, ci şi le presimte cu o intuiție exersată îndelung în câmpul muzicologiei aplicate.

Din această perspectivă o cercetare monografică nu poate fi altceva decât conştiința despre un tot ordonat de canoane veridice, menite să lumineze fenomenul luat în posesie. E ca şi cum ai afla un lucru cu argumente. O cunoaştere organizată, consecință a afirmării senine a faptelor constatate şi a adevărurilor demonstrate. Caracterul ştiințific se relevă şi prin aceea că autorul reuşeşte să separe ceea ce ştie (întreaga zestre componistică şi restitutivă) de ceea ce nu ştie încă (proiecția ei în perspectiva avatarurilor fenomenului muzical). Una peste alta, recunoaştem că demersul muzicologic trebuie să mărturisească un admirabil efort de înțelegere şi sinteză, dar şi un remarcabil suport de adaptare: adaptarea materialului documentat la context şi adaptarea contextului la subiectivitatea implacabilă a autorului.

Pătrunderea prin spirit a unei realități exterioare reprezintă, după cum se ştie, un factor esențial de apropiere între subiect şi obiect, pentru că stabileşte între cele două personaje ale unui excurs ştiințific o solidaritate inextingibilă. Ceea ce-şi propune autorul ține în primă instanță de limpezirea şi clasificarea unei icoane, fie confuză, ascunsă ori notorie, aşa cum apare ea în mod nemijlocit şi naiv în conştiința melomanilor. Ochiul care priveşte, scrutează, reflectează, aşteaptă, prinde reflexele de culoare ale unui peisaj creator asumat, adaugă unui pariu componistic pariul analistului, şi, santinelă răbdătoare a timpului, smulge din câmpul axiologiei buruienile vătămătoare, împrăştiind semințele unor plante tămăduitoare, reuşind, în cele din urmă, să dezamorseze rând pe rând secretele unei opere sau ale unui traiect creator.

Effendi Kapiev spunea undeva că începutul ştiinței este rațiunea, iar începutul rațiunii este răbdarea.

(Continuare în pag. 3)

DIN SUMAR

Concerte 2-3
SIMN 2011 4-7
V. Zeani - *Canta che ti passa* 8
Alexandru Pleşca 9
Interviu cu Bianca Ionescu 10
Interviu cu R. Scandiuzzi 11
Tinere talente la Rm. Vâlcea 12-14
Iulia Buciuceanu 15
Constantin Arvinte 16
Mandarinul miraculos 17
Festivalul *La Stravaganza* 18
Festivalul “George Grigoriu” 20-23
Music-hall 24
Premiile Radio Actualităţi 25
Dans sportiv 28-29
Festivalul “Club A” - 7 32
Discuri 34
Pe micul ecran 36

Rara avis

Vineri 13 mai 2011, a avut loc la Craiova, în sala Teatrului liric din localitate, un eveniment ce a ieşit în evidenţă prin ineditul pe care l-au propus organizatorii, şi anume, un concert de muzică simfonică pe o scenă eminamente de operă. Un astfel de concert, deşi nu este unicat în istoria mai recentă a liricului craiovean, a oferit melomanilor trei lucrări, dintre care două au aparţinut unor compozitori români ce fac parte din generaţia contemporană, fapt care are în aceeaşi măsură un aspect de noutate. Între cele două compoziţii româneşti a putut fi ascultat un concert de flaut din creaţia unuia dintre fiii lui Bach, poate cel mai important dintre ei, Carl Phillipp Emanuel.

Organizat de către Teatrul liric „**Elena Teodorini**" şi în parteneriat cu Uniunea Compozitorilor şi Muzicologilor din România, concertul simfonic, susţinut de orchestra instituţiei amintite, a fost condus cu talent şi pricepere de bagheta unui tânăr dar merituos dirijor, **Adrian Buciu**, cel care recent a condus spectacolul care s-a bucurat de un succes meritat în faţa unei săli pline până la refuz, realizat pe scena Operei Naţionale din Bucureşti, cu opera ***Alcina*** de G. F. Haendel, prezentată scenic integral în primă audiţie în România.

Prima lucrare a concertului simfonic a fost creaţia compozitorului român **Virginiu Lupaş**, intitulată filozofic ***Wohin*?** (Încotro?). Născut în 1938 la Constanţa, a urmat o carieră ştiinţifică în domeniul fizicii, dar a fost puternic atras şi de muzică, studiind şi absolvind în 1977 secţia de compoziţie muzicală la clasa lui Anatol Vieru, din cadrul Conservatorului de muzică din Bucureşti.

Lucrarea audiată în concertul de vineri face parte dintr-un ciclu intitulat ***Trei piese pentru orchestră***, fiecare dintre acestea putând fi interpretată şi separat. Plasată într-un spaţiu stilistic şi estetic ce poate fi apreciat drept postromantic, lucrarea ***Wohin?*** îndeamnă la meditaţie filozofică în legătură cu viitorul societăţii contemporane. Lirismul care transpare în frazele îndelung arcuite şi sonorităţi calme este împletit cu momentele în care se face simţit un flux energetic ce aparţine unor acorduri dominatoare. Condusă abil de Adrian Buciu, prin pânza armonică ţesută cu multă grijă de compozitor, orchestra a reuşit o prestaţie demnă de o formaţie cu experienţă în domeniul simfonic. Publicul, pe care îl putem cataloga ca fiind unul competent şi care a fost prezent în număr destul de mare, a apreciat deopotrivă evoluţia dirijorului şi a orchestrei pe de o parte, cât şi compoziţia audiată, aplaudându-l îndelung pe compozitor.

Concertul în Si bemol major pentru flaut, orchestră de coarde şi cembalo de **Carl Philipp Emanuel Bach**, care a fost prezentat în primă audiţie la Craiova, a prilejuit spectatorilor întâlnirea cu flautista, **Victoria Stan**, ce are o bogată activitate concertistică, ea fiind în prezent solist instrumentist al Filarmonicii „**Oltenia**" din Craiova, mândrindu-se cu apariţii solistice atât în ţară cât şi în străinătate. Timbrul clar şi strălucitor, experienţa solistică dar şi tehnica instrumentală bine pusă la punct au fost tot atâtea puncte forte în prestaţia **Victoriei Stan**. Dirijorul Adrian Buciu a condus discursul orchestral din postura unui bun cunoscător al instrumentului solist, pe care l-a ajutat să se evidenţieze cu măiestrie.

Ultima lucrare din program a fost piesa interpretată în primă audiţie românească, ***În căutarea folclorului… pierdut,*** aparţinând compozitorului **Dan Buciu**. Lucrarea audiată în concertul de la Craiova a fost scrisă la solicitarea dirijorului argentinian **Ramiro Arista** şi este o înmănunchere de melodii populare româneşti autentice, ultima dintre ele fiind din repertoriul celebrei soliste de muzică populară **Maria Tănase**, olteancă după tată, cunoscută în întreaga lume pentru arta sa interpretativă. Fiind un promotor fidel al creaţiei româneşti autentice, o mare parte a creaţiilor lui **Dan Buciu** ne prezintă aspecte ale folclorului nostru tradiţional, direcţie în care se încadrează şi piesa ***În căutarea folclorului… pierdut***.

Scrisă pentru coarde, lucrarea simbolizează componenţa tarafului al cărui renume a depăşit în mai multe rânduri graniţele ţării. Metrica autentică şi melodica prelucrată cu multă pricepere dau acestei piese autenticitate dinamism şi savoare, ea fiind apreciată de spectatorii prezenţi în sala Teatrului liric „**Elena Teodorini**" din Craiova. Orchestra a reuşit în cea mai mare măsură să descifreze intenţiile compozitorului dar şi să materializeze concepţia interpretativă a tânărului dirijor Adrian Buciu, care s-a bucurat de aprecierile publicului prezent la acest eveniment.

Pavel ŞOPOV

Un trio remarcabil

Camelia Anca SÂRBU

Un recital de excepţie a fost susţinut la Ateneul Român de remarcabilul trio constituit din interpreţi de elită, cu bogată experienţă solistică şi în domeniul muzicii de cameră: clarinetistul Cristian Mancaş, violoncelistul Dan Cavassi şi pianistul Viniciu Moroianu. Cristian Mancaş, cel mai tânăr membru din această formulă, desfăşoară o susţinută activitate concertistică şi de muzică de cameră, excelând în interpretarea diverselor partituri, de la cele clasice până la cele contemporane. Dan Cavassi este un maestru al muzicii camerale, cu o îndelungă experienţă în domeniul cameral, bogată în rezultate deosebite obţinute ca interpret pe multe scene ale lumii atât în Cvartetele „Muzica", „Pro Muzica", „Orfeu", cât şi, de câţiva ani, în ansamblul de muzică contemporană „devotioModerna". Iar Viniciu Moroianu este un nume emblematic al artei pianistice din ţară şi din străinătate, cele peste 700 de apariţii ca solist şi ca partener în diverse

formule camerale demonstrând valoarea sa incontestabilă. Având în componenţă asemenea interpreţi de marcă, nu mai surprinde înaltul rafinament interpretativ al acestui trio.

Un program clasico-romantic a fost propus de cei trei muzicieni în

Fățuirea diamantului

(Urmare din pag. 1)

Ei bine, muzicologul pasionat face risipă de rațiune şi răbdare atunci când clasifică şi controlează întreg corpusul de informații adunate despre subiectul tratat cu seriozitate şi responsabilitate.

Am putea spune că asistăm la cuprinderea unui trunchi de baobab de către o singură persoană. Ori la un proces ce este în acelaşi timp microscopie şi telescopie. Dar un opus muzicologic trebuie lecturat şi ca o narațiune. De unde atu-ul beletristic, care poate face dintr-un discurs analitic o fereastră deschisă spre o lume mai bună unde toate sunt cu putință.

O lume ideală, desăvârşit întocmită, pe care o întrevăd încă visători şi realişti precum muzicologii de vocație, şi pe care se trudesc să o înfăptuiască minți şi suflete înalte precum creatorii get-beget. Ce ar fi cei din urmă fără cei dintâi? Probabil nişte diamante brute pe care le poți păstra în dulap drept curiozitate, dar dacă vrei să le porți la gât trebuie să le fățuieşti ca să strălucească.

Liviu DĂNCEANU

Orchestra Filarmonicii din Moscova la Bucureşti

Orchestra Filarmonicii din Moscova în turneul mondial prilejuit de împlinirea a 60 de ani de la înființare sa şi-a inclus prezența sub cupola Ateneului Român prin două concerte de absolută excepție şi care vor rămâne timp îndelungat în memoria celor care i-au urmărit, i-au aplaudat şi i-au aclamat cu expresii de mulțumire care parcă nu mai aveau limite.

Primul concert, din seara zilei de sâmbătă 28 mai a fost dirijat de Iuri Simonov, admirabil, puternic şi tulburător, şi a cuprins **Simfonia nr. 9, în mi minor, Din lumea nouă,** de Antonin Dvorak. **Preludiul şi Moartea Isoldei** din opera **Tristan şi Isolda** de Richard Wagner şi o suită din baletul **Pasărea de foc** de Igor Stravinski.

Al doilea concert din dimineața zilei de duminică 29 mai, dirijat de Iuri Botnari, debordând de o vitalitate muzicală de o rară consistență, a avut în program **Dansurile simfonice** de Serghei Rahmaninov, **Uvertura Fantezie Romeo şi Julieta** şi o suită din baletul **Lacul Lebedelor** de P.I.Ceaikovski.

Atmosfera generală a ambelor concerte, amplificată până la extaz, i-a determinat pe Iuri Simonov, sâmbătă seara, şi pe Iuri Botnari, duminică dimineața, să acorde fiecare câte 4 bisuri, toate impresionante. Fapt despre care nu-mi amintesc să-l mai fi întâlnit la un concert simfonic.

Sigur, publicul bucureştean nu a mai ascultat de mai bine de două decenii o orchestră simfonică rusă. Acum, starea de grație a fost datorită în primul rând maeştrilor Iui Simonov şi Iuri Botnari, cât şi colectivului instrumental, omogen, impecabil şi carismatic. A fost astfel şi o neaşteptată surprindere, şi totul într-o nouă viziune, pentru că există şi în muzică dezvoltări şi cristalizări profesionale şi artistice prin care capătă relevanță sensurile contemporaneității.

Este de ştiut că şcoala muzicală rusă, în cele mai multe privințe, are un stil propriu, dobândit prin tradiție seculară şi prin spirit şi ținută corolate de gestul imperial de care nu s-a disociat niciodată. Aşa putem spune şi despre baletul rus, şi despre arta plastică de acolo.

Este de amintit acum acest lucru pentru că atmosfera copleşitoare şi ajunsă în multe momente până la icnetul de fericire şi netristele iviri de lacrimi din timpul acestor două concerte memorabile a fost înțesată vizual şi sonor de imaginea elitei ruse, pe o scenă pe care erau proiectate spoturi luminoase figurând culorile naționale ale României şi Rusiei.

Putem socoti că aparițiile dirijorilor Iuri Simonov şi Iuri Botnari şi ale Orchestrei simfonice a Filarmonicii din Moscova sunt prezențele de vârf ale stagiunii muzicale bucureştene care tocmai se încheie. Şi a multora dintre stagiunile precedente.

Mircea ŞTEFĂNESCU

concertul de la Ateneul Român şi nu numai, pentru că această manifestare a reprezentat, conform mărturisirilor protagoniştilor, punctul culminant al unui mini-turneu în care aceleaşi opusuri au fost prezentate de asemenea la Odorheiu Secuiesc, Sighişoara, Ploieşti şi Câmpina. Prestația interpreților a avut parte de aplauze entuziaste din partea unui public numeros şi atent, cu siguranță şi datorită implicării organizatorice a unor personalități locale, care au contribuit la excelenta derulare a concertelor (directorul Orchestrei Simfonice din Odorheiu Secuiesc, Aram Bodurian, profesorii Miklos Farkas din Sighişoara şi Alexandru Bădulescu din Ploieşti, preotul dr. Petru Moga din Câmpina, ş.a.), iar concertul de la parohia Sfântul Nicolae din Câmpina a fost o adevărată revelație pentru mulțimea de ascultători (invitați chiar de preotul Moga) generoşi în aplauze şi aprecieri la superlativ.

Şi la Ateneul Român, muzicienii au fost primiți extraordinar, bucurându-se de un deosebit succes. În deschiderea concertului a fost cântat, cu sensibilitate, virtuozitate şi alură camerală *Trio-ul KV 498 „Kegelstatt”* în mi bemol major de Mozart. Muzicienii au subliniat, printr-o interpretare adecvată ca stil, varietatea planurilor expresive, de la poeticitatea *Andantelui*, trecând prin eleganța şi strălucirea *Menuetului*, până la verva şi dinamismul sclipitor al *Rondo*-ului.

Calitatea sunetului a fuzionat cu puritatea stilistică şi în *Trio op. 11* în si bemol major de Beethoven. Tempourii optime, echilibrate, omogenitate şi eleganță sunt câteva dintre calitățile demonstrate de această interpretare.

În încheiere, formația a oferit *Trio-ul op. 114* în la minor, ultimul trio compus de Brahms (în anul 1891), care a răsunat la un nivel expresiv cu totul remarcabil.

Comuniunea conceptuală a celor trei muzicieni, acuratețea intonației, virtuozitatea şi, îndeosebi, expresivitatea au fost constantele remarcabile ale concertului.

Colaborarea interpreților promite a fi continuată, peste nu mult timp, cu un nou program dedicat formulei: clarinet, violoncel şi pian.

Săptămâna Internaţională a Muzicii Noi Ediţia XXI-a

Corina BURA

Când, anul trecut datorită viziunii celor două graţioase compozitoare – directori artistici: Irinel Anghel şi Mihaela Vosganian, predestinate şi prin iniţialele numelor de familie A şi V să cuprindă o arie cât mai completă a semnelor scrierii – teritoriul manifestărilor artistice s-a dilatat, înglobând spaţii de desfăşurare mai puţin obişnuite, am anticipat că la următoarea ediţie, adică aceasta, „ni se pregăteşte ceva”… Într-adevăr aşa a fost, pe parcursul unei săptămâni care ne-a dat însă senzaţia că timpul nu s-a comprimat cum susţin fizicienii ci, dimpotrivă s-a dilatat, triplându-se, artiştii compozitori şi interpreţii lor, observatorii, susţinătorii şi media au ocupat cam tot ce se poate oferi în materie de „spectacol muzical”, aceasta fiind tema centrală a celei de-a XXI-a ediţii a SIMN.

Sub un aparent veşmânt al ludicului, universul personajelor din basmul românesc a fost proiectat chiar în decorul natural al zonei şi parcului-pădure aparţinând Palatelor Brâncoveneşti, unde, cei atraşi de neobişnuit au fost invitaţi chiar să participe activ la mersul spectacolului, printr-o „iniţiere”, traseu care a pornit din Cuhnia Palatului (*Sarea în bucate muzicale*), la „*Ce spune pădurea?* (cu „răspunsuri” din interiorul pădurii Complexului Mogoşoaia date de câteva p.a.a. semnate de **V. Scolnik** – *Duhul Pădurii*, **Doina Rotaru** - *Copac*, *Marea prăpastie* aparţinând lui **Ivan Brkljačić** compozitor sârb, cu evidente înclinaţii spre tema propusă, pe care le descifrăm şi din titlul unor scrieri precum *“Istar” – Cycle of Nascent Music Caricatures for the Performing in a Theater Scenery*, a unor lucrări simfonice intitulate *When the Curtain Raises Seven Times* sau rock: *Where are the Bad Musicians' Children?* - şi **Ch. Alex. Petrescu** - *Valsul Caşcavalului*). Traseul a continuat în Lapidarium (*Who I Am?* Realizat de Elena Apostol), în timp ce pe terasa de pe malul lacului **Irinel Anghel** şi **Sorin Romanescu** intonau „*Serenade pe teme false şi alte iluzii pentru voce cu corp de femeie şi menestrel electric*”…**Ileana Cosânziana, Făt-Frumos**, ceva armăsari cu sau fără jăratec şi bineînţeles **Zmeul cu 7 capete** ipostaziat de binecunoscutul şi fidelul acestor festivaluri, **Barry Webb** şi „prelungirea” sa, trombonul, pe scenă şi în *Barry and Barbie,* care a cuprins Folke Rabe - *Basta,* William Marshal - *How Are You Feeling Today*, Christian Wolff - *17 (TROMBONE)* şi Sturat Greenbaum - *In Transit*), **Dănilă Prepeleac** – *Prolegomene IV* de **Nicolae Brânduş** (la Aula Palatului Cantacuzino în spectacolul Trioului Mozaic şi oaspeţi) toate aduse în contemporaneitate, nu în *irealitate* cum se exprima I. Anghel ci într-o **altă realitate.**

Şi pentru că această sferă (***Alterego*** - frumos şi potrivit titlul *Concertului pentru 2 viori* scris de **Maia Ciobanu**) în contextul dat suportă să nu fie perfect rotundă ci realizată din mici plăcuţe de material într-o cromatică extrem de rafinată (**Vasile Timiş**: *Trei Mozaicuri - Rezonanţe pe albastru, roşu şi violet* - ultima fiind un amestec al primelor două, **Dan Buciu**- *Mozaic II*) - este de înţeles că fiecare autor a gândit actul artistic ţinând cont de tema impusă şi de maniera în care poate fi exprimată conform propriei filosofii despre subiectul dat. De la mituri grave spre desfăşurări sonore ale unor filme imaginare, *Ulysse* în viziunea lui **Octavian Nemescu**, sau *Laokoon / Torsi* de Gabriel Iranyi, la opusuri demult consacrate - *Sonata pentru clarinet* de **Tiberiu Olah** sau piesa orchestrală *Drumuri în lumină II* de **Ulpiu Vlad** (toate ascund antice ritualuri de iniţiere) spre tipuri de spectacol-operă, *HOMO VIDENS* op.117 mai precis tele-opera scrisă de **Liviu Dănceanu** ale cărei 29 de „numere” poartă titluri încifrând sensurile unor jocuri de cuvine, „un moment” de joacă sau de obsesie, fiecare le percepe conform temperamentului şi puterii imaginative (No common rule is ever applicable to everyone) din care spicuim …PUBLI(CE)CITATE, TEU-ATEU (sau tabăra de viaţă şi de moarte spirituală…), HOROR-SCOP, THE MON(K)EY CHANNEL,TELE-CINE M-A FURAT, (N)EUROTICA şi lăsăm la latitudinea cititorului să cugete cam cum ar fi intitulat restul discursului…pentru că **Sorin Lerescu** reia nu atât inventarul suprarealismului de tip bretonian (onirism şi/sau dicteu automat cu consecinţa falsificării procesului fantastic), ci pe acela prin care Urmuz recurge la „false automatisme, la bufonerii lucrate lucid, la calambururi de esenţă sofistică… prin duplicitatea de sens a cuvintelor, parodiind obişnuinţele timpului său” etc. aşa cum se afirmă în opera Divinului [1]. Pentru că textul *Fuchsiadei – Poem eroic şi erotic muzical, în proză* este evident legat de arta sunetelor, pe care Urmuz se pare că a stăpânit-o la modul rafinat - este extrem de sugestiv tratat, încât ajuns acasă simţi nevoia să te re-cufunzi în textul scris, deoarece cotidianul schizoid determină asocieri surprinzătoare. În colaborare cu Pavel Puşcaş, profesor de estetică la Academia „G. Dima” din Cluj, care a alcătuit în 1998 libretul, şi sub conducerea de atunci şi de acum a lui George Balint opusul a declanşat să-i spunem un „dicteu automat” al cărui rezultat a fost extensia ca preludiu la URMUZICA (şi în sensul de Ur-Musica) a spectacolului „*Cică Urmuz…*” (titlul ca parafrază după

„*Cică nişte cronicari*…”) aflat în grija pianistului **Sorin Petrescu**, secondat de D. Cuibaru, C. Bălean, O. Cozma, şi a actorului Mihai Bisericanu. Gabriel Mălăncioiu – *Ismail şi Turnavitu*, Darie Nemeş-Botta – *Fabulă*, Gabriel Almaşi - *Algazy şi Grummer* au peripatetizat sonor pe textele urmuziene….”*De acolo muzica sa radiază cu egală putere în toate direcțiile, făcând astfel să se împlinească în parte cuvântul Destinului recunoscător care-i hărăzi ca prin gamele, concertele şi etudele lui de staccato să ducă departe acel cuvânt şi grație lor, prin forța educației să facă să apară cu timpul pe această planetă o rasă mai bună şi mai superioară de oameni, spre gloria sa, a pianului şi a Eternității*. [2]”

Şi pentru că am ajuns la momentul în care se face referire la Cosmos, una dintre direcțiile pe care a cultivat-o acest festival a fost şi cea legată de ecologie, de timp, de anotimp… Dacă într-una din edițiile precedente se auzeau frumoasele alcătuiri modale ale *Anotimpurilor Româneşti* scrise de Th. Grigoriu, iată că tema a fost reluată în viziunea a patru compozitori (**Laura Manolache, Nicolae Teodoreanu, George Balint** şi **Dana Cristina Probst**), în 4 lucrări vocal-simfonice de proporții variabile, nedespărțite de ethos (*Primăvara gândului* / Nichita Stănescu, *Imnele iernii*-Cântări la Naşterea Domnului/ madrashele Sf. Efrem Sirul, *Moină şi Toamnă* / G. Bacovia şi *Timp de Lună*, *Timp de Soare*/ versuri populare şi de I. Stratan) gândite astfel încât ele să poată fi reprezentate şi scenic, un fel de operă în 4 acte, scene lirice pentru solişti vocali (Ana Mirescu, Adriana Alexandru, Nicolae Lupu şi Orest P. Ranghilof), grup coral mixt (Accoustic / Daniel Jinga) şi orchestra de cameră (Radio/ G. Balint). Alegerea versurilor lui Nichita Stănescu a rupt cumva tradiția unei „Primăveri” cu lumină crescândă, L. Manolache preferând una gravă, inconştient conectată la anumite realități, o primăvară ale cărei trăsături nu s-au definit, un moment în care totul încă se zămisleşte dureros.., iar succesiunea inversă, spre iarnă, a fost pregătită tocmai de aceste accente mai degrabă tragice. Extrem de bine ales textul pe care N. Teodoreanu a dezvoltat o muzică impresionantă, structurată în 3 mari secțiuni (semnificația trinitară), în caracter bisericesc, folosind cu multă eficiență tot arsenalul acesteia. Evident lucrarea lui George Balint a fost cea mai amplă, peste 40 de minute, în care strategia sa aduce în prim plan ideea liedului, tratată la scara impusă de complexitatea lucrării, respectiv a/ale textului şi atmosferei bacoviene. Mai feminină şi mai optimistă „Vara” Danei Probst, mai concisă, concentrată ca şi razele soarelui în iulie a încheiat această memorabilă seară a Festivalului.

Bine înțeles că ramurile arborelui pe care s-a construit acest festival au avut, asemenea Arborelui Împărăției, multe ramificații pe care s-au altoit **Carmen Cârneci** – *Grădina* - muzică pe un fragment din „*Cântarea Cântărilor*”, **Corul Academic Radio** condus de **Dan Mihai Goia** cu „*Simfonişti în muzica corală românească*”: P. Bentoiu, Adrian Pop, Cornelia Tăutu, N. Brânduş, Sabin Păutza, Octavian Nemescu, Remus Georgescu, Adrian Enescu care au prezentat opusuri cu caracter predominant religios.

Pe ramura abstractă, **Livia Teodorescu** într-o interesantă simfonie în 4 părți (p.a.a.) „*Archimedes*”, **Cornel Țăranu** în „*Triade*”, **Doina Rotaru**- *Spiralis III*, evocările unor personaje reale sau mitologice în *Idile şi Guerille* pentru pian la 4 mâini **Dan Dediu**/ Valentina Sandu-Dediu, **Liviu Marinescu** – *Hommage Collage* (Ligeti, Chopin, Cage, Palestrina, Bach ş.a.), locuri **Iulia Cibişecu-Duran** – *Acel Cântec, Lisabona*, reîntorcându-ne la fantastic sau altă realitate: animale fantastice, „*Un bestiar mitologic*” pentru vioară şi pian (*Griffon, Inorog, Mandragora, Sfinx, Hipogrif, Dragon*, cu Diana Moş / V. S. Dediu) de Dan Dediu. Producții care surprind întotdeauna fac parte din tot ceea ce semnează **Mihaela Vosganian**, o neobosită călătoare printre culoarele energetice ale Terrei, de unde revine cu memoria saturată de practici ritualice străvechi cărora le re-dă viață în lucrări precum *Meditația dinamică* şi mai nou cross-opera *White Lady's Power Places*, legată de teritoriul namibian, operă pe care o concepe asemenea unui itinerar cu virtuți inițiatice care țin de domeniul sacro-vibrațional.

Coechipiera sa întru oficierea acestor gesturi, imaginate de coregrafa **Liliana Iorgulescu**, a fost tot **Irinel Anghel**, atât în performanța vocală cât şi în cea a dansului. Fiecare număr are câte un titlu sugestiv care explică conectarea prin ritual la sursele Mamei Pământ (conceptul Gaia), din care am reținut, pentru a face o încheiere, *The Dunes* – puterea depăşirii limitelor interioare - care ne-a îndreptat gândul către un frumos text semnat de Paulo Coelho, în care este descrisă transformarea unei dune într-o minunată oază şi care se încheie cu replica: *”Şi astea toate, pentru că într-o zi un nor s-a îndrăgostit şi nu s-a temut să-şi dăruiască viața acestei iubiri*.”

Ar mai fi multe de povestit, pentru că, nu-i aşa, totul este o Poveste… inclusiv despre alcătuirea unui program plin de umor şi frumoase ilustrații, dar restul va consemna revista „Muzica” unde acest festival îşi găseşte excelenți comentatori. La anul, în luna mai…

Note

[1] Călinescu, George – *Istoria literaturii române de la origini până în prezent*, Fundația Regală pentru Literatura şi Arta, Bucureşti, 1941, p. 804.

[2] Urmuz- *Fuchsiada,* ultima frază…

Deschiderea

Mircea ŞTEFĂNESCU

Nu-i poţi cere nimănui să facă mai mult decât poate el face. Şi asta am şi văzut, cu aglomerarea de figuranţi, acolo în aer liber pe esplanada Operei Naţionale din Bucureşti, în seara încă însorită a zilei de 21 mai, autoarea fiind – concepţie realizare, interpretare – Irinel Anghel.

Citim în caietul-program al Săptămânii Internaţionale a Muzicii Noi texte roz bonbon semnate tot de Irinel Anghel, în care suntem asiguraţi, printr-un slogan dezolant cu jocuri de cuvinte,... "Veniţi să auziţi ceea ce nu aţi mai văzut"... Asta oricum sună biblic, şi la faţa locului, ce am auzit, am mai auzit şi ceea ce am văzut, am mai văzut şi altădată. Dar să ne ferim să fim condescendenţi, pentru că nu merită.

În acea seară însorită a zilei de 21 mai, anunţatul mare spectacol mare a început cu o întârziere practic nejustificată, pentru că la ce a imaginat Irinel Anghel nimic nu ne-a făcut să credem că ar mai fi fost ceva de pus la punct în ultimul moment, pentru că nimic nu a fost pus la punct atunci şi acolo, şi asta din toate punctele de vedere.

Trebuie spus că butaforia generalizată a acestei megaloplaştii din care nu au lipsit, dar neavând nici un rost cât de cât detectabil, o caleaşcă albă cu cai negri, tot felul de instrumentişti care n-au cântat nimic, dar erau costumaţi în vestimentaţii din garderoba de vise a Operei Naţionale Române, care era gazda. Au apărut zeci de figuranţi fără o partitură bine determinată şi Muzica Reprezentativă a Armatei, sub formă de fanfară, inclusiv câteva grupuri de jandarmi în uniformă, singurii care ştiau de ce şi pentru ce sunt acolo. Şi dacă a mai fost ceva, să fiu iertat, de vreme ce totul a fost confuz, interminabil, inutil şi neproductiv, ca să nu spun ireverenţios.

Ce feerie-cabaret ? cum şi-a intitulat Irinel Anghel felurimea ei de pe retină. Pentru a face aşa ceva trebuie să fii, trebuie să exişti în lumea cabaretelor, dacă îţi dă mâna. Dar aici, nu a fost cazul. Un fals sentiment de siguranţă intelectuală, exprimat şi de libretul-program evocat mai sus, există, şi nu este chiar atât de rar de întâlnit. Şi în muzică, precum şi în alte domenii. Dar este un minim, un minim mapamondic.

Ceea ce a urmat, în aceeaşi seară, în sala mare a Operei, a fost frumos şi bine. Am asistat la interpretarea cantatei **Moşii** de Adrian Iorgulescu de către corul şi orchestra Operei Naţionale Române, maestru de cor Daniel Jinga, dirijor fiind Tiberiu Soare.

Şi s-a petrecut un eveniment extraordinar. O mare creaţie, şi să ne amintim acum doar de Eminescu şi de Caragiale, nu poate fi tradusă, mai bine spus transpusă, în altă limbă, fără a fi defoliată de toate care-i sunt sclipirile de geniu. Tot astfel, cantata **Moşii** de Adrian Iorgulescu, pentru nevorbitorii şi necunoscătorii de limbă română, este practic inaccesibilă. Talentul lui Adrian Iorgulescu de a folosi cuvântul este realmente impresionant. Avem aici o dramaturgie muzicală şi teatrală admirabil îmbinate cu virtuozitatea componistică şi cu măestria folosirii culorilor timbrale.

Cantata **Moşii** transcende cu potenţarea sensului propriu al fiecărui cuvânt din lumea caragealescă de unde provin majoritatea textelor, cântate de *pleno*, vorbit, şoptit, când cu voci soliste, când cu întreg corul. Dar este şi extrapolarea acestei lumi, mai aproape, mai departe în timp şi chiar în prezentul căruia îi suntem şi subiecţi şi martori.

În această viziune, cantata **Moşii** este o operă politică, este o imagine complexă şi de anvergură a unor adevăruri pe care le cunoaştem foarte bine, dar cărora compozitorul le-a dat tuşa picturală a unui Jerome Bosch şi aceeaşi portanţă printre teratologiile mentale. Şi totul, cu gestul de maestru.

Am auzit în zeci de ani multă muzică şi am văzut multe spectacole de operă, dar nu am întâlnit niciodată o creaţie statuată pe reacţia psihologică a râsului... Sunt multe titluri muzicale, comice, vesele, pline de antren şi de bună dispoziţie... dar râsul, râsul pur şi simplu, nu. Şi nu este ceva legat de teoria estetică medievală a afectelor.

Cum am spus, această creaţie, în egală măsură muzicală şi teatrală, are vigoare scenică şi urcă până la acea imagine finală terifiantă a gloatei încremenite cu gurile deschise... **Moşii** de Adrian Iorgulescu este o muzică nouă, cu o respiraţie proaspătă.

Îţi trebuie forţă să râzi şi să-i faci şi pe ceilalţi să râdă şi pentru că, dacă ne desprindem şi ne îndepărtăm de trecut, nu o putem face decât râzând. Nu o putem face decât cu haz. Nu o putem face decât amuzându-ne.

Adrian Iorgulescu ne-a surprins cu asta. Dar ne-a convins. Cât despre mine, pot spune că cu greu mi-am stăpânit reacţia de a râde la fiecare replică, de a mă amuza, de a face haz şi a mă lăsa angrenat în voie de muzica domnului Adrian Iorgulescu cu frumuseţea ei continuă şi dincolo de baricade. Şi a fost cu totul extraordinar!

Homo videns

Cleopatra DAVID

Cei ce urmăresc un spectacol de operă rareori se întreabă cum este scrisă muzica. Interesant este ce se întâmplă pe scenă. Publicul vrea să audă în primul rând voci frumoase (de fapt, cam la asta se reduce un spectacol în România, uneori nici atât), iar dacă se poate ca primadona să nu fie supraponderală, este de-a dreptul minunat. Desigur, scenografia şi regia sunt extrem de importante, altfel, ce rost mai are să se monteze un spectacol de operă, când este mult mai ieftin şi mai rapid să se cânte în concert.

Operele moderne şi contemporane au alte cerinţe şi alt public. Nu sunt rentabile pentru teatrele mari, nu pot fi programate de mai multe ori în stagiune pentru că s-ar cânta cu sala goală. Având statutul de proiect, se bucură însă de apreciere, public tânăr şi cel puţin curios. Atât *Ultimele zile, ultimele ore* a lui Anatol Vieru, cât şi *Orestia II* de Aurel Stroe au avut un succes imens.

Festivalul **SIMN 2011** a lansat câteva lucrări scenice. *Homo Videns* compusă de Liviu Dănceanu a avut premiera în Sala Studio a Universităţii Naţionale de Muzică Bucureşti în seara zilei de 24 mai. Ansamblul *Archaeus Simfonietta* dirijat de Vlad Conta, a coparticipat la desfăşurarea piesei regizată de Daniel Prallea-Blaga. Cei patru tineri solişti au fost pregătiţi de soprana Georgeta Stoleriu şi pianista Inna Oncescu. Soprana Anna Mirescu, mezzosoprana Antonela Bârnat, tenorul Nicolae Simonov şi basul Claudiu Şola au interpretat eroii reali sau „de pe sticlă" din tele – opera – balet a lui Liviu Dănceanu.

Ajunsă la capitolul „sinopsis", mă văd în imposibilitatea de a descrie o acţiune. Este un decupaj din viaţa de zi cu zi, în care fiinţele umane nu acţionează, ci sunt martorii unui spectacol haotic – hipnotic, un decupaj din viaţa fiecăruia din noi. Omul este prins şi vegetează între două monitoare. Opera începe cu un gest reflex: deschiderea calculatorului. „Start", „mozilla" „open", „send", „delete" sunt comenzile pe care le executăm de multe ori înainte de a coborî din pat.

Am putut recunoaşte personajele-cheie ale televiziunii: *ştirista*, *prompterista*, *mondenul*, *reporterul*, *„artiştii" hip–hop, omul care îşi expune viaţa personală în*

Orchestra Radio și muzica românească

Mircea ȘTEFĂNESCU

În ansamblul manifestărilor din Săptămâna Internațională a Muzicii Noi, programul simfonic din seara zilei de 27 mai, la Studioul de concerte Mihail Jora, a trezit un interes aparte.

Realizat în parteneriat cu Orchestra simfonică și Corul Societății Române de Radiodifuziune, formații muzicale conduse de experimentatul dirijor Valentin Doni, concertul a cuprins lucrări semnate de Ulpiu Vlad, Carmen Cârneci, Maia Ciobanu și Livia Teodorescu. Au participat ca soliști – la partiturile realizate de Maia Ciobanu și Carmen Cârneci – Cornelia Bronzetti și Juhani Palola, din Finlanda, vioară, Bianca Manoleanu, soprană, Nicolae Simonov, tenor, Jean-Kristof Bouton, bariton, Viorica Nagy, violoncel, cu contribuții remarcabile, alături de dirijor, în relevarea dimensiunii lucrărilor prezentate.

Drumuri în lumină II de Ulpiu Vlad deschide orizonturi de fine irizări la iminența unui freamăt de neumbrită limpezime. Este un parcurs și o însoțire a ascultătorului, ca în Dante, și dincolo de Purgatoriu. Ulpiu Vlad are vocația fluidului multicolor al visului și preamăririi luminii; acestea se compun și se recompun fără a implica nimic din ce ar putea fi un dat suprapersonal. Ulpiu Vlad este unul dintre acei creatori ce evită ideile care pot deveni fixații și care l-ar împiedica de-a vedea și de-a surprinde în artistic mișcarea imperceptibilă a vieții.

Grădina, muzică pentru 3 voci soliste, cor și orchestră pe un fragment din „Cântarea Cântărilor" de Solomon, lucrare semnată de Carmen Cârneci, este o cădere în timp, o cădere până la cosmosul muzical, imaginat desigur, care ar fi însoțit acest poem, unul dintre cele mai vechi scrieri literare care au ajuns până în zilele noastre. Sigur, pentru acest orizont muzical de atunci, muzica înțeleasă cu toate dezvoltările sale era situată într-un viitor mai mult decât imprevizibil. Totuși Carmen Cârneci nu a cedat tentației mitologiei consolatoare, ci a căutat o reconstituire, un sens de zbatere reală și de clamare, pentru că - volens nolens - glasurile s-au auzit și atunci, și aceste glasuri ni le readuce Carmen Cârneci acompaniate de mase sonore și sumbre și stranii și fruste pe o tapiserie de mari dimensiuni și cu imagini din care, ca ascultător, trebuie să revii, să revii la viață.

Maia Ciobanu a apărut în program cu **Alterego** Concert pentru două viori și orchestră, compoziție în primă audiție absolută, ca și precedenta, ca și următoarea. Dar acest prescurtat p.a.a. are și nu are vreo importanță, întrucât orice are începutul lui. Să ne întoarcem, dară, la acest **Alterego** Concert, o musica giocosa dar cu nimic care să amintească de dans, o muzică poate imaginată volitiv manifestă, ca o involuție de limbaj și de practică instrumentală, spun, poate, pentru că știu că Maia Ciobanu este o compozitoare și o compozitoare recunoscută. Dar ca și ființele umane și obiectele de artă au destinele lor. De la ivire, până în necunoscut...

Livia Teodorescu Ciocănea s-a făcut remarcată cu **Simfonia Arhimede**, având părțile **Asaltul Siracusei**, **Nu atinge cercul meu**, **Oglinzile de foc ale lui Arhimede**, **Elegie – Sfera și Cilindrul**. Livia Teodorescu Ciocănea manevrează mase sonore supraponderale la nivele supra tensionate ale agitației sufletești și implicit în orchestră. Ea lucrează cu materia sonoră în relevarea intensităților la figurarea în frescă a unei autentice saga. Pentru mine această simfonie este o muzică de film, un excelent suport muzical pentru un scenariu și o imagine pe măsură. Există aici furtuni și învolburări, groază, înspăimântare și tumult, există izbiri impresionante de forțe în gigantic, până când și auzul este suprasolicitat, și mintea își pierde punctele cardinale și se trezește în miezul tornadei. Nimic menajat și nici o toleranță. Conflictul major al speciei înseși.

Un cuvânt foarte bun de spus la adresa dirijorului Valentin Doni care a condus întregul concert cu acuratețe, înțelegere și suplețe. Valentin Doni a realizat nu numai o reușită audiție cu piese simfonice de noutate, dificile și extrem de diverse, ci un adevărat spectacol muzical, în care a fost prezența distinctă, captivantă, inclusiv în acest mega spectacol final, **Simfonia Arhimede**.

speranța obținerii celebrității, *politicianul-starlettă*; episoadele din viața pe sticlă, de asemenea: știrile de la ora 5, talk show-ul, divertismentul, reality show-ul, telenovela și multă, multă publicitate (publi(ce)citate). Caracterul interactiv a fost dat de folosirea „prompterului" (planșe de carton) pentru public.

Interesantă mi s-a părut integrarea cameramanului (Virgil Oprina), a imaginii și a dirijorului în acțiune. Pe ecran erau proiectate permanent prim planuri într-o mișcare continuă, amețitoare. Figurația Anei Szekely (personaj mut) a fost extrem de sugestivă. În calitatea sa de prompter pentru public, era singurul personaj lucid și real din lucrare, fiind deopotrivă „creierul" din spatele comediei și singura ființă cu reacție umană firească. Aparițiile regizorului Daniel Prallea Blaga s-au vrut simpatice, dar au fost mai degrabă cabotine.

Celor patru soliști, „muzicieni cu voce" așa cum afirmă în notele de program profesoara Georgeta Stoleriu, nu li se pot aduce decât laude. Capabili să se descurce cu rigorile intonaționale fiind deopotrivă posesorii unor voci de foarte bună calitate (de multe ori i-am admirat în spectacole de operă sau în concerte vocal-simfonice), cântăreții au oferit o interpretare interesantă și au redat fiecare – deși întruchipau personaje multiple – câteva tipologii. Astfel, am identificat *prețioasa* și *„intelectuala"* interpretate de mezzosoprana Antonela Bârnat – cea mai experimentată dintre soliști – *păpușa isterică* jucată de Anna Mirescu, *superficialul* și *charismaticul* întruchipați de tenorul Nicolae Simonov și *„vocea națiunii"* scandată de basul Claudiu Șola.

Deși grotescul este omniprezent în lucrare, nu el este cel care triumfă. Rezultatul prelucrării acestei idei năstrușnice este o muzică echilibrată, care nu abundă în stridențe și disonanțe, având chiar momente ancorate în tradiție, așa cum este *fugatto*-ul din momentul „Eurofision". Părțile solistice au fost cântate și vorbite. Cu toate că este o operă și că atenția auditoriului este orientată spre planul vizual și cu toate că ideea și punerea ei în scenă sunt incitante, în 24 mai 2011 **am ascultat muzică**. Un lux, poate, într-un moment în care se tinde spre fuziune, sinteză, sincretism.

Cel mai interesant lucru la opera lui Liviu Dănceanu este faptul că adevăratul succes nu este cel contabilizat în sală, ci unul observabil în reacția pe care o provoacă. Șocați de cât de adânc au intrat televiziunea și internetul în viața noastră, poate vom încerca să trăim puțin înainte să ajungem să downloadăm vise.

PS. Ce bine că am terminat articolul la timp pentru a prinde emisiunea lui Mircea Badea!

Virginia Zeani – *Canta che ti passa*

Grigore CONSTANTINESCU

Este de prisos a sublinia cât de mare este atracția lecturii unei cărți despre o mare vedetă a liricii, cu destin legendar, precum Virginia Zeani, *l'Assolutta*, cum o numise Giorgio Segalini comentându-i performanțele, pe care mulți admiratori le aliniază cu *La Stupenda* Sutterland şi *La Diva* Callas. De-a lungul timpului, faptele sale de artă şi faima au ajuns şi în țara natală, completând ceea ce ne dăruiseră audițiile radiofonice, spectacolele pe scenele lirice din Bucureşti, Cluj şi Iaşi, în anii '60, evenimentele omagiale culminând cu onoruri prezidențiale şi titluri de excelență universitară. Iată, după multă vreme, iubitorii operei primim o carte aparținând Virginiei Zeani, publicată de Editura ***Galaxia Gutenberg, Colecția" Cartea vie"*** din Cluj, recent, în 2010. Darul acestui volum, intitulat simbolic **Canta che ti passa** - sintagmă italiană, parțial traductibilă în româneşte, *„Cântă şi-ți trece"*, ne îndeamnă să meditām asupra concluziilor unei vieți de artist. Formula aleasă, pentru ca adevărurile să se rostească la „persoana întâi", este cea a portretului în dialog. Purtător de idei comunicate în **Dilema veche**, diplomat, Consul general al României la Chicago, Sever Voinescu este cel ce întreabă şi conduce narațiunea „filmului de carte" cu Virginia Zeani. Înțelegem încă din primele pagini că iubeşte Opere şi este un fervent admirator, de vreme îndelungată, al marii cântărețe. A câştigat competiția realizării acestei ample convorbiri tipărite, dedicate ilustrei artiste, față de alți doritori să o facă, amintiți în treacăt. S-a documentat ascultând şi înregistrările *live,* şi studiind arhiva interlocutoarei, şi aflând din ce în ce mai multe despre ea în tihnitele convorbiri desfăşurate de-a lungul a două perioade estivale americane, 2006-2007, la reşedința ei de pace câştigată, din Florida.

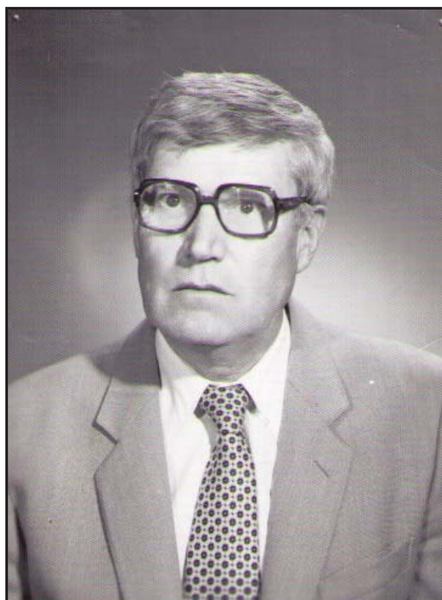
Pasionantă prin vivacitatea redării, cartea alcătuită din catenele dialogurilor ne aduce foarte aproape de cei doi, lăsându-ne să credem că asistăm la o autentică scenă de viață. Este valabilă impresia şi datorită modului în care Sever Voinescu alege miezul, din fiecare subiect, primind răspunsuri directe, simple şi convingătoare, în care recunoaştem că „flacăra" despre care vorbeşte adesea Virginia Zeani continuă să „ardă". O dominantă a lecturii îmi pare a fi cea a învățămintelor existenței sale, faptul că în concluzii bine gândite se regăsesc experiențele anterioare, asimilate, filtrate, înțeleptite. Poate nu le menționăm în întregime, prin aceste consemnări dar, oricum, putem să semnalăm prezența lor. Într-adevăr, în această viață „trăită de două ori", ca artist liric faimos şi ca pedagog al cântului încununat cu titlul de *distinguished professor of voice*, fiecare pas este valorizat prin adiționare. Cea care vorbeşte despre ea are acum stăpânirea cumpănită a drumului parcurs. Virginia Zeani ştie că un mare cântăreț îşi construieşte cariera prin continuitatea lucrului personal cu vocea, pe fundamentele educației de inițiere – în România Lucia Anghel, Lydia Lipkowska, în Italia Aureliano Pertile. În anii maturității, Virginia Zeani devine, ca şi partenerul de viață, Nicola Rossi Lemeni, profesor de canto la Indiana University din Bloomington. În munca desfăşurată pe planul didacticii, aceste învățăminte ale carierei sale se asimilează cu darul observației profesionale şi al analizei psihologice, al exemplificărilor formatoare de sunet, întrupate în arta de a face voci capabile să transmită generațiilor următoare întreaga ştiință a profesorului.

Revenind la traseul existențial, înțelegem că personalitatea Virginiei Zeani a situat pe domenii diferite viața personală şi cea de artist al scenei lirice. Desprindem din această atitudine modul în care Diva nu şi-a construit piedestalul, ci a răspuns doar pe plan artistic performanțelor, cultivând cu o modestie exemplară idealul care i-a condus viața – cântul de operă. Din această perspectivă sunt analizate marile evenimente ale rolurilor cântate, marile spectacole împreună cu cei mai de seamă cântăreți ai epocii, pe cele mai prestigioase scene lirice ale lumii. Recursul la memorie, privitor la solişti, dirijori, compozitori, regizori este întotdeauna realizat prin analiză obiectivă, adesea surprinzătoare, niciodată denigratoare. Sever Voinescu vrea să afle cât mai mult despre iubirea pentru Verdi a sopranei, despre orizonturile repertoriale romantice şi veriste, încadrate de Baroc şi muzica secolului XX. Prin întrebările la care i se răspunde, descoperim prețul echilibrului care a contribuit la faima acestei cariere marcate de efigia **Traviatei** verdiene. Rol de debut şi triumfuri, *Violetta Valery* este pentru Virginia Zeani, timp de aproape trei decenii şi sute de spectacole, măsura propriei sale deveniri. În **Traviata** cântăreața este contemporană cu anii prin care trece, traversând tinerețea şi drumul maturizării fără a uita farmecul personajului şi ființei care îi dă suflet şi voce, învinuindu-l pe Verdi de... poligamie pentru nenumăratele interpretări feminine cerute, oferite, dăruite rolului.

Mulți martori, multe evenimente se intersectează între scenă şi viața privată, adesea artista şi omul îşi judecă opțiunile, devenind astfel personajul realist al acestui roman dialogat. Începutul cărții cuprinde câteva pagini de preambul semnate de PS dr. Virgil Bercea, Virginia Zeani şi Sever Voinescu, asemenea unei uverturi. În final, *Stretta* lui Theodor Rogin, aduce un ultim ecou al acestei povestiri completate cu repere cronologice. De-a lungul întregului volum, şi în Cortina anexelor, imagini fotografice ne întăresc convingerea că frumusețea vocii s-a oglindit în frumusețea chipului celei care, cu înțelepciune, ne şopteşte surâzând : *Canta che ti passa...*Acum, cu această carte, admirată şi iubită, Virginia Zeani s-a întors pentru totdeauna în România, la Solovăstrul natal.

UN PROFIL EXEMPLAR: ALEXANDRU PLEŞCA LĂPUŞNEANU

Fiecare membru al comunității muzicale slujeşte arta în felul său unic. Lângă creatori şi interpreți, alături de cei ce scriu despre muzică şi cei ce se exprimă în noile modalități combinând ştiința sunetelor cu mijloacele electronice sau informatice actuale, stau cu onoare formatorii pe care-i numim generic profesori de muzică. Pentru a ne da seama de importanța lor e destul să ascultăm amintirile din copilărie ale multor personalități, atunci când apare, evocat cu emoție şi recunoştință, portretul profesorului de muzică. De asemenea, în biografii ale marilor muzicieni apare adesea figura determinantă a primului profesor de muzică, acela care a intuit promisiunea de aur a unui viitor mare talent. Din astfel de rememorări se conturează profilul unui dascăl modest, activ, pasionat, inventiv, carismatic, care transformă aspirația copiilor spre noutate şi frumusețe în capacitate concretă de a se bucura de muzică, învățând să cânte, să asculte, să aprecieze în cunoştință de cauză frumosul sonor.

Alexandru Pleşca Lăpuşneanu ilustrează convingător această categorie. S-a născut în Basarabia, la Chişinău, în anul 1925. Rămas de mic orfan de tată, se mută cu mama şi fratele mai mare în județul Tighina, la bunicii materni. De aici ajunge la vârsta de 8 ani în comuna Țânțăreni, unde urmează şcoala primară. Între anii 1939–1944 a urmat cursul inferior al Şcolii Normale de băieți “Mihai Viteazul” din Chişinău. Anul 1944 marchează retragerea din fața frontului rusesc şi trecerea Prutului, evenimente tragice evocate de autor în “Memorii. Destinul unei vieți”. A continuat cursul superior al Şcolii Normale între anii 1944–1948 la Bucureşti, iar în paralel a urmat studii teoretice cu profesorul Victor Iusceanu la Conservatorul Lyra. Studiile muzicale superioare le-a efectuat la Conservatorul “Ciprian Porumbescu” (1948–1952). S-a format sub îndrumarea lui Victor Iusceanu, Grigore Panțâru, Ion Ionaşcu, Ioan D. Chirescu, Dumitru D. Botez, Ion Vicol, Ion Dumitrescu, Theodor Rogalski, Mihail Jora, Tudor Ciortea, Zeno Vancea, Emilia Comişel. A dirijat formații corale de amatori bucureştene încă din timpul studenției. Apoi a fost profesor la Şcoala Populară de Artă (1948-1952), redactor la secția muzică a Editurii Didactice şi Pedagogice (1959-1962), lector la Facultatea de Muzică a Institutului Pedagogic din Bucureşti (1962–1966), profesor de muzică la Liceul “Iulia Haşdeu” din Bucureşti (1966–1986).

Ca dirijor, pe tot parcursul carierei didactice a participat la numeroase concursuri corale, obținând importante premii. Pentru activitatea neobosită de profesor a fost recompensat cu Diploma şi Medalia de *Profesor Emerit* (1979). În timpul multor vacanțe de vară a condus cursuri de dirijat coral. A îndrumat constant activitatea profesorilor de muzică, prin cursuri de perfecționare şi inspecții pentru acordarea gradelor didactice.

În paralel cu activitatea didactică, Alexandru Pleşca Lăpuşneanu a avut o constantă preocupare pentru creația corală. A compus cu precădere miniaturi corale, inspirate de versurile poeților clasici români. Numeroasele titluri au fost grupate şi publicate în şapte caiete, sub titlul generic “Eminesciana. Miniaturi corale”, în condiții grafice elegante, la Editura Muzicală şi Editura Semne, între anii 2007 - 2011. Ca tematică, se disting caietul 1, conținând coruri pe versuri de Eminescu, caietul 2, cu Cântece de dor de Basarabia şi Bucovina şi caietul 3, cu Colinde şi cântece religioase. Ca limbaj şi expresie, corurile sunt accesibile, se bazează pe gândirea tonală, îndeosebi pe alternanța major-minor, pe construcția simetrică a frazelor şi pe o constantă cursivitate ritmică. Lucrările sunt gândite pentru cor de voci egale şi cor mixt, iar cel de al şaptelea caiet oferă cântece pentru voce solo cu acompaniament de pian.

Pentru a completa portretul spiritual-moral al lui Alexandru Pleşca Lăpuşneanu este necesar să evocăm latura civică a activității sale. Este membru al UICMR, se manifestă cu vigoare în cadrul Asociației PRO Bucovina–Basarabia, în Asociația română a victimelor represiunii staliniste şi în Asociația de istorie comparativă a instituțiilor şi dreptului. Domnia sa participă la întâlnirile metodice şi ştiințifice ale profesorilor de muzică, manifestă atitudine deschisă, receptivă față de abordările noi, viabile în domeniul învățământului muzical. Este nelipsit de la concertele simfonice săptămânale şi de la evenimentele breslei.

Toate aceste elemente ne oferă imaginea unui adevărat educator. Rezultă parcursul exemplar al unei vieți dedicate cu pasiune valorilor culturii înalte, cultivării spiritului umanist patriotic în şcoala românească. Alexandru Pleşca Lăpuşneanu reprezintă un model activ pentru tinerii care îmbrățişează astăzi cariera profesorului de muzică. Pentru astfel de cadre didactice merită să ne luptăm cu îndârjire pentru ca ora de muzică săptămânală să se regăsească în curriculum la toate clasele şi în toate şcolile din România, iar educația muzicală să fie cu adevărat promovată în sistemul nostru de învățământ.

Lavinia COMAN

Întâlniri pe drumul carierei

cu soprana Bianca Ionescu

Bianca, n-am vorbit niciodată despre tine, despre cine eşti. Viaţă, destin, scenă... Există o posibilă muzică prin care se leagă toate?

Am simţit întotdeauna că voi fi artistă pe o scena lirică. De copil, îmi plăcea să vorbesc limbi străine, conversam şi mă adaptam uşor. Chiar şi acum, într-un turneu, timp de o lună m-am străduit în Japonia să învăţ expresii, încercând să nu fac greşeli. Mi-ar mai fi plăcut să fiu avocat (am un dar al vorbirii, probabil moştenit de la mama!) sau medic chirurg sau veterinar. Dar am avut întotdeauna siguranţa că sunt în largul meu numai pe o scenă, că am avut vocaţie de artist liric. Nu am nici o îndoială. Mulţumesc mamei mele pentru încrederea ei în reuşita mea.

Vorbim despre începuturi care se ţin încă minte? Paşii dinaintea drumului vieţii...

La 5 ani eram membră în corul de copii al Operei, când iepuraşul din ***Motanul încălţat***, când un copil pe uliţă în ***Carmen*** sau ***Cavalerul Rozelor***. La corul şcolii generale mă rugau să dau tonul Imnului Naţional, în liceul din Principatele Unite (canto... popular! Canto clasic nu exista) am început să cunosc tainele tehnicii de canto. Profesoara mea, Mia Barbu, îmi prevestea un viitor în genul muzicii de operetă. Cu ea studiam lieduri şi arii preclasice, deşi la examenul de admitere cântasem... ***Du-te, dor, cu Murăşu'***.

Calea spre afirmare a început deci dorind, căutând şi cântând.

Unchiul meu, dirijorul Constantin Bugeanu, m-a sfătuit, de mică, să aştept, să văd dacă îmi doresc cu adevărat să devin cântăreaţă de muzică clasică şi să nu neglijez sub nici o formă studiul culturii generale. Sfaturile acestea mi-au folosit toată viaţa. Nu am fost niciodată un copil fără copilărie. Studiam cu plăcere, mergeam la concerte, spectacole de operă fără să mă trimită cineva. Mia Barbu, un om cu mult fler, mi-a arătat calităţile, dar şi defectele. Apoi în facultate, după un an la clasa tenorului Ion Stoian, mai apoi, timp de alţi 4 ani am rămas la clasa maestrei Arta Florescu, un nume de referinţă pentru scena românească şi internaţională.

Vorbind de începuturi, ajungem la debutul scenic? Căci astfel, se rostuieşte cariera...

Debutul meu a fost pe scena Teatrului de Operetă cu rolul titular din **Mam'zelle Nitouche** (10 martie 1983), parteneri fiind Puiu Savopol şi Marica Munteanu. Cum aş putea uita vreodată? Atunci pot spune că m-am născut a doua oară. De-a lungul timpului am cântat în concerte simfonice şi camerale. Am jucat adesea alături de Cleopatra Melidoneanu, căreia i-am admirat marile calităţi artistice şi caracterul integru, onestitatea, discreţia. Îi amintesc pe Dorin Teodorescu, Tony Buiacici, Eugen Fânăţeanu, Nae Roman, Eugen Savopol, Constanţa Câmpeanu, Valy Niculescu... şi foarte mulţi alţii de la care am deprins multe taine ale muzicii de operetă, un gen deloc uşor. Apoi, faptul că am fost solicitată să cânt muzică uşoară românească m-a adus în faţa unor mari compozitori de gen cu care am lucrat fiecare cântec în parte: Elly Roman, Giroveanu, Mălineanu, George Grigoriu... În câteva filme de lung metraj am avut privilegiul să fiu alături de nume sonore ale scenei teatrale româneşti: Draga Olteanu, Dem Rădulescu, Ileana Stana Ionescu, Ştefan Tapalagă, Cornel Vulpe, etc. În Televiziunea Română, Tudor Vornicu şi echipa lui de profesionişti, Marianti Banu, Marga Huss Crăciun, Luminiţa Constantinescu, Doina Anastastasiu mi-au fost alături în realizarea unor emisiuni de un profesionalism de necontestat, lucru foarte important pentru lansarea tinerilor cântăreţi lirici. Pot spune că am fost o mare norocoasă, alături de atâţia oameni valoroşi. Voi adăuga la aceste menţiuni privind artiştii cu care am colaborat cu mare plăcere, dirijorul Petre Sbârcea, tenorul Florin Diaconescu, basul Pompeiu Hărăşteanu.

Traseele interpretative au două perspective, privite din punct de vedere repertorial sau din punct de vedere „geografic"?

Am început cariera în operetă cu ***Liliacul***-Adela, ***O noapte la Venezia***-Anina, ***Marco Polo***-Mi Tzu Ti, ***Sânge vienez***-Frantzi, roluri de lirico lejeră. Acute am avut întotdeauna. În facultate făcusem acest repertoriu de la Thomas la Poulenc sau Berg. Mi-a plăcut mult şi stilul acesta mai dificil, care punea probleme, mă provoca să demonstrez că pot cânta şi lucruri greu de intonat. Cochetând cu muzica uşoară, dar mergând spre musicalul american, mi s-a încredinţat un rol precum Brigitte, din muzicalul ***Vila cu iluzii*** a lui Paul Urmuzescu, montat prin 1983 imediat după angajarea mea în teatrul din Splai. Au urmat Vallencienne, din ***Văduva veselă***, apoi Maria în ***Poveste în cartierul de vest, Rosemarie, Bal la Savoy, Floarea din Hawaii,*** şi - surprizător - Mania, ţiganca din ***Contesa Maritza***. Lirismul din voce, rămas peste ani prezent, mi-a permis abordarea rolului Martha din ***Lăsaţi-mă să cânt.*** Am regretat că nimeni nu m-a văzut în rolul Dolly, din ***Hello, Dolly***, atunci când, în sfârşit, aceasta era posibil! Un rol pe care l-am îndrăgit mult a fost Helena din ***Frumoasa Helena*** de Offenbach. În concertele pe care le-am susţinut în ultimii ani am schimbat pe alocuri paleta repertorială, deşi acutul din glas nu m-a părăsit nici acum! În schimb, glasul a devenit mai puternic. Şi astfel, am abordat Silvia sau Contesa Gabriela. În ultimii ani am fost distribuită în Arsena - ***Voievodul ţiganilor***, dar şi în musicalurile care au prins teren pe scena românească: ***Cats*** (Harold Lloyd Webber) sau ***Fantoma de la operă, Evita***. Ultima premieră, ***Rebecca*** mi-a adus rolul americancei Edith van Hopper, care este total diferit de tot ce am făcut până acum. Am uitat să adaug câteva titluri de operă: ***Flautul fermecat***, rolul Regina nopţii; apoi ***Bărbierul din Sevilla***, rolul Rosinei, la Opera română din Bucureşti sau Norina din ***Don Pasquale.***.

Dar din punctul de vedere „geografic", care au fost turneele?

Ca trasee geografice, pot spune ca am acoperit un spaţiu destul de mare ducându-mi cântecele pe alte meleaguri! Am cântat mult în Italia, Statele Unite ale Americii, Germania, Israel, Belgia, China, Japonia, Franţa, fericită să bucur iubitori ai muzicii bune cu glasul şi repertoriul meu.

Care este cea mai corectă autocaracterizare şi cea mai bună remarcă a criticii?

Despre autocaracterizarea mea voi spune aşa: sunt un om muncitor şi perseverent care nu cedează niciodată în faţa greutăţilor vieţii. Voi prefera întotdeauna s-o înfrunt, decât să mă plâng. Una dintre cele mai frumoase remarci ale criticii mi-a fost făcută în cadrul ***Settimana musicale Andriese,***' desfăşurată în 1993 în Italia, la Castel de Monte Cortile, în care critica italiană a remarcat: ,,o maturitate rară, o siguranţă a acutelor şi o tehnică a cântului specifică doar marilor artişti". Apoi, criticul a adăugat: ,,vocea este incisivă şi clară, asemenea unui izvor de munte, atingând în acut murmurul răscolitor al durerii".

Viitorul „sună" bine?

Îmi propun să reiau un ***One Woman show*** pe care l-am conceput cu ani în urmă împreună cu Constanţa Câmpeanu, în care fac o trecere prin toate stilurile muzicale care m-au marcat: operetă, muzică uşoară, operă, canzonetă, jazz, şi chiar... muzică de inspiraţie folclorică, toate sub titlul ***,,Ai... fler, Lady?"*** Tocmai am aflat că pe 1 iulie se lansează la Teatrul de operetă ultimul meu CD: ***,,Tea time"*** (casa de discuri Electrecord) - melodii de dragoste, şlagăre internaţionale celebre.

Deci, dacă e bine, e bine!

Da! În rest, cred că e totul în regulă.

Interviu realizat de
<u>Grigore CONSTANTINESCU</u>

Roberto Scandiuzzi – un artist „pur sânge”

Anca FLOREA

De-a lungul anilor am avut prilejul să ascult mai toţi artiştii importanţi ai scenei lirice din lume şi adesea să stau de vorbă cu ei, descoperind trăsături ascunse celor care îi privesc doar ca pe interpreţi ai unor personaje. Iar dacă pe majoritatea i-am întâlnit în străinătate, pe renumitul Roberto Scandiuzzi – unul dintre cei mai bine cotaţi başi ai momentului – l-am ascultat, în urmă cu un deceniu, la Bucureşti, în finalul Festivalului „Enescu”, în **Requiem**-ul verdian care, în versiunea ansamblului Scala din Milano, a decepţionat, redescoperindu-l însă la adevărata sa valoare abia acum, la Timişoara, unde a convins că glasul său generos, catifelat, fără a avea o amploare deosebită, cucereşte prin expresivitate şi inteligenţa cântului, ovaţionat îndelung pentru interpretarea rolului titular din opera **Attila** de Verdi, prezentată în concertul-eveniment ce a inaugurat, la Operă, ediţia XXXVI a Festivalului „Timişoara muzicală”. Extrem de degajat, zâmbitor şi volubil, susţinându-şi convingerile şi gândurile cu o sinceritate şi spontaneitate dezarmantă, colaborând impecabil cu artiştii teatrului-gazdă, Scandiuzzi şi-a reamintit că a evoluat şi la Bucureşti, recunoscând că… „Scala nu a fost… Scala”, încercând să motiveze însă că… „aşa se întâmplă în turneu”… De fapt, cunoaşte foarte bine teatrul milanez, unde a debutat în 1982 chiar sub bagheta lui Muti (Don Bartolo din **Nunta lui Figaro**), spunându-mi (ca şi alţii, de altfel) că „într-adevăr, Scala este dificilă, poate pentru că acolo publicul cunoaşte fiecare notă din partitură şi este foarte pretenţios şi conservator. Claca nu mai există, i-a pus punct Muti, când a preluat conducerea teatrului, dar rămân fanii unora care fac galerie sau îi contestă pe ceilalţi…”.

Născut la Treviso în 14 iulie 1958, apărând frecvent la Covent Garden, Staatsoper Viena, Opera din Paris, Metropolitan New York, la München sau San Francisco şi Madrid, la Tokio sau Zürich şi Florenţa sau în Chile, basul surprinde prin abordarea unui repertoriu extrem de divers, incluzând opere din creaţia italiană, rusă, franceză, dar şi partituri vocal-simfonice.

„Eu fiind pe jumătate francez şi cu legături *de sânge* şi în Rusia (prin mama mea), îmi este mai simplu să cânt asemenea lucrări, pe care poate le simt *mai altfel*, le abordez pe toate cu aceeaşi plăcere, dar cert este că pentru oricare dintre ele trebuie să ai o pregătire tehnică solidă, să citeşti foarte mult, să înţelegi specificul fiecărui stil în parte, pentru că în fond diferenţa constă în maniera de cânt, în pronunţia şi emisia adecvată. Şi chiar dacă mă pregătesc şi încerc să cunosc cât mai mult şi să înţeleg profilul acestora, am şi câte un *coach* pentru fiecare, deci studiez şi pregătesc rolurile din opere italiene, franceze sau ruse cu cei specializaţi în domeniu, care ştiu cel mai bine spiritul culturii respective. Cu muzica germană este… o altă discuţie. De ce soliştii germani nu reuşesc prea bine în muzica italiană sau franceză? Ar fi mult de spus… Sunt însă unii care pot să o cânte şi bine.”

Pe lângă faptul că are un timbru cald, de o calitate aparte, o frazare elegantă şi o tehnică sigură, Scandiuzzi este, în primul rând, un artist.

„Ce înseamnă un artist? Care ar fi definiţia lui? Există doar 8 note, pe care toţi pot să le intoneze – sunt o mulţime care le cântă şi bine şi… sună frumos. Dar, pe lângă aceste date naturale, mai trebuie să poţi transmite publicului o atmosferă, o trăire a personajului, ceea ce este deja o altă discuţie. Un artist se *simte* imediat, aşa cum într-un grup de 10 cai îl vezi pe cel care are ceva special în privire, în atitudine, în mers. Pe de altă parte, totul se cere păstrat într-un anume echilibru – ca un cal care merge pe un traseu bine definit, într-un anume mod – şi nu trebuie să iasă din acel traseu – este un element esenţial, pentru că nu ai voie să treci peste limitele cerute de text, de bunul simţ artistic, de propriile trăsături vocale. Tocmai de aceea îmi aleg cu multă grijă repertoriul, pentru că nu vreau să forţez. În ce priveşte interpretarea… ca artist, din păcate în ultima perioadă regizorii ar vrea ca toţi soliştii să fie la fel de lipsiţi de personalitate, să rămână doar executanţi ai ideilor impuse de ei, deci toţi să fim ca o masă amorfă, fără *vârfuri* care să iasă în evidenţă, fără strălucire, pentru a se pune ei în prim plan. Dar asta anulează personalitatea artistului! Prea puţini regizori gândesc altfel - Ponelle iubea tocmai asemenea solişti care aveau o individualitate bine definită. Şi Zefirelli adoră să lucreze cu cei care trec prin filtrul personal tot ceea ce înseamnă rolul respectiv, căutând accente, culori, expresii, sugestii definitorii. Cât despre regiile moderne – câte zile aveţi la dispoziţie pentru a povesti despre asta?…”

Ne-a încântat într-un rol verdian de anvergură, prin lume fiind şi Filip şi Fiesco şi Raymond şi Mefistofele şi Ramfis sau Oroveso şi Zaccaria, dar şi Don Giovanni sau Boris Godunov şi Gremin sau Don Quichotte şi Mefisto… Multe dintre aceste creaţii se regăsesc şi în integrale gravate pe disc, realizate sub baghete celebre, în compania unor orchestre renumite. Un aspect inedit este şi colaborarea cu fiica sa, soprana Diletta Rizzo Marin, cu care a cântat în concert la Santander, apoi chiar la Treviso, oraşul unde a început „aventura” marelui artist al cărui glas (totuşi) tipic italian, dublat de o prezenţă scenică impunătoare şi o charismă greu de egalat, au fost apreciate superlativ şi la Opera din Timişoara, unde a venit cu bucurie, pentru că îl cunoştea bine pe tenorul-director Corneliu Murgu, dar şi pe dirijorul italian David Crescenzi şi pe baritonul George Petean care, în acea seară de neuitat, i-a fost partener de scenă – se întâlnea deci, într-un teatru din România, cu colegii săi din marea lume a teatrului liric, într-o producţie de real nivel internaţional. Apoi şi-a continuat periplul pe mapamond, pregătindu-se să fie din nou Filip şi Ramfis şi…

«Dacă vrei să-ți luminezi sufletul»… sau «Cella»… tinerelor talente

Carmen STOIANOV

Nu ştiu ce ar trebui să laud mai întâi : faptul că, în sfârşit, cineva s-a gândit că ar fi nevoie de un imbold dat tinerilor muzicologi sau comentatori muzicali de a se orienta spre critica muzicală, profesionalismul şi tenacitatea cu care concursul de critică muzicală « Cella Delavrancea » a debutat în viața noastră culturală sau faptul că organizatorii au ştiut să-i stabilească poziționarea în paralel cu reputatul festival național *Tinere Talente* de la Râmnicu Vâlcea, festival ajuns deja la cea de-a XXXII-a sa ediție (14-16 mai 2011). Nu ştiu, realmente, răspunsul la cele mai sus notate, dar ştiu că, din orice perspectivă am situa evenimentul, toate privirile se îndreaptă spre Dorina Arsenescu, « vinovată » de naşterea şi punerea în pagină a concursului.

Lect. univ. dr. Dorina Arsenescu, discipolă a neobositei Irina Şațchi, a demonstrat încă o dată că a învățat de la profesoara sa lecția prieteniei, a devotamentului, a dăruirii. Cunoscută animatoare a vieții muzicale vâlcene, a inițiat acum patru ani concursul național de pian ce poartă numele doamnei Şațchi ; prezență activă pe multe podiumuri de concert nu doar în calitate de pianist acompaniator al tinerilor sau al colegilor de generație, Dorina Arsenescu este cea care atunci când zăreşte un pian îi mângâie clapele şi ne stârneşte emoție. Acum a prins din zbor o altă lecție : cea a « doamnei Cella » şi s-a simțit datoare să onoreze clipele de profundă meditație asupra destinului muzicii din noi printr-un gest ce ar onora orice muzician : ***a creat*** un concurs destinat tinerilor ce sunt dispuşi să îşi asume sarcina de a veghea viața de concert, emisiunile de radio şi televiziune, orientând totodată publicul şi revitalizând presa de specialitate.

După cum se precizează în Comunicaul de presă ce a urmat manifestării, "concursul marchează împlinirea a două decenii de la dispariția artistei Cella Delavrancea, care a întrunit în structura armonioasei sale personalități şi pe aceea de critic muzical". Şi tot aici aflăm una din motivațiile stabilirii concursului la Râmnicu Vâlcea, Cella Delavrancea fiind "legată de meleagurile vâlcene despre care ne-a lăsat nemuritoare pagini".

Găzduit de municipiul devenit în fiecare lună mai « capitală » a muzicii, concursul « Cella Delavrancea » a conectat energia tinerilor critici cu cea a tinerilor interpreți şi, de ce nu, cu cea a organizatorilor – Asociația culturală « Irina Şațchi » (Dorina Arsenescu – manager de proiect şi tânăra ei colegă Izabela Cernătescu), Biblioteca Județeanu *Antim Ivireanul* (prof. Augustina Sanda Constantinescu) Direcția pentru Cultură, Culte şi Patrimoniu Vâlcea (Florin Epure) - şi a juriului format din *prof. univ. dr.* Lavinia Coman, *prof. univ. dr.* Carmen Stoianov şi *conf. univ. dr.* Petruța Măniuț. Au fost urmărite şi au contat în alcătuirea palmaresului final capacitatea tinerilor critici de a se plia ofertei de recital sau de concert, profunzimea delimitărilor, problematizarea, integrarea evenimentelor în marele arc al vieții culturale naționale şi, implicit, vâlcene, referirile la arta interpretativă, orientări, sugestii şi, nu în ultimul rând, conexiunile cu arta scrisului Cellei Delavrancea. Surpriza a venit tocmai din zona participanților : studenți şi masteranzi în muzicologie sau chiar în domenii apropiate, ținând de sfera educației sau a interpretării muzicale ; profunzimea observațiilor, centrarea obiectivului, perspectivarea, limbajul…..O notă aparte a constituit-o întâlnirea juriului cu tinerii critici (Sala Universitarilor în incinta Bibliotecii Județene *Antim Ivireanul*), ocazie cu care au fost şi « calde » - aprecieri, reliefarea unor atitudini - şi « reci » - observații, sugestii, orientări de viitor...

Festivitatea de premiere, derulată în sala de conferințe a aceluiaşi lăcaş de cultură, a fost patronată de directoarea bibliotecii, doamna prof. Augustina Sanda Constantinescu. La evenimentul inspirat numit "200 Franz Liszt/ 20 Cella Delavrancea", urmat de lansarea volumului *Franz Liszt* de Lavinia Coman, a participat un public numeros, format mai ales din tineri captați de eleganța discursului distinsei pianiste şi profesoare ce a păşit ca muzicolog alături de Liszt pe magistralele culturii europene de veac XIX.

Acelaşi comunicat de presă oferă şi alte informații semnificative: partenerii - Uniunea Compozitorilor şi Muzicologilor, Radio România Muzical, Fundația „Prietenia", Fundația „Vâlcea 1", Actualitatea Muzicală, Editura *Arpeggione*, Asociația pentru Integrare Culturală Europeană (AICE), Forumul Cultural Vâlcean, Curierul de Râmnic, tv Vâlcea 1 şi VTV, precum şi sponsorii ce au acordat premii în bani şi volume: Forumul Cultural Vâlcean, Biblioteca *Antim Ivireanul,* Asociația pentru Integrare Culturală Europeană (AICE).

Iată şi lista laureaților primei ediții a Concursului de critică muzicală Cella Delavrancea »

- **Premiul Special** oferit de Asociația pentru Integrare Culturală Europeană - ANDREEA IULIANA MACOVEANU, Universitatea „Transilvania" din Braşov, Facultatea de Muzică;

- **Premiul Special** oferit de Editura Arpeggione – PAULA SANDOR, Academia de Muzică „Gh. Dima" Cluj-Napoca

- **Premiul al III-lea** oferit de Fundația „Vâlcea 1" – ANDREEA VOICU, Universitatea „Transilvania" din Braşov, Facultatea de Muzică;

- **Premiul al III-lea** oferit de Asociația Culturală „Irina Şațchi"- LIUDMILA SPRINCEAN, Academia de Muzică „Gh. Dima" Cluj-Napoca;

- **Premiul al II-lea** oferit de Uniunea Compozitorilor şi Muzicologilor de România – ALICE TACU, Universitatea Națională de Muzică Bucureşti;

- **Premiul I** oferit d Asociația Culturală „Irina Şațchi" – GEORGE RIZEA Universitatea Națională de Muzică Bucureşti.

Pentru cititorii revistei Actualitatea Muzicală am selectat două dintre cronicile laureaților.

Speranțele "Tinerelor Vlăstare"- George Rizea - Student anul II UNMB

În frumoasa şi luminoasa zi de duminică, Sala de concerte a Liceului de Artă din localitate a invitat la un program de recital susținut de elevi ai liceelor de artă din Craiova, Râmnicu Vâlcea, Târgu Jiu, Sibiu, Ploieşti şi Braşov. Criticul muzical Carmen Stoianov a supervizat programul, cu această ocazie evidențiindu-se tineri cu mari perspective, dar şi câțiva care urmează traseul cel bun al artei, îndreptându-se cu paşi mai înceți dar siguri către idealul muzical artistic.

Astfel, recitalul a fost deschis de soprana Vlad Maria Mirela, elevă în clasa a XI-a la Liceul de Artă "Marin Sorescu" din Craiova care, deşi având vocea încă în formare, a reuşit să interpreteze mai mult decât interesant miniatura *Muguri* de Marțian Negrea şi aria *Quando m'en vo* din opera *Boema* de Giacomo Puccini. Acuratețea intonațională alăturată unei

sensibilități aparte au evidențiat-o în mod deosebit, ceea ce ne poate duce cu gândul la o viitoare evoluție şi mai spectaculoasă.

În continuarea programului au evoluat doi elevi ai clasei a VII-a: violonistul Bădițescu Ştefan din Râmnicu Vâlcea, care a prezentat *Ciaccona* de Tomaso Vitali, o lucrare de virtuozitate şi contrast dinamic solicitant pentru vârsta lui, urmat de trombonistul Tomulescu Florin din Târgu Jiu, cu Părțile a III-a şi a IV-a din *Sonata nr. 4* de Benedetto Marcello, o lucrare ce a prezentat probleme vizibile în emiterea corectă a sunetelor la instrument, fapt pentru care interpretul nu s-a bucurat de un real succes.

Fiind mai bine apreciați şi datorită dificultății repertoriale, de data aceasta elevii din clasa a IX-a, violonista Grelus Andreea din Sibiu şi clarinetistul Voinic Ştefan din Râmnicu Vâlcea au confirmat publicului un studiu mai intens al instrumentului (*Andante* şi *Allegro* din Sonata nr. 2 pentru vioară solo de Johann Sebastian Bach, *Scherzo* de Johannes Brahms, şi, respectiv, *Solo de concours* de André-Charles Messager). Poate au existat câteva momente inerente de incertitudine asupra textului muzical memorat, repertoriul ales pentru prezentare fiind unul de susținere şi frazare muzicală strictă, elemente realizate cu succes de către cei doi.

O performanță mai spectaculoasă se poate spune că a avut ploieşteanul Mihai Alexandru din clasa a X-a, piesa *Tzigane* de Maurice Ravel, îmbogățită cu pasaje tehnice până la saturare, fiind aidoma unei cvasi-improvizații, necesar de a fi interpretată cu virtuozitate şi contraste din punct de vedere dinamic. Această piesă de concert a fost foarte bine tălmăcită de violonist, cu mici excepții de scăpări tehnice, oricum trecute cu vederea datorită realizărilor muzicale de succes.

În încheierea recitalului, cuvinte de apreciere şi pentru violonistul braşovean Pârvu Alexandru din clasa a XII-a, care a ținut publicul în suspans cu *Balada* din Sonata nr. 3 pentru vioară solo de Eugène-Auguste Ysaÿe, dedicată lui George Enescu, o muzică ce poate fi caracterizată prin maximă virtuozitate şi tensiune. Tânărul interpret a realizat cu profesionalism încă din primul moment o frumoasă susținere violonistică, încheind tumultuos matineul muzical.

Alte aspecte din program se referă la pianistul Radu Adrian din Craiova, elev în clasa a X-a, ce a prezentat Partea I din *Sonata op. 2 nr. 3 în do major* de Ludwig van Beethoven. Deşi cu abilități tehnice pozitive, s-au sesizat numeroasele probleme de fond în modul de abordare muzicală pianistică: agogica era permanent în derivă, pulsația interioară nu funcționa, de multe ori contrastele dinamice erau executate invers decât în partitură, nu exista vreo diferență de caracter între grupurile tematice, iar frazarea nu era percepută datorită tempoului exagerat de rapid. Partea de sonată a fost dusă la bun sfârşit, însă pe viitor probabil că pianistul va reconsidera viziunea asupra acestei creații beethoveniene, apelând şi la o mai complexă informare asupra versiunilor discografice existente. De asemenea Dumitrescu Daniel din Târgu Jiu, elev în clasa a X-a, a prezentat *Concertul pentru corn şi orchestră* de Wolfgang Amadeus Mozart cu o atitudine puțin ştearsă, introvertită, interpretarea nefiind din păcate prea reuşită, numeroasele sunete ratate denotând o tehnică instrumentală încă neaprofundată suficient.

Dorim să consemnăm contribuția corepetiției, evidențiind pe pianistele Adina Pasăre, Galina Nemțanu, Monica Răguşitu, şi în mod deosebit pe Irina Stratulat şi Cristina Ionescu, remarcabile prin implicarea lor în exercitarea la cote maxime a actului artistic.

Sperăm să-i revedem în ediții viitoare pe elevii participanți la acest recital în alte ipostaze interpretative, sub atenta şi minuțioasa pregătire a profesorilor îndrumători. Reprezentând liceele de specialitate din țară, aceştia au dovedit că o mai bună cunoaştere a producției artistice ne permite să formulăm cu încredere perspective ale afirmării noilor talente remarcate acum.

Pe treptele afirmării - Alice Tacu – UNMB, Masterand, Sinteză Muzicologică

Primul concert simfonic din Festivalul „Tinere Talente" a deschis deja, în seara zilei de 15 mai, porțile către o altă lume sonoră. Dacă la recitalul de dimineață vorbeam despre o serie de paşi pe o scară ascendentă pe care liceeni îi parcurg în formarea lor, la concertul „Pe treptele afirmării" putem să considerăm că ne aflăm la un alt etaj – la cel al tinerilor solişti. Orchestra „Sinfonieta" a Filarmonicii „Ion Dumitrescu" din Râmnicu Vâlcea a avut ca invitați trei muzicieni, care nu de mult şi-au început drumul de afirmare în apariții alături de filarmonicile din țară. Deşi au numai între 17 şi 20 de ani, numele lor încep să însemne ceva în lumea muzicală de la noi. Cunoscuți de ani de zile din nenumăratele competiții la care au fost laureați, toți trei – violoncelistul Ştefan Cazacu, clarinetistul Ioan Radu Greluş şi violonista Simina Croitoru – au pornit spre înfiriparea unei cariere solistice. Iar cel care i-a asistat în evoluția din concert a fost dirijorul Cosmin Moroianu din Iaşi, un mai vechi cunoscut al filarmonicii vâlcene.

Întreaga seară a fost moderată de muzicologul şi realizatorul TV Adriana Rogovski, angrenată în efervescența festivalului de la deschiderea sa şi preocupată să ne prezinte cât mai amplu tinerii de pe scenă. Cu sala aproape plină de melomani, cu participarea organizatorilor şi a concurenților din prima ediție a Concursului de critică muzicală „Cella Delavrancea", am putut asculta cel mai colorat concert al tinerilor de până acum. Într-un program integral clasic – un triptic de concerte canonice, precum *Concertul pentru violoncel şi orchestră în do major* de J. Haydn, *Concertul pentru clarinet şi orchestră în la major* de W.A. Mozart şi *Concertul pentru vioară şi orchestră în re major* de L.v. Beethoven - cei trei interpreți s-au desfăşurat cu un avânt remarcabil.

Şi pentru că această seară de muzică a însemnat, totodată, încheierea concursului de critică muzicală mai sus menționat, voi încerca să creez o punte de legătură cu trecutul şi cu personalitatea pe care o omagiem, rememorând câteodată fragmente din scrierile Cellei Delavrancea - ale celei care a participat acum zeci de ani la reprezentarea a două dintre aceste concerte instrumentale pe scenele României. Cum nivelul ei artistic a fost un etalon pentru viața culturală a țării, iar cronicile sale au însemnat unul dintre punctele de plecare pentru următorii scriitori, o călătorie în timp, o reîmbrățişare fugară a altor vremuri ar putea sta drept tribut.

În decembrie 1937, un alt concert se deschidea cu acelaşi opus pentru violoncel, sub ochii Cellei Delavrancea - ceea ce a dus la mineralizarea gândurilor artistei în cronica *Concert Piatigorsky – Perlea* Cella Delavrancea, *Scrieri*, volum editat de Valeriu Râpeanu, Editura Eminescu, Bucureşti, 1982 – pag. 534.

. Într-unul din paragrafe aprecia că *„Dintr-un punct de vedere, Haydn este foarte greu să fie bine interpretat. Mozart este mai categoric. Te naşti – sau nu – mozartian. Rămâne, dacă ai o conştiință trează, să te judeci singur. Haydn are însă optimismul lin al înțeleptului care apreciază bunurile pământeşti. Străbătut de un romantism pe care-l va amplifica Beethoven, lesne poate fi îngreuiat dacă te laşi dus spre această tendință a lui, şi atunci toată atmosfera de linişte sentimentală este alterată."* Cu acestea în gând, tot sub ochii ei la prima ediție a concursului, am ascultat interpretarea unui tânăr în ascensiune. Ştefan Cazacu, primit cu multă căldură – ca toți soliştii serii, de altfel –, a arătat cât de mare este saltul de desprindere pe care tinerele vlăstare trebuie să îl facă în evoluția lor, ca să ajungă să cânte alături de o

orchestră. Referindu-mă strict la violoncelist, şi nu la coeziunea cu ansamblul sau dirijorul, se observa preocuparea permanentă pentru a construi forma, pentru a croi frazele într-o continuă legătură. Puține au fost momentele în care te puteai pierde de concepția violoncelistului. Pentru un tânăr în clasa a XI-a la Liceul de Muzică „George Enescu" din Bucureşti, experiența repetată cu orchestra este un câştig foarte mare.

Dar contactul cu orchestra nu este vital numai pentru evoluția soliştilor. La fel de valoros a fost prilejul pe care Filarmonica l-a oferit dirijorului. Arta de a deprinde comunicarea cu orchestra, sarcina de a învăța să transmiți şi să creezi un magnetism în jurul tău, dificultatea de a exersa pe un „instrument" fără să îl atingi şi de multe ori fără să ai ocazia să îl auzi când „studiezi", sunt unele dintre cele mai grele încercări prin care trec dirijorii în formare. Instrumentul lor este bagheta, iar în prelungirea ei, orchestra şi câteodată solistul, față de care atenția trebuie să fie cât se poate de deschisă. Din postura aceasta, trebuie să poți vedea cum curge muzica şi să îți însuşeşti rolul de „arhitect sonor", de sculptor într-o coloană de abur care porneşte de la instrumentişti şi se disipează în trăirea publicului. Altfel, lucrările nu pot prinde viață decât schimonosit.

Mai departe, am ascultat Mozart în interpretarea clarinetistului Ioan Radu Greluş - tot un instrumentist care începe să prindă rădăcini, de data aceasta venind de la Liceul de Artă din Sibiu. La el, ca în cazul tuturor soliştilor de azi, s-a simțit o discrepanță între tempo-urile proprii şi cele ale orchestrei. Uneori se formau scurte decalaje cu orchestra, iar soliştii încercau să se „acordeze" din mers cu ansamblul, ascultând şi comunicând din priviri. La Ioan Radu Greluş s-a simțit şi mai puternic diferența dintre tempo-ul în care i-ar fi fost comod să cânte şi cel în era ghidată orchestra. De la prima intrare, a încercat să împingă muzica înainte, dar un ansamblu se urneşte cu multă forță şi, odată pornit, este dificil de scos din ritm. Până la urmă, chiar dacă tempo-ul fluctua, avea răbufniri sau momente prea lente la orchestră, trebuie ținut minte că cel mai important este să ai cu ce să umpli spațiul temporal. Dirijorul ar fi putut arăta în tempo-ul său jocuri timbrale, mai multe preluări tematice, culori care să justifice aşezarea din interpretare; altminteri, a devenit static.

Pentru Cella Delavrancea, interpretarea model a *Concertului pentru vioară şi orchestră* de Beethoven era cea a lui George Enescu. În 1936, scria astfel: *„Concertul de duminică a înscris o dată memorabilă în amintirea cunoscătorilor de muzică.* Concerto-ul pentru vioară *de Beethoven, cântat de Enescu, îi aparține – este mărturisirea lui evlavioasă față de muzică. Trebuie să-l fi auzit ca să pricepi ce este în prima temă legato şi ce înseamnă tăcerea sonoră a tonului minor. După cadență, frazează cu o emoționantă simplicitate, iar nici o clipă tempoul nu şovăie în expresia gravă a motivului central."*

Fusese prinsă de vortexul interpretării lui Enescu de dinainte, pentru că un an mai devreme, în 1935, relata un concert cu Filarmonica şi Adolf Busch, despre care spunea că *„(...) nu atinge măreția stilului lui Enescu, poate din cauza unei lipse de nervozitate şi o voință fermă de a rămâne obiectiv, de a înălța gândirea muzicală, desprinsă de el."*

Pe un alt palier ne-am situat când am auzit interpretarea atât de îngrijită a Siminei Croitoru. Chiar dacă, să spunem, nu a avut cutezanța lui Ştefan Cazacu, la ea s-a văzut foarte clar că este deja studentă (în anul II la Universitatea Națională de Muzică Bucureşti). Avea o voință puternică în a-şi impune tempo-ul, atenția era tot timpul îndreptată către orchestră şi de la cap la coadă am auzit un concert bine şlefuit. Dacă această grijă ar putea prinde o voce mai sonoră pe alocuri, astfel încât amănuntele pe care le gândeşte să poată fi percepute de public fără să facă un efort, atunci paşii ei solistici ar prinde şi mai multă siguranță. *„Taică, dacă vrei să-ți luminezi sufletul, cântă o sonată de Beethoven"* sau *„Când vrei să îți înalți sufletul, să asculți muzică de Beethoven"* spunea tatăl Cellei Delavrancea. Iar noi aşa am făcut.

Amprenta maeştrilor

Cleopatra DAVID

Inițiativa privată se manifestă din ce în ce mai mult în spațiul cultural românesc, aducând fie completări ale programelor guvernamentale, fie proiecte noi, dar absolut necesare. În perioada 4-9 mai 2011, am asistat la un binevenit eveniment educațional şi artistic, concretizat în prima ediție a *Centrului de Excelență în Operă*, organizat de fundația ELITE ART Club UNESCO (*Jeunesses Musicales* Romania) în parteneriat cu Filarmonica „George Enescu". Programul a fost alcătuit din cursuri de măiestrie susținute de mezzosoprana Viorica Cortez, regizorul Vincenzo Liotta şi tenorul Marius Budoiu încheiate de concertul în care absolvenții au evoluat împreună cu *Bucharest Symphonic Orchestra* dirijată de Iurie Florea.

Trei maeştri au împărtăşit secretele profesiei şi experiența lor cu tinerii artişti înscrişi la masterclass. Viorica Cortez, mezzosoprana româncă având o carieră internațională desfăşurată deopotrivă în marile teatre ale lumii şi pe scenele de concert, este adesea invitată să facă parte din juriile concursurilor internaționale şi susține frecvent cursuri de măiestrie în Europa. Tenorul Marius Budoiu interpretează o mare varietate de roluri pe scene din întreaga Europă, dar şi din Japonia, şi îşi desfăşoară activitatea didactică la Academia de Muzică „Gh. Dima" din Cluj. Aflat la a treia vizită în România, regizorul american Vincenzo Liotta este şeful de catedră al secției Studii de Operă la Indiana University Jacobs School of Music (Bloomington) şi regizor al IU Opera Theater. A pus în scenă spectacole atât în teatrele din America, Australia, Asia, cât şi în Europa.

Tinerii solişti aflați unii încă în etapa de studiu, alții deja angajați în instituțiile muzicale din România au primit îndrumare în această perioadă, cu contribuția celor trei pianiste corepetitoare: Adela Bihari, Lidia Ciubuc şi Raluca Ouatu.

Dacă publicul a văzut doar rezultatul acestui masterclass, materializat în concertul din Sala Ateneului, pot afirma că partea cea mai interesantă s-a desfăşurat în timpul cursurilor. Faptul că studenții au parcurs întregul drum al pregătirii unui concert – rezolvarea tehnică, interpretare, regie, lucru cu orchestra – a fost extrem de important, fiind pentru unii dintre ei o premieră. Am asistat la reale metamorfozări şi chiar miracole pe care cei trei profesori dedicați au fost capabili să le creeze. România este bogată în talente, însă uneori acestea se perimează înainte de vreme din cauza lipsei de substanță în pregătire. Luând separat numai partea tehnică, atât de bine demonstrată chiar vocal de mezzosoprana Viorica Cortez, ascultând glasurile cursanților din prima zi şi până în seara spectacolului, am remarcat un progres uimitor. Fără a recurge la artificii, la spectaculozitate cu orice preț, soliştii au fost capabili în final să redea în mai mare măsură atât dovada talentului, cât mai ales spiritul muzicii.

În privința cursului de actorie, acesta a fost deosebit de util şi de interesant. Pornind de la lucruri de bază, Vincenzo Liotta a subliniat diferențele dintre arta actorului de teatru şi cea a cântărețului de operă, lucrând fiecare scenă propusă de artişti în cele mai mici, dar semnificative detalii, chiar dacă acestea veneau numai din structura muzicii. Un curs util pentru oricine activează în domeniul operei, fie că este cântăreț sau regizor.

Iulia Buciuceanu octogenară

Grigore CONSTANTINESCU

Luna iunie este momentul aniversar pentru cele opt decenii de viaţă împlinite de către mezzo-soprana Iulia Buciuceanu. Maestră a senei lirice bucureşene, artista şi-a desfăşurat în mare parte activitatea dăruind spectacolele sale publicului bucureştean. Începuturile formaţiei sale aparţin studiilor ieşene cu muziciana Mansi Barberis, la Conservatorul din capitala Moldovei. După desfiinţarea institutului, continuă pregătirea la Conservatorul bucureştean, absolvit sub îndrumarea maestrului Petre Ştefănescu Goangă. Interesată de desăvârşirea valenţelor vocii sale generoase, de un timbru particular, şi componentelor emoţionale de interpret ca actor-cântăreţ şi muzician de concert, Iulia Buciuceanu a cunoscut sprijinul profesoarei Victoria Costescu Duca şi a maestrelor corepetitoare Jenny Schönbaum, Letiţia Flavian, precum şi a regizorilor Jean Rânzescu, Hero Lupescu, dirijorilor Egizzio Massini, Jean Bobescu, Mihai Brediceanu, Constantin Petrovici, Cornel Trăilescu. În primul deceniu este distinsă cu premii la Concursuri internaţionale, printre care competiţiile de la Sofia, Viena, Toulouse (Marele Premiu), Praga, Bucureşti. De-a lungul unei cariere care a început în timpul studenţiei cu Cneaghina din **Rusalka** de Dargomâjski, în anii 50', peste trei decenii, Iulia Bucuiceanu a fost solista Operei române cu un repertoriu impresionant ca diversitate stilistică şi interpretativă. Turneele au făcut-o cunoscută în compania colectivului Operei Române, dar şi prin invitaţii personale în Bulgaria, Franţa, Turcia, Germania, Rusia (inclusiv teatrul Bolşoi din Moscova).

În numeroase premiere ale teatrului a făcut parte din distribuţiile de premieră. După **Rusalka**, au urmat **Dama de pică** (Milovzor), **Lakmé** (Malika), **Nunta lui Figaro**, **Evgheni Oneghin** (Olga, Larina), **Falstaff** (Meg, Quicky), **Cavalleria rusticana** (Lola), **Maeştrii cântăreţi din Nürenberg** (Magdalena), **Bal mascat** (Ulrica), **Gianni Schicchi** (Zita), **Liliacul** (Orlofski), **Apus de soare** (Doamna Maria), **Povestirile lui Hoffmann** (Niklause, Muza), **Decebal** (Drigisa), **Tannhäuser** (Venus), **Flautul fermecat** (Doamna III), **Olandezul zburător** (Mary), **Bălcescu** (Zinca), **Dreptul la dragoste** (Miţa), **Hamlet** (Gertrude), **Andreea Chenier** (Contesa), **Walkiria** (Fricka), **Dragoste şi jertfă**, **Conu Leonida faţă cu reacţiunea**, **Horia**, ***Conacul cu stafii*** (Paharniceasa), ***Căsătoria secretă*** (Fidalma), ***Orfeu*** (Medeea).

Se adaugă alte roluri de prim plan, precum Carmen, Eboli, Azucena, Amneris, Dalila, Konceakovna, Orfeu, Marfa, Meropa. Din repertoriul de concert, amintim Mozart **Recviem**, Verdi **Messa da requiem**, Beethoven **Simfonia a IX-a**, Lieduri de Schubert (ciclul **Die Schöne Müllerin**, Ave Maria), Dvorak, R. Strauss, S. Drăgoi, Dargomâjski, Rachmaninov, Hugo Wolf, Schumann.

În ciclul de convorbiri pe care le-a avut cu mine, cel care îi alcătuiesc portretul, cuprins într-o carte, regăsim imagini, multe gânduri, numeroase amintiri, visuri, regrete sau bucurii ce se adună într-o suită de portrete care alcătuiesc povestea unei vieţii. Sunt clipe când, derulând filmul celor trăite, artista devine creatorul de portrete, dacă cineva doreşte să afle adevărul despre sine. Mezzo-soprana Iulia Buciuceanu, un nume de rezonanţă în destinul liricii româneşti, mi-a îngăduit să aflu o parte din ceea ce ar vrea să ştie un admirator, un prieten, un spectator. Şi mi-a vorbit despre ceea ce a însemnat descoperirea tainelor vocii, despre ce au însemnat speranţele şi munca, îndemnând-o să privească oamenii care o ascultă cântând, despre fiinţele dragi pe care le-a întruchipat de-a lungul interpretării rolurilor, iubind iubirea, durerea, gluma, suferinţa aflate sub chipurile eroinelor. Mi-a vorbit despre întâmplări, parteneri de scenă, de muzică şi, mai ales, despre cei care i-au dăruit rosturile treptelor vieţii – părinte, profesor, frate, soră, copil sau nepot. O viaţă care nu ar fi putut avea alt ideal decât cel al iubirii pentru muzică, sub lumina bucuriei cântului. Numeroşi critici şi-au exprimat admiraţia faţă de cariera sa lirică. **Ada Brumaru:**. „Iulia Buciuceanu, dezinvoltură actoricească şi din nou o foarte bună ţinută vocală."; **Edgar Elian**: „mezzo-soprana Iulia Buciuceanu a vădit, la rândul ei, în rolul vrăjitoarei Ulrica, o preocupare tot mai accentuată pentru adâncirea măiestriei sale profesionale."; **Viorel Cosma** „Muzical, rolul Doamnei Maria ne-a fermecat cel mai mult şi mezzo-soprana Iulia Buciuceanu a reuşit să se autodepăşească, înscriindu-şi poate majora realizare artistică ; „**Alfred Hoffman**: „Prinţul Orlofski a avut în Iulia Buciuceanu o interpretă de ţinută, care a putut să dea anumitor cuplete un grad superior de savoare..."; în **Povestirile lui Hoffmann.** „Prietenoasa muză numită Niklaus – Iulia Buciuceanu – are ceva sincer şi direct în expresie, evocând mai presus de toate chipul poetului..."; **Viorel Cosma**: „Distribuţia echilibrată, judicios gândită, a reliefat câteva promiţătoare creaţii. Iulia Buciuceanu, în Fricka, impune atât prin concepţia vie, dramatică, a rolului, cât mai ales prin egalitatea şi amplitudinea vocală."

Opera naţională Bucureşti a omagiat-o pe ilustra artistă, dedicându-i spectacolul de închidere a stagiunii cu **Aida** de Verdi, în care Iulia Buciuceanu a cunoscut numeroase succese cu Amneris. Prilejul aniversării a avut o rezonanţă aparte şi prin lansarea cărţii dedicate carierei sale. Un volum care se încheie cu o impresionantă mărturisire a octogenarei mezzo-soprane: *„M-am luptat cu îndârjire pentru idealurile mele. Am trăit pentru muzică şi m-am dedicat ei. Viaţa mea a fost pasiunea de a cânta."*

O viață dedicată muzicii

De curând, respectiv la 21 mai 1926, reputatul compozitor dirijor şi folclorist **Constantin Arvinte** a împlinit venerabila vârstă de 85 de ani. A văzut lumina zilei pe străvechile meleaguri moldave – comuna Voineşti din județul Iaşi - la 21 mai 1926.

A manifestat din anii copilăriei o evidentă chemare pentru studiul celei mai importante dintre arte – legate de viața umană, Muzica, la Şcoala Normală „Vasile Lupu" din Iaşi, după care îşi continuă pregătirea de specialitate la Conservatorul de Muzică şi Artă Dramatică „George Enescu", printre profesorii săi numărându-se: C. Constantinescu, Constantin Georgescu, George Pascu, Achim Stoia şi dirijorul Antonin Ciolan. În perioada 1950-1954 urmează Şcoala de Ofițeri de Muzică din Bucureşti şi, pentru aprofundarea studiilor de specialitate, urmează, între anii 1954-1955, cursuri de perfecționare la Conservatorul de Muzică din Bucureşti cu reputații compozitori şi pedagogi: Zeno Vancea (polifonie modală), Constantin Bugeanu (forme muzicale instrumentale şi orchestrație) şi Dimitrie Cuclin (estetică muzicală şi compoziție).

Încă din anii studenției, viitorul muzician se dedică în primul rând artei interpretative, în calitate de dirijor al Corului mixt al Căminului Cultural „C. Vasilescu" din municipiul Iaşi (1946-1959); apoi ocupă prin concurs, importante funcții artistice la prestigioasele ansambluri artistice din capitala țării: Ansamblul „Ciocârlia" (1949-1960), director artistic şi dirijor al Ansamblurilor „Ciocârlia" şi „Rapsodia Română" (1965-1976), director artistic şi dirijor al Orchestrei „Ciocârlia" (1979-1984) ş.a.

La pupitrul acestor instituții reprezentative în viața muzicală națională din cea de a doua jumătate a veacului XX, întreprinde răsunătoare turnee artistice în România, dar şi peste hotare, în țări cu puternice tradiții artistice: Polonia, Ungaria, fosta URSS, Iugoslavia, Elveția, Grecia, Republica Federală Germania, Franța, Austria, Bulgaria, SUA, Canada, Mexic, Cuba, Kuweit, Olanda, Algeria etc., pretutindeni, bucurându-se de aprecieri dintre cele mai elogioase din partea publicului şi a presei de specialitate.

În paralel cu aceste importante funcții artistice şi de conducere artistică, maestrul Constantin Arvinte s-a aflat şi printre consultanții de specialitate din Ministerul Culturii şi în calitate de cercetător ştiințific la Institutul de Cercetări Etnologice şi Dialectologice din Bucureşti.

Preocupat continuu de studierea şi cercetarea creației populare româneşti – începând cu genurile şi formele cele mai vechi, din principalele zone etnofolclorice ale țării, compozitorul Constantin Arvinte a îmbogățit patrimoniul muzical românesc cu o seamă de lucrări de referință, în primul rând pentru ansamblurile artistice la cârma cărora s-a aflat ani la rând: „Ciocârlia" şi „Rapsodia Română", dar şi pentru alte instituții similare din principalele centre culturale româneşti.

Iată numai câteva dintre opusurile ce au văzut lumina rampei pe scene prestigioase de concert şi de spectacol din țară şi străinătate: *Fanteziile muzical-coregrafice*, *La bâlci*, *Obiceiuri de iarnă din Moldova*, *Dansul fetelor din Căpâlna*, *Sâmbra orăşenească*, *Suită coregrafică dobrogeană*, *Drăgaica*; *De la Dorna până în Vrancea*, *Rapsodia oltenească*, *Sărbătoarea liliacului*, *Florile Bihorului*, *Trei mândruțe româncuțe*, *Ciuleandra*, *Legendă şi dor*, *Pe plaiurile Mioriței*, *La popasul dorului*, *Cântă Ciocârlie*,. *Nunta Zamfirei*, *Nuntă ciobănească*, *Suită de dansuri din Mărginimea Sibiului*, *Colinde şi Obiceiuri tradiționale de Anul Nou* etc.

Un loc aparte revine, în cadrul creației sale muzicale, muzicii simfonice şi vocal-simfonice: *Simfonieta pentru orchestra de coarde*, *Suită simfonică*, *Cântări străbune (Poem simfonic)*, *Fantezie concertantă românească*, *Coloana Infinită*, *Suita Sătmăreană*, *Concert pentru nai, chitară şi orchestră*, *Fantezie pentru țambal şi orchestră*, *Dragoiana – Rapsodie moldovenească*, *Capricio moldovenesc*, *Tablou câmpenesc*, etc., iar din spațiul creației vocal-simfonice amintim: *Balada lui Pintea Viteazul*, *Cantata Patriei*, *Te cântăm, străvechi pământ*, *Balada unui popor viteaz*, *Baladă despre Tudor Vladimirescu*, *Soarele libertății* etc., acestea fiind numai câteva dintre remarcabilele sale lucrări din aceste genuri care au făcut parte din repertoriul instituțiilor de concerte ale țării în ultimele decenii ale veacului trecut. Sunt, de asemenea, de largă popularitate scrierile sale pentru muzica de fanfară (*Plaiuri româneşti*, *Sârba în căruță*, *Hora – Marş*, *Opt melodii folclorice româneşti* etc.), dar şi o seamă de lucrări corale care au făcut parte din programele celor mai vestite ansambluri vocale, *de o diversitate tematică şi de o rară frumusețe sonoră mixte* sau pe voci egale din județele țării. Remarcăm în acest domeniu creațiile: *Poem coral pentru mineri*, *Hăulita oltenească*, *Cununa spicelor*, *În cetatea Sucevei*, *Triptic maramureşean*, *Odă eroilor țării*, *În ceas de foc al marilor victorii*, *Suntem tineri militari*, *Țării şarje de oțel*, *În frumoasa Românie*, *Balada unui popor viteaz*, *Odă în metru antic*, *Diptic buzoian*, *Revedere*, *O, mamă*, *Sus la vița vinului*, *Frunză verde mărar*, *Trecui dealu' la Băiuț* etc. precum şi o seamă de cântări cu tematică religioasă: *Pe Tine Te lăudăm*, *Pace de la Dumnezeu*, *Cuvine-se cu adevărat*, *Rugăciune*, *Imnul heruvimilor*, *La râul Babilonului* ş.a..

De numele ilustrului muzician se leagă sute şi sute de melodii populare culese din diferite zone etnofolclorice ale țării, multe dintre acestea fiind transcrise, armonizate şi prelucrate pentru repertoriul formațiilor muzical-instrumentale şi coregrafice. Sunt, de asemenea, excepționale meritele sale în publicarea volumelor: *Jocuri populare româneşti*, *Jocuri populare din regiunea Bucureşti, Jocuri populare din regiunea Argeş*, Jocuri populare din regiunea Dobrogea, (în colaborare cu maestrul coregraf G. Popescu-Județ), *Maramureş în viață nouă*, *Câtu-i Maramureşu'* şi impresionantul volum „Folclor muzical din Moldova", ce a văzut lumina tiparului la Editura PIM din Iaşi – 2008, grație sprijinului financiar acordat de centrul Județean pentru Conservarea şi promovarea Culturii Tradiționale Iaşi şi de Consiliul Județean Iaşi, volum care cuprinde 523 de melodii, culese de neobositul folclorist Constantin Arvinte între anii 1955-1987 împreună cu echipa de culegători de folclor a Ansamblului „Ciocârlia" din Capitală.

La acest ceas sărbătoresc, se cuvine să-i adresăm ilustrului muzician Constantin Arvinte, din toată inima, cele mai sincere şi călduroase felicitări pentru prestigioasa sa activitate în domeniul artei sonore româneşti, viață cât mai lungă, tinerețe fără bătrânețe, astfel încât să poată duce la bun sfârşit toate proiectele aflate pe agenda sa de lucru.

La mulți şi fericiți ani, stimate maestre CONSTANTIN ARVINTE!

Al. I. BĂDULESCU

Scufița Roşie

Mircea ŞTEFĂNESCU

Spectator la această recentă premieră a Operei Comice pentru Copii, am avut sentimentul unei stări de normalitate care m-a dus cu gândul la ideea că omul este un visător iremediabil şi, cu cât visează mai mult, cu atât se apropie de inimile celorlalți.

Opera Comică pentru Copii este imaginarea şi construcția etern neliniştitei creatoare Smaranda Oțeanu-Bunea, coordonatoarea unui colț de Paradis... Inimaginabil... Teatral vorbind, trebuie talent şi multă meserie pentru aşa o reuşită.

Fondată în 1998, Opera Comică pentru Copii este o realitate, cu repertoriu extrem de bogat, divers şi interesant, cu stagiuni ce cuprind de cele mai multe ori două spectacole pe zi, cu turnee, succese şi cu activitate şi prezență internațională la festivaluri şi gale ale căror date şi ecouri admirative de presă ar necesita zeci de pagini pentru a fi transcrise.

Era luni 16 mai, 2011. În fața teatrului, din autobuzele special rezervate coborau zeci şi zeci de copii de la grădiniță şi din primele clase, copii frumoşi, cu profesorii lor şi cu unii părinți, în zumzete de stup şi baie de surâsuri... au umplut sala până la

Întâlnire cu „Mandarinul miraculos”

Doina MOGA

Rar mi-a fost dat ca într-o singură seară să admir fără rezerve

patru balerini de reală ţinută şi talent, desigur cu excepţia unor Gale, unde numărul lor poate fi mai mare.

S-a întâmplat la Sibiu, miercuri 11 mai, când foarte tânărul său Teatru de Balet a prezentat două premiere, cu titluri celebre ale repertoriului mondial.

Miza era extraordinară. Şi promisiunile pe măsură. Numai că, din păcate, în „Les Sylphides”, cunoscut şi ca „Chopiniana”, n-am găsit romantism, rafinament, eleganţă, reverie şi omogenitate, cum speram, ci mai degrabă o încercare timidă sau un fel de repetiţie la care mai era de lucru. Nici suportul auditiv nu a fost la înălţime. Chopin spunea despre muzica lui „că nu poate fi înţeleasă, fără a i se respecta emisia intimă, aproape camerală, cu pulsaţia permanentă a poeziei dansante”. Ori, înregistrarea (ca şi orchestraţia de altfel) pe care am auzit-o nu prea avea vreo legătură cu subiectul. Păcat de nocturnele, polonezele, valsurile, mazurcile şi preludiile lui Chopin.

Totuşi, prim balerina teatrului sibian Adela Sterp Crăciun a reuşit marea performanţă ca, prin calităţile ei cu totul speciale, să aureoleze cumva prima parte a serii, transfigurând partitura coregrafică originală a lui Mihail Fokin, cu o elansare plină de nobleţe şi cu acea vibraţie a gestului care exprimă lumi şi universuri, într-o formă care se impune memoriei. Bravo ei!

Explozia serii însă a fost baletul pantomimă „Mandarinul miraculos” în coregrafia lui Oleg Danovski creată în 1969 pentru ONB şi încă atât de puternică, modernă, frumoasă, expresivă, contemporană, plină de vigoare scenică şi astăzi. Pur şi simplu o capodoperă, ca dealtfel, toate baletele sale. Cu această lucrare, inclusă în repertoriul său deja foarte bogat, Teatrul de Balet din Sibiu şi-a arătat acum măsura curajului şi competenţei sale. Cât despre tălmăcirea dată de Gigi Ungureanu (Mandarinul) – prim solist al ONB, Corina Dumitrescu (Fata) – prim solistă a ONB şi Takahiro Tsubo (unul din vagabonzi) – prim solist al teatrului sibian, pot spune că a surprins prin intrarea absolută în rol şi prin

trangresarea mişcării cu muzica şi povestea. Fiecare în partitura sa a atins acel plus de emoţie şi vivacitate scenică, integrată în complexe şi frumoase imagini sculpturale.

Tot rar mi-a fost dat să pot spune despre un balet (mă refer strict la „Mandarinul…”) că a fost desăvârşit în toate articulaţiile lui: balerinii, muzica lui Bartok, scenografia (Alin Gavrilă), costumele (Rodica Kapdebo), nemaivorbind de excelenta punere în scenă (Oleg Danovski junior).

Se ştie cred, deja, de dragul pe care-l am pentru acest teatru. I-am apreciat permanent componenţa originală, intenţiile, reuşitele, chiar şi stângăciile inerente vârstei lui, avalanşa de premiere, semnăturile unor mari coregrafi care au lucrat cu el, prezenţa unor nume de rezonanţă internaţională pe scena lui, turneele exotice şi chiar ieşirea în aer liber cu un mega spectacol. Dar trebuie să mărturisesc, că nu mă aşteptam să fiu atât de definitiv cucerită de această realizare. Este un fapt şi o emoţie, pe care cronicarul din mine are bucuria şi satisfacţia de a le semnala. Felicitări Sibiu! (Foto: Akira Enzeru)

ultimul loc...s-a stins lumina, s-au aprins luminile de scenă... şi totul a fost fervoare, animaţie continuă, aplauze, strigăte, copiii cântând împreună cu artiştii... discuţii spontane cu actorii şi cântăreţii, şi nimic nu umbrea şi nu putea să umbrească distracţia micilor spectatori.

Regia, admirabilă, este datorată marii celebrităţi a revistei româneşti Stela Popescu. Scenografia, spectaculară, realizată de Viorica Petrovici, propune viziunea unei reuşite cărţi cu desene pentru copii, plină de sensibilitate fină, nobilă şi nuanţată. Coregrafia, semnată de Sorina Tiron, excelează prin autenticul plin de viaţă al dansurilor de la reuniunile adolescenţilor din ziua de astăzi. Muzica tânărului compozitor Roman Vlad are atributele modernităţii, cu palpitaţii luminoase şi străfulgerătoare în tablourile predominant coregrafice... Songurile, atractive şi bine integrate în spectacol, sunt uşor înţelese, memorate şi reluate de către copii. Roman Vlad are vocaţia melodiei, freamătului ritmic şi al transfigurării acestora în mesaj poetic de suflet...

Trebuie subliniat faptul că Opera Comică pentru

Roman Vlad şi Roberta Enişor

Copii dispune de artişti interpreţi remarcabili, parte dintre ei solişti de prestigiu ai Operei Naţionale din Bucureşti. Spaţiul nu-mi permite să analizez creaţia în spectacol a fiecăruia dintre ei. De aceea, mă rezum la a-i aminti, cu precizarea că am asistat la un adevărat recital perfect acordat adaptării poveştii Fraţilor Grimm, în care s-au implicat cu dăruire şi profesionalism: Bogdan Şerban, Teddy Murg, Gabriela Daha, Ioana Damian, Rodica Ocheşeanu, Raluca Oprea, Nicolae Lupu, Vali Racoveanu, Daniel Filipescu, Andrei Lazăr. Alături de ei relevăm aportul inspirat al corpului de balet, care a contribuit din plin la viaţa spectacolului.

O menţiune specială pentru foarte tânăra Roberta Enişor, în rolul Scufiţei Roşii, ce a reuşit să cucerească publicul prin calităţile sale excepţionale.

Şi mai trebuie spus un lucru. Am asistat la o reprezentaţie de cert profesionalism, închegată şi luminoasă, într-o febrilitate imagistică a inocenţei plină de splendorile de acolo, din lumea copilăriei. Toate acestea sunt datorate în mare parte minunatei muziciene Smaranda Oţeanu Bunea. Felicitări!

Festivalul *LA STRAVAGANZA* – sau polivalența muzicii baroce

Elena-Maria ŞORBAN

Nu ştiu să se fi cântat pe la noi cele 12 concerte op.4, vivaldiene, de la care vine numele Festivalului baroc clujean, desfăşurat din doi în doi ani, aflat, în luna mai 2011, la a doua ediție... Ceea ce face ca Festivalul – coordonat de Maria Abrudan şi Erich Türk, cadre didactice ale Academiei de Muzică „Gh. Dima" – să fie cu adevărat extraordinar pentru peisajul cultural autohton, este concursul de interpretare barocă pe care îl integrează şi care asigură formarea şi perpetuarea unor tinere ansambluri dedicate acestui stil, concurs cu acces al publicului. Festivalul este completat prin conferințe, ateliere, simpozion de muzicologie. Formația *Fonte di gioia*, câştigătoare a ediției anterioare, a prezentat un recital consistent, reconfirmându-şi calitățile.

Concertul de deschidere al Festivalului, susținut de formația *AUSONIA* (componență multinațională, lărgită acum cu numeroşi interpreți români specializați pe stilul baroc) a fost la superlativ prin calitatea interpretării, subminat însă organizatoric de mai mult de o jumătate de oră de discursuri... Ambientul sălii construite în comunism nu s-a potrivit deloc cu repertoriul predominant religios şi nici nu l-a favorizat prin acustică. S-au cântat piese din barocul european, găsite în surse de epocă, păstrate la Sibiu – culese în cadrul unei laborioase munci de cercetare, coordonate de organistul clujean Erich Türk şi de conducătorul ansamblului, Frédéric Haas. Încununarea serii a fost Cantata BWV 10 *Meine Seel erhebt den Herrn* de J. S. Bach. Pe excelentul site *bach-cantatas.com* citim despre complicatul destin al lucrării, cu autograf păstrat la Leipzig, la care, iată, s-ar putea adăuga existența sursei timpurii aflate la Sibiu. Cântăreții Eugénie Warnier, Mélodie Ruvio, Peter de Laurentiis, Philippe Favette – au interpretat elocvent recitativele şi ariile, dar şi coralele, iar prim-violonista Mira Glodeanu a excelat prin adaosuri ornamentale virtuoze, definitorii pentru stil. Subtitrarea textului ar fi fost binevenită în a concretiza conținutul ideatic pentru publicul larg.

Recitalul de duo Maria Abrudan (orgă, Cluj) – Mihail Ghiga (vioară, Bucureşti) şi al violoniştilor invitați Iulia Smeu şi Adrian Dima a plasat stilemele barocului muzical până în creația lui Mozart (ne amintim de fecunda dezbatere a temei trăsături baroce la Mozart, de la un simpozion al Societății Române Mozart, din inițiativa regretatului muzicolog Francisc László). Specificul stilului galant – pe care puțini interpreți autohtoni sunt capabili să îl redea – a fost ideal surprins prin suitele compozitorului sud-german Isifridius Kayser (1712-1771), ale cărui dansuri au răsunat cu uşurința atât de dificil de recreat.

Concertul de gală al concursului a arătat bogatele roade ale activității didactic-artistice, concretizate în competitori numeroşi şi de nivel ridicat. Potrivit prestației din concertul final, laureații premiilor I au fost în top – ansamblul studențesc cu instrumentişti din Leipzig-Viena cucerind publicul prin retorică şi virtuozitate, iar cel vocal-instrumental *Senza nome* din Bucureşti, prin stilul teatral de bun gust, conform practicilor de epocă. Am admirat, în acelaşi concert, duoul de flaute drepte *Les Ramages*, unde eleva Aranka Kővári este cea mai tânără participantă din concurs: elevă în clasa a VIII-a a Liceului de Muzică din Zalău, la vioară, ea practică la nivel de performanță şi flautul drept; programul lor francez s-a detaşat prin velocitate elegantă.

Interpretarea muzicii baroce solicită polivalența muzicienilor de astăzi, prin pregătire stilistic-teoretică din surse de epocă, precum şi diferențieri tehnic-muzicale în raport cu stilurile ulterioare. Festivalul clujean impulsionează aceste solicitări cu rezultate remarcabile.

La Sibiu

Doina MOGA

Pentru mine, Sibiul cultural este mereu plin de surprize. Dar când acestea sunt dublate şi de frumusețea întâmplării, momentul pare cu totul deosebit.

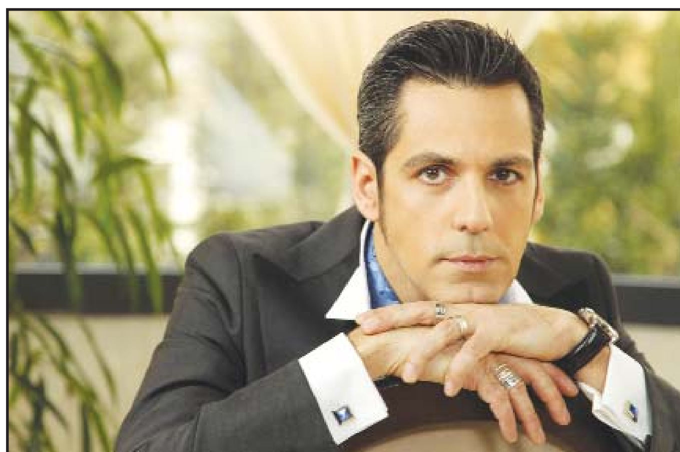
Aşa a fost joi 12 Mai, când, plimbându-mă prin centrul oraşului, rememorând fragmente din copilăria mea, am văzut pe afişul Filarmonicii un nume pentru care am o mare slăbiciune, Gershwin. Aşa că am intrat la concert, amuzată de anecdota pe care mi-o amintisem la citirea numelui compozitorului american. Se spune că prin 1924 Gershwin a mers la Paris ca să-l caute pe Maurice Ravel şi să-i solicite lecții de compoziție. Înainte de-a accepta, Ravel l-a întrebat cât câştigă el pe an în America, de pe urma creațiilor sale muzicale. La răspunsul său „cam două milioane de dolari", maestrul francez i-a spus că la suma asta, el, Gershwin, ar trebui să-l învețe compoziția şi nu invers. Frumos şi relevant. Dar adevărul e că muzica lui, exprimată rar în forme mari, mai numeroase fiind cele gen *cafee-concert*, este de o extraordinară bogăție melodică şi ritmică, inspirată pe rând din muzica afro-americană, latino-americană şi împletită cu nostalgia mereu prezentă a sufletului slav, moştenit din familie. Apoi mai e faptul că el a fost celebru din timpul vieții, lucru rar în biografiile altor confrați. Şi cu toate că a trăit foarte puțin (39 de ani), piesele sale de gen au fost obiectul a milioane de orchestrații şi adaptări, iar muzica sa simfonică este astăzi printre cele mai difuzate. Dintre acestea, „Rapsody in Blue" excelează. Cu ea m-am întâlnit la Sibiu. Fiind a doua în program, după „Music for the Theatre" de Aaron Copland, care cuprinde multe convenții şi lungimi, „Rapsody in Blue" a beneficiat de o interpretare peste aşteptări, datorată dirijorului Winston Vogel, mai puțin a pianistului. Orchestra a cântat ca o mare formație simfonică, cu toată vibrația, colorația timbrală şi plăcerea, foarte vizibilă şi cuceritoare. Pentru că această lucrare este des prezentă pe afişele mai tuturor orchestrelor simfonice din lume mă aşteptam la ceva cunoscut. Dar nu a fost aşa. Întrucât dirijorul a însuflețit şi impus orchestrei acea ştiință specială a modului în care se intonează şi se intersectează armoniile şi plutirea în autenticul temelor. Şi asta pur şi simplu m-a transbordat în New York-ul anilor 1924. Cât despre pianistul francez Jean Baptiste Fonlupt, pot spune că nu a făcut un tandem prea reuşit nici cu dirijorul, nici cu orchestra.

Dansurile simfonice din „West Side Story" de Leonard Berstein au încheiat seara, în atmosfera festivalului de jazz ce se desfăşoară atât de internațional, de mulți, mulți ani la Sibiu, spre bucuria împătimiților acestui gen muzical.

Ştefan Banică în mare formă!

Luiza FORMINTE

La toate concertele sale, indiferent dacă au loc peste hotare, la un mare festival internaţional, la o manifestare naţională, la televiziune sau la un simplu eveniment, Ştefan Bănică Jr. dă dovadă de acelaşi profesionalism, aceeaşi seriozitate, acelaşi respect faţă de spectatori, fie că sunt 10.000 sau 100... Anda Bordianu de la Autoklass ("The official home of Mercedes-Benz"), companie ce aniversa zece ani de la înfiinţare, ne relata că îndrăgitul artist a venit în dimineaţa recitalului şi a repetat nu mai puţin de o oră şi jumătate! Deşi instrumentiştii (grupul "Rock and Roll Band") şi backing-ul vocal ("The Fifties") erau ai lui, ştiau perfect, fiecare, ce are de făcut, interpretul a vrut să se convingă personal că lucrurile vor decurge strună, aşa cum este obişnuit, mai ales că era un spaţiu neconvenţional (elegantul showroom "Autoklass" din Pipera). Când Magda Pâslaru de la "Rainbow" ne-a invitat să urmărim evenimentul, ne-a avertizat că vom avea mari surprize – şi chiar aşa a fost! Încă de la intrare era recreată atmosfera anului 1886, când Carl Benz a transformat o trăsurică într-un vehicul motorizat (expus de altfel în showroom) care avea să schimbe faţa lumii, marcând viaţa a miliarde de oameni. Domni sobri, cu pălării, trabuce şi mustăţi, doamne cu porttigarete lungi, coliere de perle, mănuşi lungi şi alte accesorii de epocă – o eleganţă rafinată, pe care ne-am explicat-o imediat, fiind vorba de vestimentaţii ale altui brand celebru, Hugo Boss. Ce a urmat însă a ţinut de cele mai recente bijuterii Mercedes-Benz ("The best or nothing"!), 17 asemenea automobile defilând sub privirile încântate ale celor prezenţi. După paradă am zărit câteva frumoase doamne încercând să-şi convingă partenerii că trebuie să fie neapărat plimbate la şosea a doua zi cu "decapotabila aceea de vis" – şi, zău, puteau ele fi refuzate? Şi dacă sloganul tot era "The best or nothing", cine putea să fie la înălţimea celor mai râvnite maşini din lume? Evident, "the best", nimeni altul decât Ştefan Bănică Jr., care a fost primit cu "Super-Love" şi, alături de dansatorii săi de la emisiunea "Dansez pentru tine", i-a invitat pe toţi cei de faţă "s-o facă lată", să se descătuşeze, să cânte şi să danseze după pofta inimii. Şi, mici şi mari, chiar că nu s-au lăsat rugaţi!

Dascălilor, cu drag

Ana-Maria RUZICI

Frumos gândul lui Vasile Vlaşin de a oferi gratuit un spectacol cadrelor didactice din Baia-Mare – de altfel el i-a prezentat publicului cu această ocazie pe învăţătoarea sa şi pe dirigintele din timpul liceului, pe care nu i-a uitat. Spectacolul s-a chemat pilduitor „Recunoştinţă dascălilor noştri", fiind echilibrat şi atractiv, pentru toate gusturile. Alternanţa genurilor artistice a fost de asemenea un atu important. Marea speranţă a folclorului maramureşean, micuţa Ana-Maria Tomoiagă, a încântat cu prospeţimea cântecelor ei, avându-i alături pe Bogdan Bizău (vioară) şi Simi Pop (zongoră). Antrenante şi originale au fost cele două reprize ale trupei conduse de Lorand Coza, cu muzică şi dans de expresie retro. Muzica folk a ocupat o mare parte din spectacol, stârnind reverii dascălilor de limba română, cântecele reprezentanţilor genului făcând apel, ca de fiecare dată, la poezia de valoare: Topârceanu, Nichifor Crainic, Adrian Păunescu, Mircea Micu, Miron Radu Paraschivescu. Este vorba de duetul „Focul viu" (Sorin Taloş şi Tudor Raţ), Alina Ignat, Glad Condor (elev la Liceul de artă din Baia-Mare), Valentin Moldovan, Beatrice Cristea şi, cel mai cunoscut dintre ei, Octavian Bud. Cine poate uita grupul „Orizont 77", cine nu a fredonat măcar o dată emoţionantul cântec „Niciodată"? Atracţia principală a spectacolului a fost frumoasa actriţă Alexandra Velniciuc, binecunoscută şi prin prezenţa săptămânală alături de compozitorul Horia Moculescu la „timona" emisiunii „Atenţie, se cântă!", de la TVR 2. Ea a fost nu numai un amfitrion de farmec, dar a încântat cu intermezzo-uri poetice alese cu inteligenţă şi interpretate magistral.

O. Bud

“Cerbul de aur” la... Brăila!

Ana-Maria SZABO
Marius GHERMAN

De mai multă vreme specialiştii opinează că la Brăila există cel mai puternic festival internaţional de muzică uşoară din ţară, purtând numele ilustrului compozitor George Grigoriu. Dar dacă el depăşise de mult şi cu mult tradiţionalul festival de la Mamaia, din care a rămas doar fudulia constănţeană fără acoperire (peste Mamaia este, indiscutabil, şi festivalul “Dan Spătaru” de la Medgidia!), iată că la ediţia a VII-a organizatorii brăileni se pot mândri că au “teleportat” la malul Dunării, pentru 3 zile, “Cerbul de aur” (din perioada lui de glorie şi nu animalul jigărit din anii anteriori, până s-a desfiinţat!), într-atât de puternică a fost participarea din acest an. Faima şi prestigiul dobândite la ediţiile anterioare, dar şi Trofeul uluitor oferit de sponsorul principal, Tancrad (un superb automobil Audi de culoare roşie!) au atras ca un magnet unii dintre cei mai valoroşi interpreţi din Europa, între care şi o câştigătoare a “Cerbului de aur” (în 2004) – excepţionala malteză Eleanor Cassar, căreia în mod normal trebuia să-i revină trofeul. Dar şi celelalte premii (sponsorii Concivia, Vodafone şi Ada Motors Company merită toată gratitudinea), în cuantum de peste 8.000 de euro, sunt fără replică nu numai pe plan intern, ci şi internaţional. Am mai spus-o şi altădată, totul la “George Grigoriu” este fără cusur şi ne-am bucura dacă şi alte manifestări similare (ca tematică, fiindcă la nivel de investiţii nici o şansă!) ar copia măcar în parte perfecţiunea de la Brăila. Să rezumăm: afişe, caiet-program de sală de mare calitate, expoziţie foto în foyer (responsabil Maria Puşcaciu, director al Centrului de creaţie Brăila), ecran mare de proiecţie în faţa sălii, pentru cei care nu au avut şansa de a intra în posesia unui bilet, transport cu numeroase maşini, de la hotel şi aeroport, excursie pe Dunăre, plus tot ce ţine de partea muzicală, tehnică şi de transmisie TV (producătorul Ştefan Stănescu, deşi “exilat” doar pe TVR3, a fost şi de această dată la înălţime): decor, instalaţie de sunet şi lumini, ORCHESTRĂ. Am folosit majusculele pentru că aşa ceva nu vedem în fiecare zi: cel mai valoros grup instrumental din ţară, “extras” din big-band-ul Radio şi condus de compozitorul Ionel Tudor, îi acompaniază pe finalişti (la fel stau lucrurile şi la Medgidia), rezultatul fiind o ţinută muzicală înaltă. De altfel, toţi cei 12 finalişti de peste hotare şi cei 10 români au avut numai cuvinte de laudă la adresa orchestrei. Nu uităm vedetele de calibru din recitaluri, distincţia întregului

E. Cassar

A. Marino, Gh. Bunea Stancu şi Trofeul

eveniment (păcat că Brăila nu are o sală mai mare, Casa tineretului nu mai face faţă la acest nivel), toate datorându-se unui singur om, cu o pasiune uriaşă pentru artă – preşedintele Consiliului judeţean Brăila, Gheorghe Bunea Stancu. De fapt, dacă ne gândim bine, pentru a mai avea un festival similar în ţară ar trebui clonat dl. Bunea Stancu! Aşa se explică de ce Brăila are cele mai importante manifestări din ţară, de muzică de operă ("Haricleea Darclee"), muzică populară (festival internaţional de asemenea, în acompaniamentul orchestrei "Lăutarii" de la Chişinău) şi uşoară!

Am amintit de orchestră, aşa că să nu uităm să-i numim aici pe merituoşii instrumentişti: Ionel Tudor – pian, Andrei Tudor – claviaturi, Marian Georgescu – chitară, Eugen Tegu – chitară bas (cei patru au realizat aranjamentele pentru cele 24 de melodii din finală), Dan Ioniţă – saxofon, percuţie, Dan Pirici – percuţie, Laurenţiu Ştefan – baterie. Organizatori ai acestei bijuterii de festival au fost Consiliul judeţean Brăila, TVR3 şi Centrul de creaţie Brăila, între partenerii media figurând Radio România, Uniunea Compozitorilor şi Muzicologilor, publicaţiile "Actualitatea muzicală" şi "Ultima oră". Dacă până în prezent era transmis în direct pe TVR2, cu o audienţă net superioară, de această dată cel mai important festival internaţional de muzică uşoară din România a fost "aruncat" de mai marii de la televiziunea publică doar pe TVR3 şi TVR Internaţional! Vă întrebăm: prindeţi acasă aceste posturi? Câţi sunt cei care o pot face? În timp ce retransmite pe canalele principale tot felul de evenimente nesemnificative şi concerte ale unor "vedete" străine, postul public, plătit din banii noştri, marginalizează evenimentele artistice majore sau pur şi simplu le refuză (cazul festivalului "Dan Spătaru")! Cu o asemenea politică păguboasă, să nu se mai mire că audienţa TVR, cu cele 6-7 canale ale sale, este în picaj...

Vasile Şeicaru a transmis organizatorilor, imediat după încheiere, următorul mesaj: "Aşa ceva mai rar în ultima vreme în ţara asta! Aş putea spune că a fost peste Mamaia şi chiar peste "Cerb"! Bravos, frumos de tot şi... foarte "profi"!" Da, totul a fost super-profesionist, sunetul a fost impecabil, iar juriul (aproape) fără greşeală. Componenţa sa: Marius Ţeicu (preşedinte), Horia Moculescu, vedeta şi producătoarea Eliane Dambre (Elveţia), Andreea Andrei (fiica lui G. Grigoriu), producătoarea Rumiana Naceva (Bulgaria), Titus Andrei, Cornel Cristei. În palmares găsim formaţia M-Studio din Republica Moldova (artiştii din Basarabia câştigaseră anterior de 3 ori Trofeul!), Ovidiu Lazăr din Oradea (premiul Uniunii Compozitorilor şi Muzicologilor, care ar trebui totuşi să recompenseze o interpretare de mare rafinament, ceea ce n-a fost cazul, dar s-a mers în ordinea notelor), Janno Mangli din Estonia şi Minodora Dediş din Galaţi (menţiuni). Cu o interpretare de mare fineţe şi sensibilitate, Angie Ott din Elveţia a primit,

O. Lazăr

D. Paşuk

A. Ott

M. Filipovici

surprinzător, doar Premiul special al Centrului de creație, din fericire calitatea vocii sale a impresionat-o pe producătoarea Rumiana Naceva, care i-a oferit (de asemenea lui Andrei Ciobanu din Bacău, care şi el merita o notare superioară) o invitație oficială de participare la festivalul internațional "Silver Yantra" de la Veliko Tărnovo. O prezență scenică mai mult decât cuceritoare (este vedeta unui show TV), dar şi o evoluție impresionantă a avut tânăra de 18 ani Malgorzata Glowka, o rumoare străbătând publicul când s-a anunțat că i s-a conferit doar o simplă mențiune; interpretarea dată de ea celebrei şi atât de dificilei piese a lui Czeslaw Niemen, "Dziwny jest ten swiat" (Ciudată-i lumea aceasta) a fost copleşitoare. O vedeam cel puțin pe poziția a III-a, măcar ex aequo cu Diana Paşuk (Belarus). Alături de Glowka într-un top al frumuseților talentate se află Miroslava Filipovici (Ucraina), dar aceasta, cu stilul său teatral, a fost aşezată pe poziția a II-a. Pentru cei care nu ştiu, la Brăila membrii juriului îşi dau notele în plic, în secret total, cu o oră înainte de concertul laureaților, apoi se face media, doar Gheorghe Bunea Stancu şi Marius Țeicu cunoscând, în seara Galei, ierarhia finală. Sistemul are şi dezavantaje, la acest nivel al competențelor (care, în principiu măcar, ar trebui să fie apropiate) s-ar impune însă discuții şi consultări, poate că astfel poate ar fi fost evitate inadvertențele la care ne-am referit anterior, dar mai ales neinspirata acordare a Trofeului. Napolitanul Antonio Marino, la primul (!) său concurs internațional, este un bun cântăreț tradițional italian, a emanat simpatie prin jovialitatea sa, dar dacă e să cântărim prin prisma calităților vocale, muzicalității, interpretării, Eleanor Cassar din Malta (premiul I), deținătoare a 6 trofee internaționale importante, i-a fost superioară şi merita

Trofeul. Cum am înțeles că i-a despărțit doar... o sutime(!!), ar trebui neapărat să se prevadă în regulament posibilitatea ca preşedintele juriului să poată decide în cazul unor diferențe atât de mici, altminteri funcția sa este pur decorativă. Oricum italianul, mai puțin titrat şi... umblat, s-a bucurat imens

şi a plecat la Napoli cu un elegant Audi roşu... Dintre cei nepremiaţi, înafara lui Ciobanu, de care am amintit, evoluţii bune au mai avut Igor Mitrovici din Macedonia, Diana Prepeliţă (DYA) din Iaşi (având doar 17 ani, sigur va "ataca" premiile în viitor), Dragoş-Mihai Paraschiv din Focşani. Cert este că soliştii din ţara noastră au pierdut net "meciul" cu cei de peste hotare, handicapaţi fiind de lipsa unui sistem de pregătire pe măsură.

Toţi concurenţii au dat viaţă obligatoriu unei melodii compuse de George Grigoriu, ocazie pentru noi de a reasculta titluri fără vârstă cum ar fi "Marea mea iubire, marea", "O fată şi-o chitară", "Speranţe vis, speranţe flori", "Eternitate", "Pentru un sărut", "Iubirea mea de-o viaţă", "Niciodată, niciodată", "Cui îi pasă de mine?", "A doua tinereţe", "Frumoasă fată", "Nu se poate trăi fără dragoste", "Fetele cu ochi albaştri", "Amurgul", "Steaua iubirii", "Ana", "Ne iubim", "O clipă cu tine", "Nu suntem îngeri"... În deschiderea recitalurilor principale au cântat Alex Anghel, premiul I în 2010, şi promiţătoarea, talentata formaţie locală "Orfeu". Aceasta i-a înlocuit pe câştigătorii Trofeului anul trecut, membrii formaţiei Millenium din Rep. Moldova, care nu şi-au făcut timp să vină la Brăila, jenaţi probabil de modul nemeritat în care au triumfat anul trecut. Au strălucit în recitaluri Marcel Pavel, Paula Seling şi Ovi, Distinto şi Ianna. Ar fi de dorit, la un festival atât de perfect, să se meargă doar pe artişti de muzică uşoară, acesta fiind specificul manifestării, dar mai ales să se încerce nerepetarea numelor vedetelor invitate (trei cazuri, în 7 ediţii). De asemenea ar trebui specificată în regulament obligativitatea, şi pentru vedetele din recital, de a interpreta măcar o piesă compusă de George Grigoriu, într-o manifestare dedicată marelui compozitor omagiat, pentru că, iată, nici anul acesta în recitaluri nu s-a auzit nici un refren aparţinând acestuia, ceea ce nu e normal. Cu atât mai mult cu cât se poate apela la vedete care au colaborat cu G. Grigoriu, cum ar fi Marina Voica, Mihaela Mihai, Alexandru Jula (e şi la doi paşi, la Galaţi!), Stela Enache (fina compozitorului), Doina Spătaru, Cristian Popescu şi alţii. Să profităm, ei ne pot încă oferi minunate show-uri live! Emoţionant omagiul adus lui Anton Şuteu, toţi finaliştii cântând, la Gală, "Deschideţi poarta soarelui"...

La cea de-a 7-a ediţie a sa, Festivalul internaţional "George Grigoriu" şi-a consolidat ferm poziţia de lider autoritar al manifestărilor de muzică uşoară! (Foto: Teodor Bitica)

M. Glowka

Dya

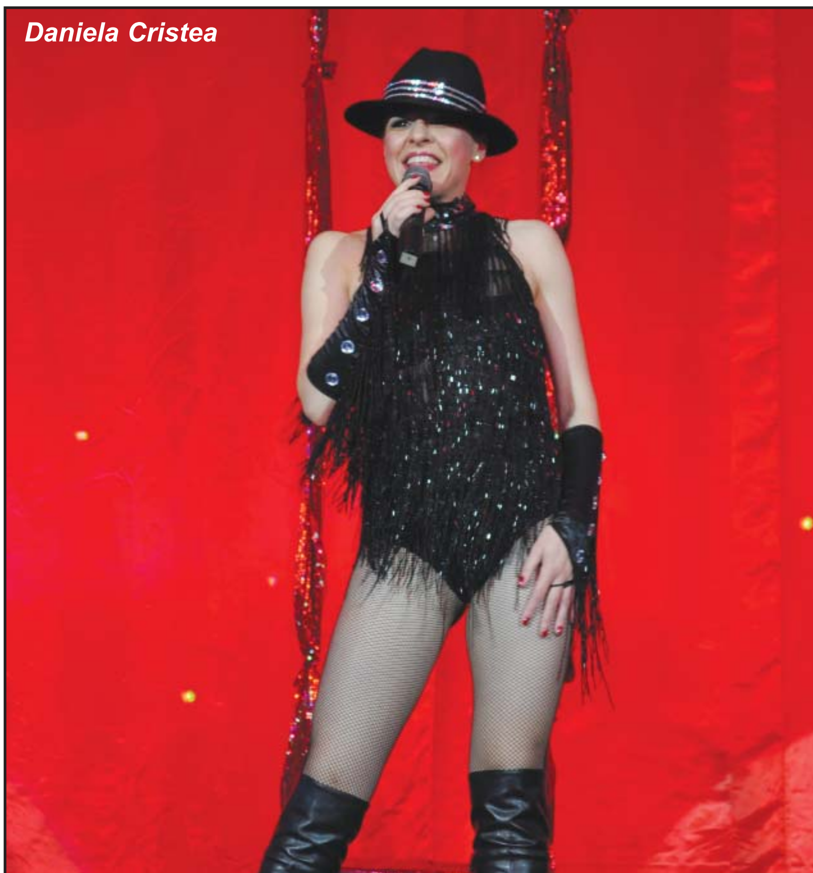
“ARCA lui NAE şi VASILE”

Oana GEORGESCU

Sala SAVOY a Teatrului de Revistă “Constantin Tănase” a găzduit o nouă Premieră a Stagiunii 2010-2011. Este vorba despre spectacolul regizat de maestrul Bițu Fălticineanu “ARCA lui NAE şi VASILE”, o “Fantezie biblică” în 2 acte pe texte semnate de Nae Lăzărescu, Vasile Muraru şi Sorin Petrescu. Un spectacol savuros, unde se râde non-stop, personajele principale fiind actorii Nae Lăzărescu şi Vasile Muraru, celebrul cuplu comic care de câțiva ani este lider constant de audiență în programele de Crăciun, Revelion şi Paşte ale televiziunilor Invitată în spectacol este Trupa DISTINTO, aşa cum în premiera “Aplauze, Aplauze” sunt “invitate” actrița Tamara Buciuceanu-Botez şi interpreta Sanda Ladoşi.

Din distribuție mai fac parte actrițele Cristina Stamate, Valentina Fătu, Ortansa Stănescu, Miruna Birău, Raluca Guslicov, Monalisa Basarab, interpretele Mirela Boureanu Vaida şi Daniela Cristea, apoi George Enache şi Romică Sârbu (tatăl binecunoscutei interprete Oana Sârbu). Scenografia este semnată de arh. Theodora Dinulescu, conducerea muzicală de compozitorul Dan Dimitriu, iar coregrafia ansamblului de balet (solişti: Oana Popovici, Mihai Ciobanu, Edy Chirițescu, Ligia Judeanu) de inegalabilul Cornel Popovici.

Daniela Cristea

Regizorul Bițu Fălticineanu lucrează deja la un nou spectacol – *“Veselia nu-i în criză”,* special pentru Grădina de Vară “Herăstrău” a Teatrului de Revistă “Constantin Tănase”. Pentru că Stagiunea Estivală continuă şi în lunile iunie şi iulie atât la Savoy, cât şi la Grădina ”Herăstrău” cu reprezentații ale spectacolelor actualei stagiuni. (**Foto: Diana Stoica**)

Premiile muzicale Radio România Actualități - IX

Gabi MATEI

Rapid şi sigur, de la prima ediție chiar, Gala premierilor muzicale la Radio România a devenit cel mai prestigios eveniment de decernare al unor distincții

Nico

în zona pop/rock/folk, prestigiu confirmat şi la cea de-a noua ediție. « Greutatea » distincțiilor este dată şi de faptul că sunt decise prin votul jurnaliştilor de specialitate din Redacția Muzicală a SRR: Gabriel Marica, Titus Andrei, Ştefan Naftanailă, Bogdan Pavlică, Mihai Elekeş, Mihai Cosmin Popescu, Georgeta Cernat, Cristi Marica, Robert Ionescu, Florin Silviu Ursulescu, Gabriel Basarabescu, Camelia Banta, Nicolae Gagiu, Liviu Zamora, Patricia Jipescu, Octavian Ursulescu, Andrei Partoş şi Gabriela Scraba, manager de proiect.

Paula Seling şi Ovi au câştigat două trofee: „Artistul anului 2010" şi „Cel mai bun cantec pop" - *Playin' With Fire*. Ovidiu Cernăuțeanu a primit şi distincția pentru „cel mai bun compozitor" (alți nominalizați la această categorie - Smiley, Nicolae Caragia şi Adrian Cristescu). Tot două premii a câştigat şi Ştefan Bănică (fost Junior), pentru „Cel mai bun interpret pop" şi „Cel mai bun album pop" – „Superlove",al treisprezecelea disc de autor. La categoria „Cea mai buna interpretă pop" câştigătoare a fost desemnată Nico, la concurență cu Loredana şi Paula Seling. Inna, care nu a fost prezentă la ceremonie fiind în străinătate, a câştigat premiul „cel mai bun artist pop-dance". Două trofee a obținut şi Smiley : „Cel mai bun cântec pop-dance` (Love Is For Free) şi „Cel mai bun album pop dance" (Plec pe Marte)."Cel mai bun cântec latino-dance` a fost desemnat „Love In Brasil", al Andreei Bănică.

Loredana a fost premiată pentru „cel mai bun concept discografic" – „Iubiland".(primul concert 3D din România, iar albumul scoate la iveală melodii populare româneşti foarte vechi, unele din ele de peste 200 de ani). Formația **Vunk** a primit premiul pentru „cel mai bun album pop-rock", pentru „Ca pe vremuri", în timp ce trupa **Bere Gratis** a fost premiată pentru „cel mai bun cântec pop-rock" – „Stai pe acelaşi drum".Grupul pop rock **Taxi** a primit distincția pentru „cel mai bun mesaj", pentru melodia „Cele două cuvinte`. La secțiunea folk, **Nicu Alifantis** a câştigat premiul „Cel mai bun album folk" („Cântece de şemineu") şi „Cel mai bun artist folk - Omul cu chitara". Tot la acest stil, distincția pentru „cel mai bun cântec folk" a mers la **Victor Socaciu**, pentru melodia „Nu te lăsa".

Corina Chiriac şi **Nicolae Caragia** au primit pentru „O rochie de mireasă" premiul pentru „cel mai bun album de muzica uşoară",.**Maria Crăciun** a primit premiul Radio România Junior, la care au concurat şi Andreea Olariu şi Mădălina Lefter.

Gala Premiilor Muzicale Radio România Actualități 2011 a fost prezentată cu şarm de Gianina Corondan şi Bogdan Pavlică, rodați cu prilejul colaborărilor anterioare şi a fost transmisă ulterior, scurtată, la TVR.

Corina Chiriac

Unele locul I au fost discutabile, iar muzica uşoară, din păcate, marginalizată, mceea ce nu ne aşteptam de la SRR.

Staruri în formă

Soții Maxer, A. Țurcaşiu, L. Baaddi

Vedete din lumea artistică, recitaluri muzicale, demonstrații, antrenamente, prezentări de modă au fost ingredientele unuia dintre cele mai reuşite evenimente ale anului - lansarea oficială a "Quick Bodyform", în premieră în România, a celui mai nou şi revoluționar sistem de antrenament, adus în România de omul de afaceri Sorin Mărcuş. Această experiență unică şi inovatoare cu rezultate spectaculoase

S. Mărcuş, J. Kerestely

în timp foarte scurt (20 de minute de antrenament echivalează cu 6 ore de antrenament la sala de fitness şi forță!) au convins multe nume din lumea artistică, mai ales muzicală, interpreți şi compozitori, să îl folosească. Astfel, printre invitații de marcă s-au numărat Eva Kiss şi Adrian Enache (au susținut câte un recital), Anca Țurcaşiu, Ozana Barabancea, compozitorii Andrei şi Jolt Kerestely, Julia Jianu, Virgil Ianțu, actorii Crina Matei şi Victor Yila. La numai o săptămână, Lili Baaddi, managerul Centrelor de Înfrumusețare şi Slăbit "Silhouette", a lansat concursul "Greutatea ideală în doar 2 luni" pentru reprezentanții mass-media, eveniment susținut de o mulțime de vedete – Nico, Deea şi Dinu Maxer, Marina Florea, Annes, Anca Badiu, Anca Neacşu, Cream, Julia Jianu, Andreea Bălan, Anca Țurcaşiu, alături de Valentina Pelinel, Monica Iagăr, Alexandra Beldiman (Miss Young International – Taiwan 2009) şi col.Angela Beldiman, Raluca Moianu, Lili Sandu ş.a.

Oana GEORGESCU

Sub coasta muntelui

Marius GHERMAN

Puteți crede că au fost peste 3.000 de spectatori pe terenul de fotbal din comuna Tulnici? Veți spune, da, ce mare lucru? Dar dacă veți parcurge distribuția veți conchide că şi marile oraşe beneficiază rar de asemenea evenimente artistice, darămite o comună aflată în vârf de munte (ne închipuim cât de greu au ajuns acolo TIR-urile cu echipamente, pe serpentinele înguste!). Pentru că directorul tehnic Ovidiu Popică a adus de la Sibiu instalația completă, cu o scenă mare, plus trei ecrane cu LED-uri. Ce mai, de parcă venise Shakira la Tulnici! Spectacolul a fost un dar făcut locuitorilor comunei şi primarului Valentin Bâznă, de preşedintele C. J. Vrancea, Marian Oprişan, care a anunțat cu această ocazie că de-acum încolo ultima duminică din mai va fi oficial "Ziua comunei Tulnici". Au venit spectatori de la mari distanțe, unii chiar pe jos, pentru că aşa ceva nu se mai văzuse prin partea locului: "Cum, vecine, Andra (primul concert după ce a născut!), Sofia Vicoveanca, Carmen Şerban, Petrică Mâțu Stoian, Hora la noi, la Tulnici?". Evident că nu le venea să creadă, mai ales pentru că Tulnici se află la vreo 80 de km. de Focşani, pe drumul şerpuit ce duce spre Târgu-Secuiesc. Show-ul, care a durat de la ora 16 la 23 (!), a fost deschis de minunații copii din Tulnici, înveşmântați în frumoase costume populare, constituiți în ansamblul folcloric "Muguri de Tulnici", instruit de prof. Ramona Spiridon şi de

Victoria Țuțueanu: 30 de mugurași au interpretat doine, balade, hore, dovedind că în zonă respectul față de tradiții (un titlu edificator: "Îmi iubesc portul şi vorba") este la mare cinste. După care micuții au luat loc în "bănci", profesori fiind artiștii Ansamblului folcloric profesionist "Țara Vrancei" din Focşani (orchestră, dansatori, cântăreți), condus de Maria Murgoci, acolo unde fiecare din copii visează să ajungă peste ani... După care, la "catedră" a urcat marea doamnă a cântecului bucovinean, Sofia Vicoveanca, în opinci şi cu nelipsita desagă (nu roşesc oare alte vedete ale muzicii populare când vin cu pantofi cu tocuri cui?). Formația Condor, din Paşcani, cu solista Adriana Apostol, a menținut intact entuziasmul admiratorilor de folclor, după care cele trei grațioase componente ale formației Hora, cu aranjamente vocale savante semnate Radu Fornea, au făcut tranziția la ritmurile dansante. Carmen Şerban a fost ca de obicei plină de vervă, iar Petrică Mâțu Stoian, a venit cu "cazanul" şi "cănuța", dovedind că oltenii sunt cunoscuți şi îndrăgiți şi aici (mare lucru televiziunea!). Senzația serii a fost, fireşte, Andra, superbă la puțină vreme după ce a născut. Împreună cu cele patru dansatoare ale sale şi prezentată de însuşi preşedintele Marian Oprişan, Andra a susținut un splendid recital, concluzionat cu câteva melodii de muzică populară de pe albumele de mare succes lansate alături de fratele şi cumnata ei. Andreea şi Radu Fornea au dovedit încă o dată, prin selecția făcută, că se pot organiza spectacole de ținută oriunde, numai să existe gust şi respect față de public.

Andra

„Primăvara românească la Bruxelles"

<u>Dorin</u> <u>MANEA</u>

Arthis - Casa de Cultură Belgo-Română (33 Rue de Flandre, 1000 Bruxelles, info@arthis.org www.arthis.org) a organizat, pentru a şasea oară consecutiv, Festivalul Primă... vara Românească la Bruxelles, în colaborare cu: Eurosong.be, Televiziunea Română şi Olivier Vanhoutte.

Acest eveniment, devenit din ce în ce mai cunoscut, este dedicat culturii şi tradițiilor româneşti, bogăției şi frumuseții patrimoniului nostru. Festivalul a găzduit numeroase standuri de prezentare de produse româneşti, expoziții şi concerte susținute de artişti români, belgieni şi invitații acestora. Notăm, printre altele: Stand de vinuri româneşti Transylvania, Degustare de specialități tradiționale româneşti, Atelier de încondeiat ouă, Grătar şi specialități tradiționale româneşti, Expoziție de pictură pe sticlă, artist: Nicolae Groza.

Mona

Dar cel mai importat segment al evenimentului a fost cel muzical, desfăşurat în Piața Sainte Catherine. Spicuim din program: Suite de dansuri româneşti din Oltenia şi Maramureş, VITRIFOLK - Grup de dansuri folclorice româneşti din Vitrival (Belgia), Concert de muzică contemporană Brussels Street All Stars Orchestra sub bagheta lui Walter Hus.

N-a lipsit muzica pop, cu finalişti la concursul Eurovision 2011: reprezentanții a 4 țări, care au interpretat melodiile cu care s-au prezentat la concurs: Witloof Bay - *With Love Baby* - Belgia, Musiqq - *Angel In Disguise* - Letonia, Hotel FM – *Change*- România, TWiiNS - *I'm Still Alive* —- Slovacia.

Un moment foarte aplaudat a fost cel al evoluției candidaților de origină română la selecția națională belgiană pentru concursul Eurovision 2011 (semi-finalişti) - MONA şi grupul HOTAR - Mihai Imbarus, Alex Simescu.

Premieră în România: “Cupa Europei” la Târgu-Mureş!

Mihai CHIHER

Grație eforturilor continue ale preşedintelui Federației române de dans sportiv (FRDS), deputatul Vasile Ghiorghe Gliga, iată că s-a înregistrat o prestigioasă premieră: în jud. Mureş, “capitala dansului sportiv românesc”, a avut loc pentru prima dată o competiție europeană, sub egida Federației internaționale de specialitate (IDSF)! Aceasta din urmă l-a delegat, în postură de preşedinte al juriului, pe însuşi directorul sportiv al IDSF, Marco Sietas (Spania), dar a trimis la Târgu-Mureş şi nu mai puțin de 14 arbitri internaționali de calibru! La această “Cupă a Europei”, desfăşurată pe coordonatele secțiunii Standard, au luat parte nu mai puțin de 22 de perechi din țări cu mare tradiție, fiind indiscutabil cel mai puternic concurs desfăşurat vreodată pe ringurile din țara noastră. După multiple calificări şi recalificări, în finală au ajuns cele mai bune 6 perechi. Bucuria noastră a fost imensă, fiindcă în această ilustră companie campionii României, Rareş Cojoc şi Katarzyna Kapral, au ocupat un formidabil loc 3, fiind întrecuți doar de Italia (Marco Cavallaro-Joanne Clifton) şi de Rusia (Daniil Ulanov-Irina Gogoladze). Pentru a vă da seama ce adversari am înfruntat, italienii au ocupat locul 1 la toate cele 5 dansuri (vals lent, tango, vals vienez, slowfox, quick step), totalizând punctajul maxim (aici e... minim!) de 5 puncte!

“Cupa Europei” a fost găzduită de Sala sporturilor, în fața unui public avizat, care a umplut incinta până la refuz. Între personalitățile prezente: deputații Ciprian Dobre şi Doru Oprişcan, senatorul Gyorgy Frunda. S-a intonat imnul României, iar cuvântul de deschidere l-au rostit Vasile Gliga (FRDS împlinea 20 de ani!) şi primarul municipiului Târgu-Mureş, Dorin Florea. Apoi nu mai puțin de 300 de copii au încântat asistența cu un dans savuros, ei reprezentând Asociația județeană Mureş (cluburile de dans sportiv Apollo şi Dance Art din Tg. Mureş, Dansul viorilor din Reghin). Înafara oaspeților de peste hotare, au jurizat, la Campionatele naționale desfăşurate în paralel, cei mai cunoscuți arbitri români, sub “bagheta” oficialilor Valeria Mangra, Costin Mihaiu, Gheorghe Răducan, Otto Varga. Acest adevărat festival al eleganței a fost organizat de Asociația județeană de dans sportiv Mureş, cu sprijinul Direcției județene pentru sport Mureş, sub egida FRDS şi a IDSF. Sponsori oficiali ai evenimentului au fost Primăria Târgu-Mureş şi Hotel President, iar sponsori principali – Dafcochim şi “Gliga instrumente muzicale”, între cei 19 parteneri media fiind Gliga CaTV (a transmis în direct), “Actualitatea muzicală”, “Ultima oră”, “Flashdance”, “Antena TV Group”, Realitatea TV Tg. Mureş.

Fiind vorba de împlinirea a două decenii de la înființarea FRDS, se impune un mic istoric, pentru a putea aprecia cum am evoluat de la încercările stângace de ieri la performanțele internaționale de azi. În țara noastră primul concurs de “dans de societate” a avut loc abia în 1984 la Piteşti, sub titulatura “Dansul florilor”, organizat fiind de Viorel Năstase, unul din fondatorii FRDS. Din 1991, odată cu înființarea FRDS, s-a trecut la denumirea modernă de “dans sportiv”. La un an de la înființare, pe 1 ianuarie 1992, FRDS s-a afiliat la IDSF, devenind membru cu drepturi depline. S-a pornit timid la drum, cu numai 9 cluburi de dans, ajungându-se azi la cifre impresionante: peste 150 de cluburi cu peste 3500 de dansatori activi şi alți peste15000 de

R. Cojoc - K. Kapral

practicanți! Încă din primul an a fost organizat un concurs transmis de TVR (Titus Munteanu, Octavian Ursulescu, Cornel Dinu sau Constantin Duțu au fost cei care au sprijinit şi promovat dansul sportiv în media şi nu numai), aşa încât în 1992 am fost reprezentați la C. M. din Singapore de perechea Virgil Grigore-Maria Bâtea. În 1993 Victor Rădulescu şi Melania Istrate (aceasta din urmă a fost acum o agreabilă prezentatoare la "Cupa Europei") au ocupat locul 6 la Alassio, în Italia. Din 1996 avem şi primii arbitri internaționali, Virgil Năstase şi Valeria Mangra. Din 1995, FRDS are şi personalitate juridică. Puteți crede că într-un răstimp atât de scurt am ajuns să avem vice-campioni mondiali? Primul campionat național a avut loc în 1993 la Oradea, de atunci şi până azi pe răbojul campionilor înscriindu-şi numele Alfred şi Corina Schieb, Virgil şi Tina Grigore, Cristian şi Ema Parnescu, Istvan Toth şi Noemi Tarr, Mihai Petre (binecunoscut azi de la concursurile TV "Dansez pentru tine" şi "Românii au talent"), Raluca Dumitrache, Elwira Duda, Valentin Butanche. Primele loturi naționale s-au constituit în 1995, în ultimii 10 ani ele pregătindu-se, cu antrenori de renume din întreaga lume, la Reghin, acolo unde s-a înființat şi Centrul național de dans sportiv. Şi dacă tot suntem la ora bilanțurilor, nu putem uita că Sergiu Rusu-Mirona Gliga a fost singura pereche din România care a dansat în 5 finale de campionat mondial, a fost vice-campioană mondială şi a făcut să se cânte imnul țării noastre la Mannheim, în Germania. Prima calificare într-o finală de Cupă europeană aparține perechii Mihai Petre-Elwira Duda, în 2004, la Moscova. Anul trecut am avut două perechi pe podiumul unor finale de campionat mondial, pe Vlad Pâslariu-Esther Pop la "standard" şi pe Mihai Paraschiv-Diandra Illeş la "latino". Cele mai multe titluri de campioni naționali la adulți aparțin performerilor de la "Cupa Europei" din acest an, Rareş Cojoc-Katarzyna Kapral ("Dansul viorilor" Reghin), ei fiind autentici ambasadori ai României la toate competițiile mondiale şi europene din ultimii ani. Dar, ajungînd la ei, nu putem uita alți campioni naționali remarcabili, cum ar fi Ramon şi Mariam Zedan, Bogdan şi Maria Tălpigă, Vasile Constantin-Geanina Nicolae, Marius Toperczer-Andreea Mureşan... Primul campionat național pe formații a avut loc în 1995, dar datorită dificultății şi complexității dansului în formație puține cluburi s-au încumetat să alcătuiască ansambluri performante. Şi totuşi şi aici în 2010 am avut prima performanță de răsunet: prima calificare într-o semifinală de formații, la Moscova, obținută de "Hobby Dance" din Bucureşti, antrenor Iustin Istrate!

Nu vom trece în revistă toți câştigătorii acestei ultime ediții a campionatelor naționale, fiindcă au fost zeci de finale, dar să-i amintim pe cei mai importanți: Geo Rădulescu-Julia Weisz ("Dance art-CSŞ Tg. Mureş)-clasa E, 14-15 ani; Rareş Avram-Silvia Savianu ("Royal dance", Satu-Mare)-clasa D, 14-15; Mihai Paraschiv-Diandra Illeş ("Fantezia Galați-Authentic Bacău")- 14-15, latino; Rareş Soponar-Alice Rusznyak ("Rus team", Baia-Mare)-16-18, standard; Sergiu Luca-Maria Arces ("Authentic Bacău")-19-35, latino; Roland Baban-Dorina Farcaş ("Prodance 2000", Baia-Mare)-clasa D standard, 16-35; Norbert Szeles-Anca Tunea ("Dance spirit", Timişoara)-clasa D latino, 16-35. O inițiativă emoționantă a fost programarea unui campionat național şi pentru "seniori" (peste 35 de ani), aceşti oameni care dansează efectiv din pasiune. La ambele secțiuni au triumfat Iulian şi Lăcrămioara Tenie ("Beija flor", Galați), dar la Standard cele mai multe aplauze le-a cules Katayama Yoshihiro, consilier la Ambasada Japoniei, clasat în final pe locul 5, alături de Elena Măruță. Dar aici ordinea nu mai avea efectiv nici o importanță...

(În loc de) poşta redacţiei

În fiecare săptămână primim diverse epistole, în care ni se fac sugestii, reproşuri uneori, suntem lăudaţi adesea, criticaţi din când în când. Le citim cu interes, ţinem seama de ele, de multe ori răspunsul nostru fiind explicit, prin publicarea materialelor solicitate. Aşa s-au născut paginile dedicate vedetelor feminine sau portretele prin care readucem în memoria cititorilor tineri performerii deceniilor trecute, pentru că prea mulţi, din păcate, consideră (şi acţionează în consecinţă!) că muzica uşoară sau pop a început în 1990. De această dată, însă, scrisoarea sosită la redacţie este atât de documentată, problemele ridicate

Oana Sârbu

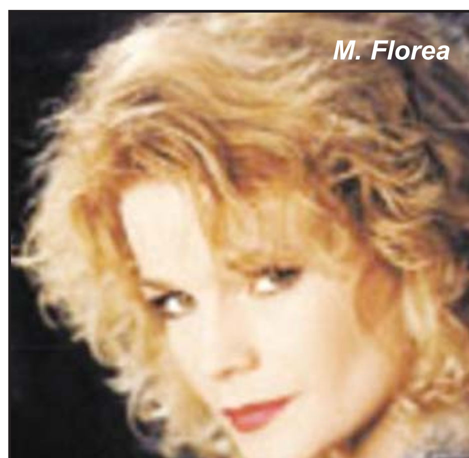
atât de reale şi de globale, pasiunea ce rezidă din ea atât de intensă, încât ne-am decis să publicăm un fragment (se întinde pe 10 pagini!) şi să încercăm să răspundem. Aşadar: *"Mă numesc Hortensia Blănaru Preoteasa, am 64 de ani, locuiesc în Ploieşti, am fost profesoară de limba română şi engleză. Pensionată medical încă de la 49 de ani, sunt imobilizată în casă şi singura mea bucurie este aparatul de radio, pentru că la TV emisiunile, cu foarte puţine excepţii, sunt o adevărată ruşine. Unde sunt concursurile "Steaua fără nume" şi "Floarea din grădină", emisiunile lui Alexandru Bocăneţ şi Titus Munteanu, festivalurile "Melodii" de la Polivalenta bucureşteană sau de la Mamaia, cu decorurile somptuoase şi cu orchestra lui Sile Dinicu pe scenă? Cândva, nu ratam nici un concert, mai ales că eu însumi am cântat, fiind laureată la festivalul "Cântarea României". Cum spuneam, "mănânc pe pâine" muzica la radio, pasiunea mea fiind muzica românească şi artiştii ei de frunte. De când eram tânără am caiete întregi cu autografe, afişe, cotoare de bilete, colecţii de fotografii. Din păcate, în ultimii ani la Radio România se difuzează tot mai puţină muzică uşoară românească de calitate, n-am să înţeleg de ce, fiindcă este un post plătit din banii noştri! Aşa încât butonez între Radio Romantic, Europa FM (la care am cam renunţat, dacă ascultam câteva zile la rând erau aceleaşi melodii!) şi Naţional FM. Legat de Europa FM, sunt indignată de sloganul "Cea mai bună muzică din '80 până azi"; poate "cea mai bună muzică în limba engleză", pentru că difuzează un cântec în limba română la 2-3 ore! Repet, sunt vorbitoare de engleză, dar mă indignează utilizarea obsesivă a unor termeni pe care poate omul simplu nu-i înţelege. Astfel, auzim obsesiv "gioburi" (de parcă n-am avea în româneşte serviciu, slujbă, meserie), se utilizează jenant cuvântul "locaţie" (care nu înseamnă nicidecum "loc"!), iar Monica Anghel este anunţată în recital în... garajul (!?) Europa FM, alături de "bendul" ei (cum să spună ei, ţuguindu-şi buzele, formaţie sau orchestră?) - cred că v-aţi dat seama că am transcris fonetic. Cum şansele de a asculta melodiile şi interpreţii mei preferaţi deveniseră foarte mici, m-am bucurat imens când s-a înfiinţat postul Naţional FM, dar bucuria mi-a fost de scurtă durată, pentru că aici vedetele noastre de primă mărime, care ar trebui să alcătuiască osatura postului, sunt difuzate foarte rar, impuindu-ne urechile interpreţi nereprezentativi şi cântece realmente minore, plicticoase, pe care nici măcar eu nu le cunosc, care ascult tot ce se difuzează! Dar şi dumneavoastră, la revistă, ar trebui să acordaţi spaţii preferenţiale adevăratelor vedete şi nu tuturor necunoscuţilor! Când spun asta mă refer la cei pe care ar fi normal să-i ascult de câteva ori pe zi la Naţional FM: Cristian Vasile, Aurelian Andreescu, Constantin Drăghici, Doina Badea, Nicolae Niţescu, Dorina Drăghici, Dan Spătaru, Marina Voica, Mirabela Dauer, Cornel Constantiniu, Margareta Pâslaru, Alexandru Jula, Mihaela Mihai, Stela Enache, Florin Bogardo, Angela Similea, Gabriel Dorobanţu, Mădălina Manole, Laura Stoica, Mihai Constantinescu, Marina Florea, Adrian Daminescu, Fuego, Corina Chiriac, Daniel Iordăchioae, Anca urcaşiu, Cătălin Crişan, Monica Anghel, Andra, Oana Sîrbu, Natalia Guberna, Silvia Dumitrescu, Aurelian Temişan, Adrian Enache, Eva Kiss, Olimpia Panciu, Sanda Ladoşi, Paula Seling, Luminiţa Anghel, Mihai Trăistariu, Elena Gheorghe, Ştefan Bănică jr., Marcel Pavel, Ovidiu Komornyik, Anastasia Lazariuc, Doina Spătaru, Tudor Gheorghe, Petre Geambaşu, Ileana Şipoteanu, George Nicolescu, formaţiile Savoy, Phoenix şi Holograf, marii actori Florin Piersic, Ştefan Bănică, Alexandru Arşinel*

şi Ştefan Iordache, dar şi la marii cântăreţi de folclor. Dacă am uitat pe cineva, deşi nu cred, de vină sunt caietele mele. Legat de una din interpretele pe care le admir în mod special, Angela Similea, vreau să vă atenţionez că de 8 ani, de când am abonament, n-a apărut niciodată pe copertă! Naţional FM se laudă de zeci de ori pe zi că difuzează doar "muzică uşoară românească" (ne anunţă asta şi... Analia Selis, care cântă în spaniolă!), dar nu este adevărat, pentru că un important procent este rezervat pieselor străine, doar cu text românesc. Apoi, ar fi de dorit ca marile şlagăre să fie difuzate în versiunea originală, nu în variante "actualizate", de exemplu "Vechiul pian" cu Doina Badea sau "Să fim copii" cu Mihaela Runceanu (e

L. Anghel

valabil şi pentru "I Will Survive", care la Europa FM nu se transmite niciodată cu Gloria Gaynor, cum ar fi normal). La fel piesa compozitorului nostru ploieştean, Nelu Danielescu, "De ce nu vii când castanii înfloresc?", lansată de solistele de la noi din oraş, Georgeta Mihalache şi Graţiela Chiţu. Pentru a încheia, nu uit că am fost dascăl de limba română şi citez dintr-o reclamă difuzată la Naţional FM: "...din India VINE muzica şi dansul!". Ce pretenţii să mai ai când auzi asemenea dezacorduri flagrante pe un post naţional? Dar "dezacordurile" muzicale sunt mai dureroase."

Stimată doamnă, scrisoarea Dvs. ne-a impresionat sincer şi, deşi ne-aţi "atins" cu coperta consacrată Angelei Similea (aveţi dreptate, promitem să rezolvăm cât mai curând), v-am invita să susţineţi o rubrică permanentă gen "oldies but goodies" (că tot aţi predat engleza!), într-atât de bine cunoaşteţi artiştii români. Recunoaştem că nici noi nu avem mulţi colaboratori care să fie familiarizaţi atât de bine cu anii '60, '70, '80. E valabil şi pentru cei de la Naţional FM, post pe care l-am lăudat nu o dată: este evident, după voci, că realizatorii sunt foarte tineri, nu fiţi atât de aspri cu ei, normal că sunt atraşi de muzica ultimului deceniu, au şi ei preferinţe, amiciţii, e greu să fie echidistanţi. Apoi, selecţia melodiilor înseamnă gust, educaţie muzicală, cunoştinţe de profil, e greu să găseşti dintr-odată redactori tineri care să le posede pe toate. O soluţie ar fi apelarea la compozitori sau interpreţi consacraţi, care să realizeze emisiuni de profil, axate pe artiştii mai vârstnici. Dar, un lucru trebuie să vă fie clar: nu putem decât să ne dăm cu părerea, de sentinţe nici nu poate fi vorba, pentru că este vorba de posturi PRIVATE, care au propria politică. La acestea funcţionează din păcate păgubosul "playlist", lista obligatorie de piese care pot fi difuzate! Culmea este că înainte de 1989 redactorii se străduiau (şi reuşeau) să impună titluri şi artişti, români şi străini, iar azi realizatorii sunt total lipsiţi de personalitate, rulând aceleaşi piese impuse. De aceea la Europa FM, cum spuneaţi, după câteva zile constataţi că se repetă aceleaşi şi aceleaşi cântece! Ca să înţelegeţi mai bine absurditatea metodei, o cântăreaţă excepţională cum este Monica Anghel, deşi angajată a postului, NU figurează în "playlist", deci nu poate fi ascultată la Europa FM (noroc cu "garajul" de care aminteaţi, dar se pare că recitalul ei nu va fi urmărit decât on line). Şi hai să zicem că Monica Anghel nu mai este "de actualitate", dar cu ceva timp în urmă tatăl Andrei ne spunea indignat că aceasta nu este deloc difuzată la Europa FM. Aşadar, Andra, vocea excepţională şi modernă a prezentului, este interzisă la un important post de radio din România! Şi atunci ce să ne mai mirăm? Dacă noi nu putem, ca şi Dvs., decât constata cu amărăciune, un alt rol s-ar cuveni să aibă Consiliul Naţional al Audiovizualului, care amendează cu sume astronomice emisiunile incomode puterii, dar nu se sinchiseşte de avalanşa de agramatisme şi cacofonii de pe micul ecran şi nici de faptul că muzica românească şi artiştii români nu mai au loc la radio şi TV! Şi cum să aibă? La o masă rotundă desfăşurată anul trecut în prezenţa a peste 100 de reprezentanţi ai mass-media, Victor Ponta remarca, pe bună dreptate, că mai toate aceste posturi au patroni străini, aşa încât totul se explică.

M. Florea

Bun, dar în Parlamentul României nu sunt străini, deci nu înţelegem de ce nu se poate vota un firesc procent obligatoriu de muzică românească la radio şi TV. Cine ştie ce lobby şi interese mai sunt şi aici! Dar aveţi perfectă dreptate în ceea ce priveşte posturile publice, plătite din banii noştri, TVR şi SRR, care ar avea obligaţia (dar cine să le oblige?) să acorde o atenţie prioritară creaţiei muzicale româneşti şi interpreţilor de prim rang. În rest, să fim mai toleranţi cu tinerii realizatori (oricum nu ne putem pronunţa, nu ascultăm decât arareori posturile radio la care vă referiţi), cărora să le dăm şansa de a se familiariza cu valorile autentice ale muzicii uşoare româneşti şi, poate, în timp, vor difuza şi artiştii din lista Dvs!

„Club A” – 7

Dorin MANEA

Club A a organizat şase ediţii ale “Festivalului Club A” (1969, 1971, 1979, 1981, 1990, 1999) la care au fost promovate şi premiate numeroase formaţii româneşti aflate la început de drum. Festivalul “Club A” 2011 a aniversat cei 42 de ani ai clubului situat pe Str. Blănari nr. 14 prin organizarea unor evenimente care au dat reputaţia clubului, pe patru componente de program:

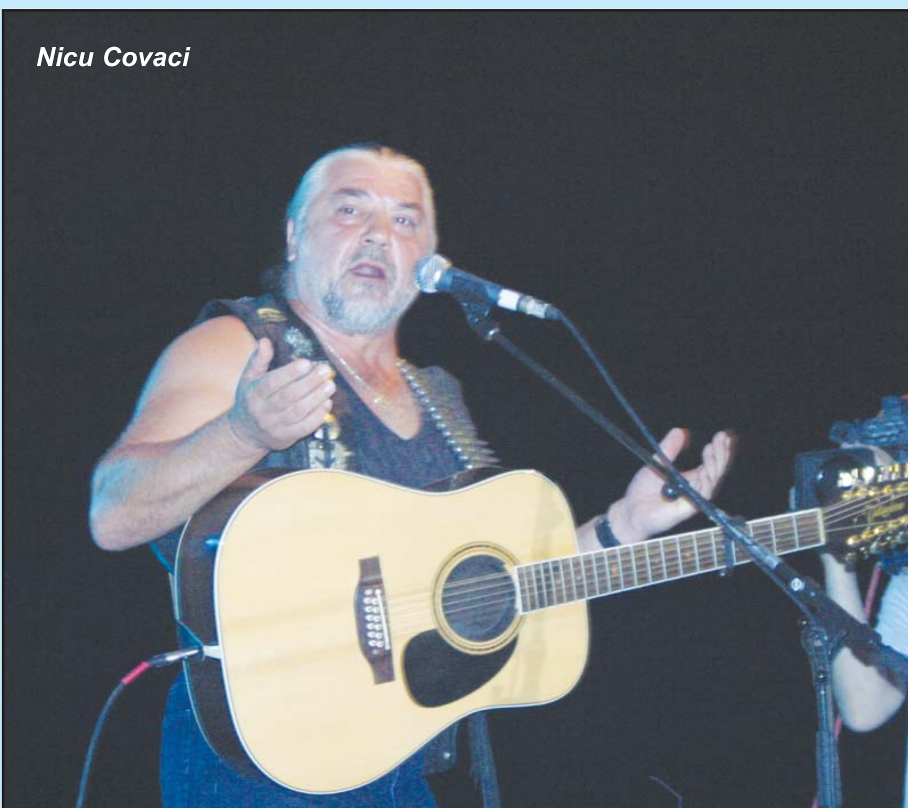
Florian din Transilvania

1. Cafeneaua culturală: 42 de personalităţi din domeniul cultural-artistic, apropiate de Club A se întâlnesc cu publicul bucureştean. Expo • vernisaj. Mircea Florian: O altă cale - Artele vizuale • Expozi ie afişe / foto / video Club A-42 de ani. - Muzeul rock Club A • Expoziţie print / video / foto • Lansarea volumului Club A- 42 de ani. Muzica tinereţii tale. Autor: Doru Ionescu - Proiecte literare marca “Club A”: 2. Evenimente stradale: • Street-Sketch – sesiuni de desen în aer liber pe teme date.• Târg handmade • Lecturi Urbane_- proiect care încurajează lectura în locuri publice.• Centrul de Tineret al Bibliotecii Metropolitane Bucure ti - street-art. 3. Eveniment umanitar Campanie de ajutorare pentru Marian Teofan, bebeluş diagnosticat cu leucemie acuta limfoblastică congenitală cu celule precursoare B, iniţiată de www.prinromania.eu (Detalii despre acest caz pe www.bebemarian.wordpress.com).

Principala componentă s-a desfăşurat pe scena muzicală Club A (instalată pe strada Eugen Carada). Timp de şase zile au concertat 42 de grupări folk /rock / electro, câte şapte formaţii pe zi. În prima parte a programului zilnic au evoluat 6 formaţii debutante înscrise în concursul pentru cea mai bună exprimare scenică. În partea a doua au avut loc concertele unor titulaturi de mare succes, sonorizarea de calitate fiind asigurată de Albiter Sound. Vineri, prima zi - 13 mai: Urma, Florian din Transilvania, Viţa de Vie, Nightlosers, Metrock, Barock, White Ash ; ziua 2 : Trupa Veche, Travka, Timpuri Noi, Byron, Doru Stănculescu şi Sorin Minghiat, Ioana & Vlad Pupăzan, Fără Vise, Blue Pulse; 3 - Direcţia 5, Les Elephants Bizarres, Luna Amară, Basorelief, Grup 74, Blackbeers, Lefters; 4 - Şuie Paparude, Zob, Partizan, Mircea Vintilă şi Bramburs, Tiptil, Up To Eleven, Central Warehouse ; 5 - Cargo, Paraziţii, Spitalul de Urgenţă, Sarmalele Reci, Ţapinarii, The MOOoD, X-Plod; 6 - Iris, Nicu Covaci, Blazzaj, Mike Godoroja & Blue Spirit, Voodoo, Stonebox

Grăitor pentru prestigiul festivalului este faptul că special pentru această ediţie s-au reunit formaţiile Barock, Grup 74, Basorelief (cu jazz-rock remarcabil) şi Florian din Transilvania – punct focal al concertelor, oferind în întregime scenic albumul « Tainicul vâtej », rock teatral cu care Mircea Florian dădea o nouă turnură rockului nostru acum 25 de ani.

Nu putem decât să-i felicităm pe Mihai Ionescu (manager club A) şi Paul Radu (director programe) pentru reuşita acestui festival de mari proporţii şi ne-am bucurat să aflăm că iniţiativa va continua periodic, completată cu « ramuri » festivaliere organizate şi în alte centre studenţeşti.

Nicu Covaci

Criză? Care criză?

Marius GHERMAN

Zilele trecute mă plimbam prin centrul Capitalei noastre scumpe alături de un prieten din Germania, făcând slalom pe trotuar printre "vestigiile" lăsate de câinii "comunitari" (că vagabonzi nu sună bine!) şi flegme umane. Oră de vârf, circulație intensă, ceea ce i-a prilejuit amicului meu prima constatare: "Nu înțeleg ce fel de criză şi ce nivel de trai aveți în România, fiindcă observ pe străzi mult mai multe maşini de lux decât în Germania, unele din ele modele de ultimă oră, pe care nici la noi nu prea le vezi!". Sincer să fiu, din acel moment am început să privesc mai cu atenție şirurile de automobile şi chiar că i-am dat dreptate, mai ales că am călătorit şi eu prin câteva colțuri ale lumii. Ei bine, zeci, sute de Rolls Royce, Bentley, Porsche, Mercedes, BMW, Audi, Peugeot, Chrysler, Alfa Romeo, Volvo, Lexus, toate mărcile japoneze, italiene, franțuzeşti, americane şi ce-or mai fi pe lume. Între ele, stinghere, la câte o jumătate de oră, maşini de fabricație autohtonă, nesocotind fireşte taxiurile. Ce mai, străzile Bucureştilor arată ca un salon auto 2011, multe din autovehicule fiind 4x4, de teren sau SUV-uri ultrascumpe, la volanul acestora aflându-se cel mai adesea diafane doamne. "Primite de la "sponsori"!", râde amicul german. Parcurgem alene bulevardele principale şi-l văd privind tot mai atent şi mai mirat afişele de pe ziduri. "Locuiesc la München, oraş mare, important, şi nu cred că într-un an vin să concerteze atâtea vedete muzicale celebre câte constat că sunt invitate la voi într-o singură lună!". Remarc că, totuşi, nu e mare fan al muzicii moderne şi poate i-au mai scăpat niscai afişe pe acolo, dar pe de altă parte nu pot să nu-i dau dreptate.

Vorbim de recesiune, de criză, oamenii sunt dați afară din servicii, rămân pe drumuri, salariile au fost amputate, şi totuşi cum se explică faptul că toate aceste concerte au loc cu "casa închisă", în ciuda biletelor foarte scumpe (ajung până la 400 de lei!)? Şi nu uitați că la evenimentele majore vin 15-20.000 de persoane! Pe de o parte e vorba numai de Capitală, unde veniturile sunt sensibil mai mari (rar de tot este programat un asemenea concert în marile oraşe din țară), pe de alta oamenii fac probabil orice sacrificiu pentru a-şi vedea "pe viu" artiştii aşteptați şi doriți atâta timp. Dar hai să trecem în revistă, asemenea stupefiatului vizitator german, sarabanda concertelor programate doar în lunile mai, iunie şi iulie. Au fost, aşadar, Shakira (cel mai scump bilet 380 lei), Roxette (350), Prodigy, Judas Priest, Whitesnake, Bon Jovi (479 de lei!!), Suede ("doar" 150), Sting (395, jumătate din salariul meu!), Scorpions (350), Tiesto, Gipsy Kings, Ali Campbell (vocea de la UB40), Enrico Macias (300 de lei biletele scumpe-preț absolut nefiresc), Al DiMeola, Nigel Kennedy (dacă s-o mai fi ținut, n-am citit nici o cronică), Alice Cooper, Bryan Ferry, Al Bano! Mai era anunțat la un moment dat şi Zucchero, dar s-a anulat, deocamdată. Şi ca să nu ni se urce prea tare canicula la cap, în august sunt anunțați Deftones şi, probabil pentru un curs "live" de droguri & alcool (de parcă nu aveam noi destule probleme cu astea!), controversata Amy Winehouse (ce nume predestinat!). Cel mai amuzant a fost un afiş care ne anunța: "Inna-primul concert în România!". Amicul neamț, mai puțin în temă, mă întreabă inocent de unde vine solista (80 de lei biletul) şi rămâne perplex când îi spun că e... româncă! Cum poate un artist român să facă atâta caz de prima apariție în fața publicului din țara sa? Şi noi probabil ar trebui să ne prosternăm şi să-i declarăm, extaziați: "Îți

Shakira

mulțumim că ai binevoit să apari şi în fața bieților muritori de acasă!". Aşteptăm cu nerăbdare afişul cu "al doilea concert în România", pesemne peste câțiva ani... Dincolo de dorința firească de a aplauda star-urile şi de bucuria întâlnirii cu ele, nu putem să nu remarcăm, jenați, discrepanța dintre prețurile biletelor şi nivelul tot mai scăzut al veniturilor omului de rând, dintre opulența acestor vedete (cu pretenții dintre cele ridicole legat de ce trebuie "neapărat" să aibă în cabină) şi tristețea multora dintre cei care privesc mohorâți afişele respective. Am spune că e chiar o lipsă de decență din partea firmelor organizatoare, care obțin venituri foarte mari fără a fi obligate prin lege, cum ar fi normal, să reinvestească, încurajând şi artiştii români. Nu intră în discuție cei programați în deschiderea recitalurilor străinilor, ci este vorba de evenimente majore cu artişti de frunte de la noi. Şi nu numai rock sau dance, pentru că dacă îi aduci pe Al Bano, Ali Campbell, Enrico Macias, Shakira, Madonna, Zucchero ar fi cazul să te gândeşti că publicul aşteaptă cu înfrigurare spectacole ale marilor noastre nume din muzică uşoară şi pop, la Sala Palatului sau în altă parte, cu prețuri mai accesibile ale biletelor, fireşte. Audiența extraordinară de la spectacole cum au fost "Remember Dan Spătaru", "Jolt Kerestely la 75 de ani", "Mihai Constantinescu-40 de ani de carieră", "Jean Constantin şi Draga Olteanu Matei-55 de ani de carieră", "Premiile muzicii populare", de la recitalurile susținute de Ştefan Bănică jr., Tudor Gheorghe, Holograf, Iris, Angela Similea, Florin Piersic, Stela Popescu şi Alexandru Arşinel, pentru a da doar câteva exemple, ar trebui să-i facă pe organizatori să-şi mai întoarcă fața şi către ai noştri...

Mihai Constantinescu: „Anii 1980-1990”

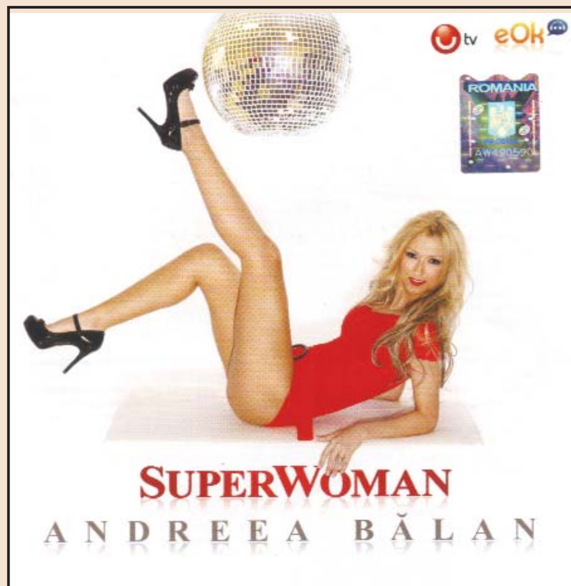
Al doilea volum din colecția de 4 CD-uri “Best of” editată de casa Ovo Music ni-l dezvăluie pe cantautor în aceeaşi formă debordantă, amintindu-ne cum lansa pe bandă rulantă hit după hit, dominând clasamentele de

popularitate. Sunt aici alte 18 compoziții ale sale, pe versuri proprii, cu trei excepții: “Balada unui greier mic”, “În drum” (George Topârceanu), “Simfonii în natură” (Nicolae Dumitru). Ne e foarte greu să ne oprim la un titlu sau altul, vă recomandăm totuşi neuitatele, fredonatele şi atât de reluatele “Haideți la joacă”, “O dimineață în culori”, “Orice ar fi, îți doresc fericire”, “Mă întorc iar în sat”, “Dă-mi frunza verde”, “Sus în deal”, “Telefonul”... Mihai Constantinescu – invenție melodică rară, colecționar de hit-uri.

Andreea Bălan: „SuperWoman”

Fostul copil-minune (la 13 ani avea deja apariții frecvente la televiziune) este astăzi, la 26 de ani, una dintre cele mai complexe şi mai interesante personalități din peisajul show-business-ului autohton. A avut, să nu uităm, perioada spectaculoasă a duetului André, alături de Andreea Antonescu, când cele două au bătut toate recordurile de popularitate şi vânzări; din păcate, frumoasa poveste a durat doar ceva mai mult de trei ani... Nu multă lume se aştepta la “schimbarea la față” inspirată a frumoasei blonde din Ploieşti. Determinată, ambițioasă, profesionistă, Andreea Bălan şi-a pus la punct o coregrafie impresionantă, un repertoriu pe măsură şi, dublată de remarcabilul său talent de dansatoare, a închegat un show cu care a cucerit şi străinătatea. Astfel, după ce acum 3 ani a fost cea mai glorioasă câştigătoare a concursului “Dansez pentru tine”, a ocupat locul 2 la finala mondială din Mexic. Are la activ 5 discuri de platină şi 3 de aur, dar mai ales un repertoriu captivant, pe care-l regăsim şi pe albumul de față. Acesta are o particularitate: este unul internațional şi ca abordare, şi ca producție. Multe din piese sunt produse, înregistrate de Yorgos Benardos şi Keo, mixate şi masterizate de acelaşi Bernados la Y Prod Studio din Geneva, Elveția, fiind compuse de Yorgos, Keo şi Cornel Ilie. Alt set este cel “canadian”, cu înregistrări şi mixaje semnate de Adam Messinger (autor al pieselor), în studioul acestuia din Toronto, precum şi de Derek Brin, Justin Forsley în alte studiouri din aceeaşi metropolă canadiană (unde, se ştie, locuiesc şi mulți

români). Este foarte greu să reținem doar câteva titluri dintr-un album foarte echilibrat valoric, dar optăm pentru “Hungry for love” (feat. Keo), “Baby get up and dance”, “Things we do” (feat. Dru), “Superwoman”, “Never mind”, “Don t push my heart”, “Always be with you” şi de-acum celebrul “Prinde-mă, aprinde-mă”. Andreea Bălan şi-a construit cu minuție o carieră solidă, ce-i va permite ca multă vreme de-acum încolo să ocupe un fotoliu de orchestră în rândul vedetelor noastre.

Veta Biriş: „Veniți la rugăciune”

Subintitulat “Cântece religioase din Ardeal”, albumul produs de Euromusic Cluj-Napoca şi distribuit de Big Man, al cunoscutei interprete, este pătruns de un fior aparte. Audierea acestor

cântece sacre emoționează până la lacrimi, evidențiind respectul pentru credința strămoşească al locuitorilor din această regiune a României. Simpla enumerare a titlurilor este edificatoare, fiind vorba de vechi cântece religioase: “O Măicuță Sfântă”, “Mergeai cu crucea-n spate”, “Veniți la Mine, veniți”, “De ce mă urăşti tu, frate?”, “Doamne, Dumnezeu ceresc”, “Aşa grăieşte Domnul slavei”, “În grădina Ghețimani”, “Sfinte Dumnezeule”, “Simone, spune-Mi tu”, “Duminica, la Florii”, “Cristos a Înviat”.

Pagină de Florin-Silviu URSULESCU

Familia Simionică

Ioan SĂTMĂREANU

Revista “Actualitatea Muzicală”, din dorința permanentă de sprijinire a proiectelor muzicale ambițioase, a fost, alături de Radio Enigma România şi “Ultima Oră”, partener media la spectacolul “Portativul tinereții”, de la Iaşi. A fost un show total al cantautorului Cristian Simionică – organizator, motor al acestei

Maria-Sabina, Bya

acțiuni, regizor şi prezentator! În demersul său, care a atras în Parcul Copou peste o mie de spectatori, a avut alături Casa de cultură “M. Ursachi” (sonorizare, frumoase afişe color). Mai mult, Cristian Simionică a semnat muzica originală, figurând pe afiş alături de frumoasa sa fetiță Maria-Sabina, care a încântat audiența cu patru melodii compuse şi orchestrate de “tati”: “Sunt copil”, “Icoana vieții mele”, “Scufița roşie” şi “Vis american”. Realizatoarea Mona Vâlceanu de la Radio Iaşi anunță că Sabina urmează să fie vedeta unui alt spectacol, “Piticul de ciocolată”. Tot dulce şi simpatică s-a dovedit a fi cea mai talentată elevă a profesorului, de această dată, Cristian Simionică, Bya (pe numele real Bianca Dascălu), aproape 12 ani, absolventă a clasei a V-a la Şcoala “Alecu Russo”. Şi ea a interpretat tot patru cântece: “Discoteca” (de C. Simionică), “Domnul Zăhărel” (prelucrare a aceluiaşi după un hit internațional), precum şi două succese de top (după cum se vede aspiră de pe acum la gloria mondială!), “Boom boom boom” şi “My heart beat like a drum”. O culoare aparte a adus în spectacol solista de muzică populară din Bacău, Roxana Căruntu, elevă a cunoscutei Maria Şalaru. “Şcoala muzicală Simionică” a mai propus publicului patru promițătoare nume noi: simpaticul Andrei Prisăcariu (6 ani), Andreea Romila (11), Cosmina Gherasim şi Delia Pascaru (10 ani, colege la Şcoala “Ionel Teodoreanu”). Atractivitatea spectacolului a fost dată de varietatea sa, momentele muzicale alternînd cu cele de dans sau de teatru. Astfel, “Dinamic Grup” de la Palatul Copiilor din Iaşi (instructor prof. Lucia Negară) a încântat în patru superbe reprize coregrafice, iar trupa de teatru “Înşir-te mărgărite” de la Casa de cultură a studenților din Iaşi a smuls hohote de râs cu două scenete comice. Evident că, la cererea generală, la final Cristian Simionică a interpretat câteva dintre cele mai populare compoziții ale sale, înconjurat de toți elevii săi. Mai e nevoie să spunem că Maria-Sabina l-a ținut de mână pe tăticu, mândră nevoie mare?

Diamantele fierbinți

Geanina ZDRÂNCU

„Hot Diamonds” este cu siguranță cea mai spectaculoasă nouă apariție în peisajul pop-dance, ascensiunea sa rapidă şi managementul de calitate îndreptățindu-ne să considerăm că anul 2011 va fi al celor patru superbe blonde. Este cunoscut succesul, până anul trecut, al trupei „Show Balet Teodor”, cu o componență de la 5 până la 12 persoane. Ei bine, „Hot Diamonds” o are în frunte pe solista Baletului Teodor, Alexandra Goremichina, alături de alte trei foste dansatoare cu înzestrări muzicale. Alexandra, solista formației, e născută la Tomsk, în Rusia, vorbeşte perfect româneşte (cu inevitabilul accent), este extrem de frumoasă şi este de departe cea mai bună dansatoare din spațiul românesc. Înafara repertoriului antrenant, dinamic, un alt atu este reprezentat de extraordinarele costume de scenă – cele peste 5000 (!) costume ale baletului „Teodor”, plus cele noi, confecționate special pentru Diamonds, mai scumpe, mai provocatoare şi cu mai multe cristale Swarovski. În plus, pe lângă programul de bază, extrem de variat, se pot adapta rapid coregrafii şi melodii în funcție de dorința organizatorilor. Cu un manager-coregraf de valoare, în persoana lui Teodor Rădulescu, fetele de la „Hot Diamonds” au toate şansele de a deveni idoli ai tineretului.

În prag de vacanță

Doru IONESCU

Din aprilie 2009, împreună cu Dan Cojocaru am pornit la Tvr 2 un program muzical în exclusivitate, numit „Timpul chitarelor", difuzat în fiecare seară de sâmbătă, acum de la ora 23.00. În cele 50 de ediții „ocupate" preponderent de rock, folk şi jazz live, au fost prezente mai multe generații de instrumentişti şi solişti, de la şaizeciştii care țin steagul sus până la tinerele talente. De anul trecut, la aceeaşi oră, vinerea, palierul a crescut cu emisiunea „Unora le place" prezidată de Florian Lungu şi Mike Godoroja, iar din această primăvară „Acadeaua" (cu A. G. Weinberger în prim plan) întregeşte un weekend muzical la Televiziunea Națională cum n-a mai fost demult. Peste vară, cele trei programe rămân la locul lor (cu reluări), segmentul muzical având programate diverse alte evenimente.

Din punctul meu de vedere, marea reuşită este aceea de a reveni de la sfârşitul lui iunie, în fiecare după amiază de luni până vineri, la Tvr 2, cu Integralele „Remix", produse în ultimii şapte ani pentru Tvr Cultural. Vor fi reluate aşadar cele şase ore de „Phoenix", alte patru episoade cu „Iris", şi tot aşa, după cum ne-a ajutat arhiva: „Mondial", „Celelalte Cuvinte", „Semnal M", „Cargo", „Compact", „Pro Musica", „Accent", „Stepan Project", „Metropol", „Venus", „Sincron", „Roşu şi Negru", „Timpuri Noi", „Abra", „Survolaj" precum şi portrete Cornel Chiriac, Florian Pittiş, Mircea Florian, Dan Andrei Aldea, Alexandru Andrieş, Doru Stănculescu, Zoia Alecu, Marcela Saftiuc, Adriana Ausch, Ducu Bertzi, Mircea Baniciu, Mircea Vintilă, Adrian Păunescu. Nu vor lipsi nici vârfuri postdecembriste în branşă gen Lucian Ban, Horia Crişovan, Călin Grigoriu, Marius Băraş şi fireşte trupe ca „Luna Amară", „Blazzaj", „Urma", „Kumm", „Grimus". Lista de propuneri e mult mai mare, totul fiind organizat sub egida TVR 55.

Încă un pas, pe care vă invit să-l facem împreună, este emisiunea radiofonică „'60-'90-'60. Timpul Chitarelor Electrice", două ore miercuri şi duminică de la 22.00 (la Radio Rock FM), în care Dan Cojocaru şi cu subsemnatul readucem muzica românească în contextul mondial al epocii. Fiecare ediție este rezervată câte unui an din intervalul 1970-1994, nu neapărat cronologic.

Iar ca să nu rămân repetent şi anul acesta (față de cei care aşteaptă din 2006 reeditarea primei cărți despre rockul şi folkul românesc în arhivele TVR, pornită din această rubrică), la recentul festival al Arhitecturii am publicat un al doilea volum cu acelaşi sumar în mare, în care am insistat pe arhivele „Cineclubului A", care sper să fie urmat în toamnă – ca şi primul – de un DVD, de astă dată cu alte imagini decât cele din TVR. Provocarea este, pentru mine cel puțin, uriaşă – aceea de a puncta o istorie a genului muzical uşor (inventat şi evoluat în era comunistă) folosind nu imagini cenzurate ci acelea reale. Fireşte, laolaltă cu mărturii orale puse cap la cap despre cei care au trecut prin Club A, dintr-o Epocă de Aur... Muzical.

Dacă un Cenaclu „Flacăra", la început genial în scopuri, a fost mai apoi răstălmăcit ideologic şi impus aproape cu forța până la implozie, clubul – recte pivnița - din strada Blănari nr. 14 a rezistat peste decenii intrinsec; pe temelia solidificată de la o zi la alta, de la un artist la altul, de la o bere la alta... Din student în student (dar nu numai prin ei) ştafeta a tot fost preluată de generațiile care s-au perindat, iar astăzi ne-am trezit cu o întreagă istorie care apasă pe fundațiile clădirii vechi... dar fără bulină roşie! Nu, Club A nu va cădea, aşa cum va exista în continuare şi Casa Studenților din Bucureşti (ca şi cele din Timişoara, Iaşi, Cluj...) şi Radioul, şi Televiziunea, şi Electrecordul...

REVISTĂ LUNARĂ EDITATĂ DE UNIUNEA COMPOZITORILOR ŞI MUZICOLOGILOR DIN ROMÂNIA CU SPRIJINUL UCMR-ADA DIN FONDUL SOCIAL CULTURAL

ACTUALITATEA MUZICALĂ

Şef de producție: Costin ASLAM
Redactori:
Mihai COSMA
Octavian URSULESCU
Editorialist: Liviu DĂNCEANU

Semnează în acest număr:
Al. I. BĂDULESCU, Corina BURA, Lavinia COMAN, Grigore CONSTANTINESCU, Cleopatra DAVID, Anca FLOREA, Oana GEORGESCU, Doru IONESCU, Doina MOGA, Camelia Anca SÂRBU, Carmen STOIANOV, Pavel ŞOPOV, Elena-Maria ŞORBAN, Mircea ŞTEFĂNESCU, Florin-Silviu URSULESCU

Pentru ediția electronică vezi: www.ucmr.org.ro

Adresa redacției: Bucureşti, Calea Victoriei 141, sect.1, 010071, România. **Tel./Fax:** +40-21-312.98.67
E-mail: em@edituramuzicala.ro, editura@unmb.ro

TIPOGRAFIA - ERICOM PRINT SRL
TEL: 021-410.64.88 ISSN: 1220-742x